

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

***GODIŠNJI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA
ZA 2013. GODINU***

BEOGRAD, APRIL 2014.

SADRŽAJ

1.	FINANSIJSKI IZVEŠTAJI JAVNOG DRUŠTVA SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	5
1.1.	-Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine.	5
1.2.	-Bilans uspeha u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine.	7
1.3.	-Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine.	9
1.4.	-Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine	11
1.5.	-Izveštaj revizora (u celini)	12
2.	GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	101
2.1.	OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA	101
2.2.	MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA	102
2.3.	BANKARSKI SEKTOR REPUBLIKE SRBIJE	104
2.4.	POSLOVANJE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD	106
2.4.1.	-Upravni odbor Banke	107
2.4.2.	-Odbor za reviziju Banke	107
2.4.3.	-Izvršni odbor Banke	107
2.4.4.	-Sedište Banke u Beogradu	108
2.4.5.	-Regionalni raspored filijala Banke u Republici Srbiji	108
2.4.6.	-Grupa Komercijalne banke ad Beograd	108
2.4.7.	-Poslovanje sa privrednom	109
2.4.8.	-Poslovanje sa stanovništvom	111
2.4.9.	-Poslovi trezora	113
2.4.10.	-Ljudski resursi Banke	115
2.4.11.	-Marketing i CSR aktivnosti	115
2.4.12.	-Upravljanje projektima i projektnim portfoliom	117
2.5.	KAPITAL	119
2.6.	POKAZATELJI POSLOVANJA	121
2.7.	BILANS STANJA ZA 2013. GODINU	122
2.7.1.	-Aktiva Banke na dan 31.12.2013. godine	122
2.7.2.	-Pasiva Banke na dan 31.12.2013. godine	123
2.8.	BILANS USPEHA ZA 2013. GODINU	125
2.9.	REALIZACIJA BIZNIS PLANA BANKE ZA 2013. GODINU	127
2.9.1.	-Bilans stanja za 2013. godinu	128
2.9.2.	-Bilans uspeha za 2013. godinu	129

3.	VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA	130
3.1.	-Prikaz razvoja poslovanja društva	130
3.2.	-Prikaz rezultata poslovanja društva	130
3.3.	-Finansijsko stanje u kome se društvo nalazi	130
3.4.	-Podaci o relevantnim podacima za procenu stanja imovine društva	130
4.	OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA DRUŠTVA U NAREDNOM PERIODU, PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA DRUŠTVA, KAO I GLAVNIH RIZIKA I PRETNJI KOJIMA JE POSLOVANJE DRUŠTVA IZLOŽENO	130
4.1.	-Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu	130
4.2.	-Opis promena u poslovnim politikama društva	131
4.3.	-Opis glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo	131
5.	SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA	132
6.	SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	133
7.	AKTIVNOSTI DRUŠTVA NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	133
8.	SOPSTVENE AKCIJE DRUŠTVA	133
9.	IZJAVA ODGOVORNIH LICA	134

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br. 31/2011) i odredbi Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012), **KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD** iz **BEOGRADA**, MB: **07737068**, šifra delatnosti: **06419- ostalo monetarno posredovanje** objavljuje sledeći:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA

Period izveštavanja: od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

POSLOVNO IME:	KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
MATIČNI BROJ:	07737068
POŠTANSKI BROJ I MESTO:	11000, BEOGRAD
ULICA I BROJ:	SVETOG SAVE 14
ADRESA ELEKTRONSKE POŠTE:	posta@kombank.com ; brokeri@kombank.com
INTERNET ADRESA:	www.kombank.com
KONSOLIDOVANI/POJEDINAČNI PODACI:	Pojedinačni podaci
USVOJENI (da ili ne)	DA (17.04.2014.)

DRUŠTVA SUBJEKTA KONSOLIDACIJE:	KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
SEDIŠTE:	BEOGRAD
MATIČNI BROJ:	07737068
USVOJENI (da ili ne)	DA (17.04.2014.)

DRUŠTVA SUBJEKTA KONSOLIDACIJE:	KOMERCIJALNA BANKA AD BUDVA
SEDIŠTE:	BUDVA, CRNA GORA
MATIČNI BROJ:	02373262
USVOJENI (da ili ne)	(konsolidovani izveštaj biće usvojen do kraja maja tekuće godine)

DRUŠTVA SUBJEKTA KONSOLIDACIJE:	KOMERCIJALNA BANKA AD BANJA LUKA
SEDIŠTE:	BANJA LUKA, REPUBLIKA SRPSKA, BIH
MATIČNI BROJ:	11009778
USVOJENI (da ili ne)	(konsolidovani izveštaj biće usvojen do kraja maja tekuće godine)

DRUŠTVA SUBJEKTA KONSOLIDACIJE:	DZUIF KOMBANK INVEST AD BEOGRAD
SEDIŠTE:	BEOGRAD
MATIČNI BROJ:	20379758
USVOJENI (da ili ne)	(konsolidovani izveštaj biće usvojen do kraja maja tekuće godine)

OSOBA ZA KONTAKT:	JASMINKA MIRČIĆ
TELEFON:	011/333-9028
FAKS:	011/333-9157
ADRESA ELEKTRONSKE POŠTE:	brokeri@kombank.com
PREZIME I IME OSOBE OVLAŠĆENE ZA ZASTUPANJE:	ZAMENIK PREDSEDNIKA IO PREDSEDNIK IO DRAGAN SANTOVAC IVICA SMOLIĆ

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1.1. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2013. GODINE

Попуњава банка																				
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1
Матични број								Шифра делатности				ПИБ								
Попуњава Агенција за привредне регистре																				
1	2	3	19	20	21	22	23	24	25	26										
Врста посла																				
Назив: КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД																				
Седиште (место; улица и број) : Београд, Светог Саве 14																				

БИЛАНС СТАЊА на дан 31. децембра 2013. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3	4	5	6	7	
00,05,07	АКТИВА Готовине и готовински еквиваленти	0	0	1	3.10. и 21.	41.137.794	40.514.180
01,06	Опозиви депозити и кредити	0	0	2	22.	53.395.120	43.053.502
02,08	Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	0	0	3	12. и 23.	2.788.176	1.547.342
10,11,20,21	Дати кредити и депозити	0	0	4	3.8.; 4.; 12. и 24.	184.004.121	177.106.865
12 (осим 128), 22	Хартије од вредности (без сопствених акција)	0	0	5	3.9.1.-3.; 12. и 25.	57.001.465	41.347.719
13,23	Удели (учешћа)	0	0	6	3.9.3.; 12. и 26.	6.054.110	5.917.033
16,26	Остали пласмани	0	0	7	12. и 27.	2.929.218	3.227.896
33	Нематеријална улагања	0	0	8	3.5.1. и 28.	537.445	600.438
34,35	Основна средства и инвестиционе некретнине	0	0	9	3.5.2.-3. и 29.	8.386.224	7.416.846
36	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0	1	0	3.6.2. и 30.	71.630	78.763
37	Одложена пореска средства	0	1	1	3.12.1., 19. и 31.	-	4.896
03,09,19, 29,30,38	Остала средства	0	1	2	12. и 32.	7.349.063	3.372.293
842	Губитак изнад износа капитала	0	1	3		-	-
	УКУПНА АКТИВА (од 001 до 013)	0	1	4		363.654.366	324.187.773

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
		3	4	5			
1	2	3	4	5	6	7	8
400,500	ПАСИВА Трансакциони депозити	1	0	1	3.13. и 33.	53.217.378	40.336.776
401,402,403,404,405, 501,502,503,504,505	Остали депозити	1	0	2	3.13. и 34.	202.380.166	195.183.968
406,407,408,409, 506,507,508,509	Примљени кредити	1	0	3	35.	1.619.990	637.264
41,51	Обавезе по основу хартија од вредности	1	0	4		-	-
42,52	Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	1	0	5	36.	255.888	188.910
од 450 до 454	Резервисања	1	0	6	4. и 37.	765.132	2.331.760
456, 457	Обавезе за порезе	1	0	7	38.	21.616	21.799
434, 455	Обавезе из добитка	1	0	8	39.	150.124	85.114
46	Обавезе по, основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	1	0	9		-	-
47	Одложене пореске обавезе	1	1	0	3.12.1.; 19. и 40.	10.156	-
43 (осим 434) 44,48,49,53,58,59	Остале обавезе	1	1	1	41.	40.271.698	25.535.622
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	1	1	2		298.692.148	264.321.213
80 минус 128	КАПИТАЛ капитал	1	1	3	3.14. и 42.	40.034.550	40.034.550
81	Резерве из добити	1	1	4	43.	16.635.440	14.785.440
82, (осим 823)	Ревалоризационе резерве	1	1	5	44.	1.791.268	867.774
823	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	1	1	6	45.	187.011	7.016
83	Добитак	1	1	7	46.	6.687.971	4.185.812
84 (осим 842)	Губитак до нивоа капитала	1	1	8		-	-
	УКУПНО КАПИТАЛ (113 до 115+117-116-118)	1	1	9		64.962.218	59.866.560
	УКУПНО ПАСИВА (112+119)	1	2	0		363.654.366	324.187.773
	ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 122 до 126)	1	2	1		224.949.026	204.642.280
90, односно 95	Послови у име и за рачун трећих лица	1	2	2	3.11. и 47.	5.402.256	5.013.721
91 (осим 911 и 916), односно 96 (осим 961 и 966)	Преузете будуће обавезе	1	2	3	48.а.	30.829.366	42.452.658
911,916,932, односно 961,966,982	Примљена јемства за обавезе	1	2	4		-	-
92, односно 97	Деривати	1	2	5		-	-
93 (осим 932), односно 98 (осим 982)	Друге ванбилансне позиције	1	2	6	49.	188.717.404	157.175.901

У Београду, дана 26.02.2014. г.

Лице одговорно за састављање
финансијског извештаја

Законски заступник банке

ОБРАЗАЦ ПРОПИСАН Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке (Службени гласник РС бр 74/2008, 3/2009 и 12/2009)

1.2. BILANS USPEHA U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE

Попуњава банка																				
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1
Матични број								Шифра делатности				ПИБ								
Попуњава Агенција за привредне регистре																				
1	2	3					19					20	21	22	23	24	25	26		
Врста посла																				
Назив: КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД																				
Седиште (место; улица и број) : Београд, Светог Саве 14																				

БИЛАНС УСПЕХА у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3			4	5	6
70	ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	2	0	1	3.1. и 5.а.	22.034.807	20.130.880
	Приходи од камата	2	0	1			
60	Расходи од камата	2	0	2	3.1. и 5.б.	9.094.536	9.220.564
	Добитак по основу камата (201-202)	2	0	3		12.940.271	10.910.316
	Губитак по основу камата (202-201)	2	0	4		-	-
71	Приходи од накнада и провизија	2	0	5	3.2. и 6.а.	5.493.211	5.334.914
61	Расходи од накнада и провизија	2	0	6	3.2. и 6.б.	928.063	780.448
	Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	2	0	7		4.565.148	4.554.466
	Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	2	0	8		-	-
720-620	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2	0	9	3.3. и 7.	16.340	776
620-720	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2	1	0		-	-
721-621	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2	1	1	3.3. и 8.	1.738	83.947
621-721	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	2	1	2		-	-
722-622	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	2	1	3		-	-
622-722	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	2	1	4		-	-
723-623	Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	2	1	5		-	-
623-723	Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	2	1	6		-	-
724-624	Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	2	1	7		-	-
624-724	Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	2	1	8		-	-
78-68	Нето приходи од курсних разлика	2	1	9		-	-
68-78	Нето расходи од курсних разлика	2	2	0	3.4. и 9.	957.618	8.041.381
766	Приходи од дивиденди и учешћа	2	2	1	3.3. и 10.	391.724	2.251
74,76 осим 766 и 769	Остали пословни приходи	2	2	2	11.	337.919	241.022
75-65	Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2	2	3		-	-
65-75	Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2	2	4	4. и 12.	2.866.578	1.444.299
63	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2	2	5	13.	4.258.109	4.186.346
642	Трошкови амортизације	2	2	6	3.5. и 14.	792.648	752.356

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
		3	4	5			
1	2	3	4	5	6	7	8
64 (осим 642), 66 (осим 669)	Оперативни и остали пословни расходи	2	2	7	15.	5.519.630	4.933.005
77	Приходи од промене вредности имовине и обавеза	2	2	8	3.8. и 16.	6.945.903	17.989.493
67	Расходи од промене вредности имовине и обавеза	2	2	9	3.8. и 17.	6.216.085	9.852.222
	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (203-204+207-208+209-210+211-212+213-214+215- 216+217-218+219-220+221+222+223-224-225-226- 227+228-229)	2	3	0		4.588.375	4.572.662
	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (204-203+208-207+210-209+212-211+214-213+216- 215+218-217+220-219-221-222+224-223+225+226+227- 228+229)	2	3	1		-	-
769-669	НЕТО ДОБИЦИ ИЗ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	2	3	2		-	-
669-769	НЕТО ГУБИЦИ ИЗ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	2	3	3		-	-
	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (230-231+232-233)	2	3	4		4.588.375	4.572.662
	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (231-230+233-232)	2	3	5		-	-
850	Порез на добит	2	3	6	3.12.1. и 18.	-	472.448
861	Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	2	3	7	3.12.1. и 19.	87.950	32.885
860	Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	2	3	8	3.12.1. и 20.	-	10.953
	ДОБИТАК (234-235-236+237-238)	2	3	9		4.676.325	4.122.146
	ГУБИТАК (235-234+236-237+238)	2	4	0		-	-
	Зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	1			
	Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	2	42.		469
	Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	3	42.		290

У Београду, дана 26.02.2014. г.

Лице одговорно за састављање
финансијског извештаја

Законски заступник банке

ОБРАЗАЦ ПРОПИСАН: Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке (Службени гласник РС бр 74/2008, 3/2009 и 12/2009)

1.3. IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE

Попуњава банка																				
0	7	7	3	7	0	6	8	6	4	1	9	1	0	0	0	0	1	9	3	1
Матични број								Шифра делатности				ПИБ								
Попуњава Агенција за привредне регистре																				
1	2	3					19	20	21	22	23	24	25	26						
Врста посла																				
Назив: КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД																				
Седиште (место; улица и број) : Београд, Светог Саве 14																				

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ у периоду од 1.01. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 302 до 305)	3 0 1	26.515.177	23.921.322
1. Приливи од камата	3 0 2	20.440.320	18.412.248
2. Приливи од накнада	3 0 3	5.493.457	5.308.328
3. Приливи по основу осталих пословних прихода	3 0 4	225.323	198.495
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3 0 5	356.077	2.251
II. Одливи готовине из пословних активности (од 307 до 311)	3 0 6	19.690.614	18.947.991
5. Одливи по основу камата	3 0 7	8.948.540	8.985.130
6. Одливи по основу накнада	3 0 8	929.932	775.246
7. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3 0 9	4.318.918	4.115.419
8. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	3 1 0	927.771	887.648
9. Одливи по основу других трошкова пословања	3 1 1	4.565.453	4.184.548
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (301 минус 306)	3 1 2	6.824.563	4.973.331
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (306 минус 301)	3 1 3	-	-
V. Смањење пласмана и повећање узетих депозита (од 315 до 317)	3 1 4	24.157.321	27.169.182
10. Смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	3 1 5	-	-
11. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	3 1 6	1.849.275	554.116
12. Повећање депозита од банака и комитената	3 1 7	22.308.046	26.615.066
VI. Повећање пласмана и смањење узетих депозита (од 319 до 321)	3 1 8	23.859.645	900.488
13. Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	3 1 9	23.859.645	900.488
14. Повећање хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	3 2 0	-	-
15. Смањење депозита од банака и комитената	3 2 1	-	-
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (312 минус 313 плус 314 минус 318)	3 2 2	7.122.239	31.242.025
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (313 плус 318 минус 312 минус 314)	3 2 3	-	-
16. Плаћени порез на добит	3 2 4	699.916	642.361
17. Исплаћене дивиденде	3 2 5	269.195	278.218
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (322 минус 323 минус 324 минус 325)	3 2 6	6.153.128	30.321.446
X. Нето одлив готовине из пословних активности (323 минус 322 плус 324 плус 325)	3 2 7	-	-

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП			Текућа година	Претходна година
	1	2	3		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА					
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 329 до 333)	3	2	8	14.283.200	1.201.610
1. Приливи од дугорочних улагања у хартије од вредности	3	2	9	14.271.064	1.149.802
2. Приливи од продаје удела (учешћа)	3	3	0	-	-
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	3	3	1	12.136	51.808
4. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	3	3	2	-	-
5. Остали приливи из активности инвестирања	3	3	3	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 335 до 339)	3	3	4	32.386.044	16.811.890
6. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	3	3	5	31.633.864	16.102.276
7. Одливи за куповину удела (учешћа)	3	3	6	976	751
8. Одливи за куповину нематеријалних улагања и основних средстава	3	3	7	751.204	708.863
9. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3	3	8	-	-
10. Остали одливи из активности инвестирања	3	3	9	-	-
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (328 минус 334)	3	4	0	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (334 минус 328)	3	4	1	18.102.844	15.610.280
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА					
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 334 до 348)	3	4	2	13.530.948	16.615.425
1. Приливи по основу увећања капитала	3	4	3	-	11.571.997
2. Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	3	4	4	46.190	453.870
3. Нето приливи готовине по основу узетих кредита	3	4	5	13.484.758	4.589.558
4. Нето приливи по основу хартија од вредности	3	4	6	-	-
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	3	4	7	-	-
6. Остали приливи из активности финансирања	3	4	8	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 350 до 354)	3	4	9	-	-
7. Одливи по основу откупа сопствених акција	3	5	0	-	-
8. Нето одливи готовине по основу субординираних обавеза	3	5	1	-	-
9. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	3	5	2	-	-
10. Нето одливи по основу хартија од вредности	3	5	3	-	-
11. Остали одливи из активности финансирања	3	5	4	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (342 минус 349)	3	5	5	13.530.948	16.615.425
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (349 минус 342)	3	5	6	-	-
Г. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 плус 314 плус 328 плус 342)	3	5	7	78.486.646	68.907.539
Д. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (306 плус 318 плус 324 плус 325 плус 334 плус 349)	3	5	8	76.905.414	37.580.948
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (357 минус 358)	3	5	9	1.581.232	31.326.591
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (358 минус 357)	3	6	0	-	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: 21.) (361, кол. 3=001 кол. 6)	3	6	1	40.514.180	17.228.970
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	6	2	1.440.279	5.682.006
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	6	3	2.397.897	13.723.387
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: 21.) (359 минус 360 плус 361 плус 362 минус 363) (364, кол. 3=001 кол. 5 и 364 кол. 4=001 кол.6) (364 кол. 4 = 361, кол. 3)	3	6	4	41.137.794	40.514.180

У Београду, дана 26.02.2014. г.

Лице одговорно за састављање
финансијских извештајаЗаконски заступник
банке

1.4. IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE

Получава банка																
0	7	7	3	7	0	6	8	1	0	0	0	0	1	9	3	1
Матични број										ПИБ						
Получава Акција за привредне регистре										ПИБ						
Врста посла										19						

Име: **КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД**
 Седиште (место уписа и број): **Београд, Светозар Саве 14**

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU у периоду од 01.01. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

Ред бр	О П И С	АОП	Акцијски капитал (рн 800)	Остали капитал (рн 803)	Уписани и испуњени и задрски капитал (рн 803)	Емисиона премија (рн 802)	Резерве из добити и остале резерве (укупна рачуна 81)		Резерва из остварене резерве (укупна рачуна 82, осим 823)	Добитак (губитак) АОП (83)	Губитак до испуне капитала (рн 840, 841)	АОП	Сопствене акције (рн 128)	АОП	Нерезервазани губици по основу ХОВ рас. за продају (рн 823)	Укупно (кол 2+3-4+5+6+7+8-9-10-11)	Губитак изнад испуне капитала (рн 842)		
							АОП	АОП										АОП	АОП
			2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					
1	Стање на дан 1. јануара претходне године 2012.	401	13.881.010	414	427	14.581.543	453	11.635.440	466	889.620	476	3.551.893	492	518	63.940	531	44.275.566	544	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402	-	415	-	441	-	467	-	480	-	493	-	519	-	532	-	545	-
3	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403	-	416	-	442	-	468	-	481	-	494	-	520	-	533	-	546	-
4	Кориговано почетно стање на дан 1. јануара претходне године 2012. (редни број 1+2-3)	404	13.881.010	417	-	430	-	443	11.635.440	469	889.620	482	3.551.893	495	521	63.940	534	44.275.566	547
5	Укупна повећања у претходној години	405	3.310.456	418	-	444	8.281.541	457	3.150.000	470	188.821	483	4.604.631	498	522	29.241	535	19.485.208	548
6	Укупна смањења у претходној години	406	-	419	-	445	-	468	-	471	10.667	484	3.970.712	497	523	86.185	536	3.895.214	549
7	Стање на дан 31. децембра претходне године 2012. (редни број 4+5-6)	407	17.191.466	420	-	433	-	446	14.785.440	472	867.774	485	4.185.812	498	524	7.016	537	59.866.560	550
8	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408	-	421	-	447	-	473	-	489	-	499	-	525	-	538	-	551	-
9	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409	-	422	-	448	-	474	-	487	-	500	-	526	-	539	-	552	-
10	Кориговано почетно стање на дан 1. јануара текуће године 2013. (редни број 7+8-9)	410	17.191.466	423	-	436	-	449	14.785.440	475	867.774	488	4.185.812	501	527	7.016	540	59.866.560	553
11	Укупна повећања у текућој години	411	-	424	-	450	-	463	1.850.000	478	1.432.418	489	4.680.363	502	528	408.379	541	7.562.402	554
12	Укупна смањења у текућој години	412	-	425	-	451	-	464	-	477	508.924	490	2.184.204	503	529	226.384	542	2.466.744	555
13	Стање на дан 31.12. текуће године 2013. (редни број 10+11-12)	413	17.191.466	426	-	439	-	452	16.635.440	479	1.791.288	491	6.887.971	504	530	187.011	543	64.962.218	556

У Београду, дана 26.02.2014. г.

Лице одговорно за састављање финансијског извештаја

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОМЕНА: Променили су се обриси и садржај позива у обриси финансијског извештаја за банку (Службени гласник РС бр. 14/2008, 3/2009 и 12/2009)

1.5. IZVEŠTAJ REVIZORA (u celini)

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

САДРЖАЈ

	Страна
Садржај	
Извештај независног ревизора	1
Биланс успеха	2
Биланс стања	3
Извештај о променама на капиталу	4
Извештај о токовима готовине	5
Напомене уз финансијске извештаје	6-88

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима Комерцијалне банке а.д., Београд

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Београд (у даљем тексту "Банка"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2013. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима у финансијским извештајима. Избор поступака зависи од просуђивања ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију финансијских извештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји Банке приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај на дан 31. децембра 2013. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака.

Београд, 26. фебруар 2014. године

БИЛАНС УСПЕХА

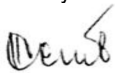
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2013.	2012.
Приходи од камата	5а)	22,034,807	20,130,880
Расходи камата	5б)	9,094,536	(9,220,564)
Добитак по основу камата		12,940,271	10,910,316
Приходи од накнада и провизија	6а)	5,493,211	5,334,914
Расходи од накнада и провизија	6б)	928,063	(780,448)
Добитак по основу накнада и провизија		4,565,148	4,554,466
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	7	16,340	776
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	8	1,738	83,947
Нето расходи од курсних разлика	9	(957,618)	(8,041,381)
Приходи од дивиденди и учешћа	10	391,724	2,251
Остали пословни приходи	11	337,919	241,022
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	12	(2,866,578)	(1,444,299)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	13	(4,258,109)	(4,186,346)
Трошкови амортизације	14	(792,648)	(752,356)
Оперативни и остали пословни расходи	15	(5,519,630)	(4,933,005)
Нето приходи/(расходи) од промене вредности имовине и обавеза	16, 17	729,818	8,137,271
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА		4,588,375	4,572,662
Порез на добит	18	-	(472,448)
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	19	87,950	32,885
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	20	-	(10,953)
НЕТО ДОБИТ		4,676,325	4,122,146
Зарада по акцији (у динарима без пара)	42		
Основна зарада по акцији (у динарима без пара) (напомена 42)		468	469
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара) (напомена 42)		242	290

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора Комерцијалне банке А.Д., Београд на дан 26. фебруар 2014. године

Потписано у име Комерцијалне банке а.д., Београд

Снежана Пејчић
Директор Сектора рачуноводства

Ивица Стојић
Председник Извршног одбора

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2013. године

(У хиљадама динара)

	Напомене	2013.	2012.
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	21	41,137,794	40,514,180
Опозиви депозити и кредити	22	53,395,120	43,053,502
Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и других потраживања	23	2,788,176	1,547,342
Дати кредити и депозити	24	184,004,121	177,106,865
Хартије од вредности (без сопствених акција)	25	57,001,465	41,347,719
Удели (учешћа)	26	6,054,110	5,917,033
Остали пласмани	27	2,929,218	3,227,896
Нематријална улагања	28	537,445	600,438
Основна средства и инвестиционе некретнине	29	8,386,224	7,416,846
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	30	71,630	78,763
Одложена пореска средства	31	-	4,896
Остала средства	32	7,349,063	3,372,293
Укупна актива		363,654,366	324,187,773
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	33	53,217,378	40,336,776
Остали депозити	34	202,380,166	195,183,968
Примљени кредити	35	1,619,990	637,264
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	36	255,888	188,910
Резервисања	37	765,132	2,331,760
Обавезе за порезе	38	21,616	21,799
Обавезе из добитка	39	150,124	85,114
Одложене пореске обавезе	40	10,156	-
Остале обавезе	41	40,271,698	25,535,622
Укупно обавезе		298,692,148	264,321,213
КАПИТАЛ			
Основни капитал	42	40,271,698	40,034,550
Резерве из добити	43	16,635,440	14,785,440
Ревалоризационе резерве	44	1,791,268	867,774
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	45	(187,011)	(7,016)
Нераспоређени добитак	46	6,687,971	4,185,812
Укупна пасива		363,654,366	324,187,773
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ			
		224,949,026	204,642,280
Послови у име и за рачун трећих лица	47	5,402,256	5,013,721
Преузете будуће обавезе	48	30,829,366	42,452,658
Друге ванбилансне позиције	49	188,717,404	157,175,901

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(У хиљадама динара)

	Акцијски капитал	Емисиона премија	Резерве из добити за процењене губитке	Ревалоризационе резерве	Нереализовани губици	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање на 1.јануар 2012.године	13,881,010	14,581,543	11,635,440	689,620	(63,940)	3,551,893	44,275,566
Докапитализација	3,310,456	8,261,541	-	-	-	-	11,571,997
Пренос дела добити за 2011.годуину у резерве из добити	-	-	3,150,000	-	-	(3,150,000)	-
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(10,037)	-	10,037	-
Смањење по основу промене фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(630)	9,363	-	8,733
Повећање по основу промене фер вредности учешћа у капиталу и хов расположивих за продају	-	-	-	188,821	(22,219)	-	166,602
Корекција по основу фер вредности учешћа у капиталу	-	-	-	-	76,783	-	76,783
Нето губици по основу фер вредности учешћа и хов расположивих за продају	-	-	-	-	(7,003)	-	(7,003)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	(40,264)	(40,264)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	(308,000)	(308,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	4,122,146	4,122,146
Стање на 31. децембар 2012. године	17,191,466	22,843,084	14,785,440	867,774	(7,016)	4,185,812	59,866,560
Пренос дела добити за 2012.годину у резерве из добити	-	-	1,850,000	-	-	(1,850,000)	-
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(10,038)	-	10,038	-
Смањење по основу промене фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(371,445)	226,384	-	(145,061)
Повећање по основу промене фер вредности учешћа у капиталу и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	721,299	(406,379)	-	314,920
Промена вредности некретнина по процени независног проценитеља	-	-	-	686,680	-	-	686,680
Пореске ефекти ревалоризационих резерви	-	-	-	(103,002)	-	-	(103,002)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	(37,351)	(37,351)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	(296,853)	(296,853)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	4,676,325	4,676,325
Стање на 31. децембар 2013. године	17,191,466	22,843,084	16,635,440	1,791,268	(187,011)	6,687,971	64,962,218

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године
(У хиљадама динара)

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Приливи готовине из пословних активности	26,515,177	23,921,322
Приливи од камата	20,440,320	18,412,248
Приливи од накнада	5,493,457	5,308,328
Приливи по основу осталих пословних прихода	225,323	198,495
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	356,077	2,251
Одливи готовине из пословних активности	<u>(19,690,614)</u>	<u>(18,947,991)</u>
Одлив и по основу камата	(8,948,540)	(8,985,130)
Одливи по основу накнада	(929,932)	(775,246)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	(4,318,918)	(4,115,419)
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	(927,771)	(887,648)
Одливи по основу других трошкова пословања	<u>(4,565,453)</u>	<u>(4,184,548)</u>
Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	<u>6,824,563</u>	<u>4,973,331</u>
Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	1,849,275	554,116
Повећање депозита од банака и комитената	22,308,046	26,615,066
Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	(23,859,645)	(900,488)
Плаћени порез на добит	(699,916)	(642,361)
Исплаћене дивиденде	<u>(269,195)</u>	<u>(278,218)</u>
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	<u>6,153,128</u>	<u>30,321,446</u>
Нето одлив од дугорочних улагања у хартије од вредности	(17,362,800)	(14,952,474)
Нето одлив од продаје удела (учешћа)	(976)	(751)
Нето одлив од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	<u>(739,068)</u>	<u>(657,055)</u>
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(18,102,844)</u>	<u>(15,610,280)</u>
Приливи по основу увећања капитала	-	11,571,997
Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	46,190	453,870
Нето приливи готовине по основу узетих кредита	<u>13,484,758</u>	<u>4,589,558</u>
Нето прилив готовине из активности финансирања	<u>13,530,948</u>	<u>16,615,425</u>
Нето повећање/(смањење) готовине	<u>1,581,232</u>	<u>31,326,591</u>
Готовине и готовински еквиваленти на почетку године	40,514,180	17,228,970
Курсне разлике по основу прерачуна готовине	(957,618)	(8,041,381)
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	<u>41,137,794</u>	<u>40,514,180</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Комерцијална банка а.д. Београд (у даљем тексту "Банка") је основана 1. децембра 1970. године, а трансформисана у акционарско друштво дана 6. маја 1992. године.

Највеће учешће у управљачким акцијама Банке, на дан 31. децембра 2013. године имају:

1. Република Србија и
2. EBRD, Лондон

Детаљан приказ структуре акционарског капитала дат је у напмени број 42.

Банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка а.д. Будва, Црна Гора
- 100% - КомБанк ИНВЕСТ а.д., Србија
- 99,99 % - Комерцијална банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Финансијски извештаји и напомене уз финансијске извештаје представљају податке Банке као појединачног матичног правног лица.

Активности Банке укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове, као и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама. Банка је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 31. децембра 2013. године, Банку чине централа у Београду у улици Светог Саве бр. 14, 24 филијале и 233 експозитуре. Банка је на дан 31. децембра 2013. године имала 2,966 запослених, а 31. децембра 2012. године 2,989 запослених. Порески идентификациони број Банке је 100001931.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Финансијски извештаји

Ови финансијски извештаји укључују само потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и новчане токове Банке без укључења зависних правних лица. У складу са прописима Републике Србије, Банка је саставила консолидоване финансијске извештаје који укључују и финансијске извештаје следећих зависних правних лица :

- Комерцијалне банка а.д. Будва, Црна Гора, која је 100% у власништву Банке,
- Друштва за управљање инвестиционим фондовима КомБанк ИНВЕСТ а.д. Београд, које је 100% у власништву Банке и
- Комерцијалне банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина која је 99.99% у власништву Банке.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора Комерцијалне банке А.Д., Београд на дан 26. фебруара 2014. године.

2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Банка води евиденцију и саставља финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству Републике Србије (у даљем тексту "Закон", објављен у "Службеном гласнику РС" бр. 62/2013), Законом о банкама ("Службени гласник РС" бр. 107/2005, бр. 91/2010) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом. Банка, као велико правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног Закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрена од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија и који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора и Комитета, у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за банке („Сл. гласник РС“, бр. 98/2007, 57/2008 и 3/2009), Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке („Сл. гласник РС“, бр. 74/2008, 3/2009, 12/2009 и 5/2010) и другим подзаконским актима донетим на основу поменутих закона, који преузимају законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступају и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.3 и 2.4.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Банке, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени на основу начела историјске вредности, осим за следеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вредности кроз биланс успеха, који се вреднују по фер вредности;
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат,
- деривати, који се вреднују по фер вредности и
- грађевински објекти.

Финансијски извештаји су припремљени на бази концепта наставак пословања, који подразумева да ће Банка наставити са пословањем у предвидивој будућности.

Финансијски извештаји Банке исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији и функционалну валуту Банке.

Банка је у састављању ових финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009.

године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ –

Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године).
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњењења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)****2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени**

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне (датум ступања на снагу још није утврђен);
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Допуне МРС 36 – „Умањење вредности имовине“ Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Допуне МРС 39 „Финансијски инструменти“ – Обнављање деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године издата у децембру 2013. године резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године издата у децембру 2013. године резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године);
- IFRIC 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршила 31. децембра 2012. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи по основу камате**

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између Банке и клијента.

Приходи од накнаде за одобравање кредита се књиже као одложени приходи, а признају се у приходе камата периода по методу ефективне каматне стопе (ЕКС), односно ефективног приноса на пласмане по кредитима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)****3.1. Приходи и расходи по основу камате (наставак)**

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс динара у односу на EUR, другу страну валуту или за индекс раста цена на мало, а обрачунавају се на крају сваког месеца у току отплате и на дан доспећа ануитета за плаћање.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успеха признају се у тренутку настанка, односно доспећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успеха сразмерно времену трајања.

3.3. Приходи и расходи по основу хартија од вредности

Реализовани или нереализовани добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности којима се тргује признају се кроз биланс успеха.

Добици и губици по основу промене амортизоване вредности хартија од вредности које се држе до доспећа признају се у корист прихода односно на терет расхода.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру ревалоризационих резерви укључених у капитал Банке. Приликом продаје или трајног смањења вредности ових хартија, одговарајући износи претходно формираних ревалоризационих резерви исказују се у билансу успеха као добици или губици по основу продаје хартија од вредности, односно као губици по основу трајног смањења вредности.

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промене курса хартија од вредности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вредности расположивих за продају исказују се у оквиру биланса успеха.

Примљене дивиденде по основу улагања у акције других правних лица приказују се као приходи од дивиденде у тренутку њихове наплате.

Обезвређења за процењене вредности ризика по свим врстама хартија од вредности признају се у билансу успеха Банке.

3.4. Прерачунавање девизних износа

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан биланса стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања

3.5.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је нематеријално улагање расположиво за употребу.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност. Ако преостала вредност није материјално значајна, не узима се у обзир приликом обрачуна амортизације, односно не умањује основицу за амортизацију.

Нематеријална улагања амортизују се путем пропорционалне методе, уз коришћење амортизационе стопе од 14.29 до 33.34%.

3.5.2. Основна средства

Признавање и вредновање

Почетно мерење основних средстава врши се по набавној вредности или по цени коштања. Основна средства, осим некретнина, се вреднују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења. Од 1. јануара 2005. године Банка је прихватила метод ревалоризације за непокретности у власништву Банке. У 2013. години на основу процене тржишне вредности непокретности у власништву Банке извршене од стране овлашћеног проценитеља извршено је усклађивање фер вредности некретнина и признат ефекат промене вредности. Позитиван ефекат процене признат је у оквиру капитала док је негативан ефекат процене признат као смањење претходно формираних ревалоризационих резерви и/или расход периода.

Набавна вредност укључује издатке који се директно могу приписати набавци средства. Купљени софтвер који је саставни део неопходан за функционалну употребљивост опреме, капитализује се као део те опреме.

Када делови основног средства имају различите корисне векове трајања, они се воде као засебне ставке (главне компоненте) опреме.

За накнадно мерење основних средстава, осим некретнина, након почетног признавања Банка примењује модел набавне вредности. За накнадно мерење некретнина, након почетног признавања, Банка користи модел ревалоризације.

Накнадни трошкови

Трошкови замене дела основног средства признају се по књиговодственој вредности уколико је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим делом приливати у Банку и ако се цена коштања тог дела средства може поуздано измерити. Резервни делови и опрема за сервисирање евидентирају се кроз биланс успеха када се потроше.

Амортизација

Амортизација основних средстава обрачунава се равномерно на набавну или ревалоризовану вредност основних средстава, применом следећих годишњих стопа, које су одређене тако да се набавна вредност или ревалоризована вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност основних средстава амортизује у једнаким годишњим износима у току века употребе.

Примењене годишње стопе амортизације су:

Грађевински објекти	2.5%
Компјутерска опрема	25%
Намештај и моторна возила	10%-15.5%
Улагања на туђим основним средствима и остало	4.25%-86.2%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања (наставак)

3.5.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Банка држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог.

Почетно мерење инвестиционих некретнина се врши по набавној вредности или цени коштања. Трошкови трансакције се не укључују у почетно одмеравање.

За накнадно мерење инвестиционих некретнина, након почетног признавања, Банка примењује метод набавне вредности.

Амортизација инвестиционих некретнина се обрачунава равномерно на набавну вредност инвестиционих некретнина, применом годишње стопе од 2.5%.

3.6. Залихе

3.6.1. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. У оквиру залиха Банка исказује средства стечена наплатом доспелих потраживања по кредитима.

3.6.2. Стална средства намењена продаји

Стално средство намењено продаји је средство чија се књиговодствена вредност може преваходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намењено продаји ако су испуњени следећи критеријуми:

- Средство (или група средстава) је расположива за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази,
- Постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје,
- Постоји активно тржиште за таква средства и средство је активно присутно на том тржишту,
- Вероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намењеног продаји.

Стално средство намењено продаји се почетно вреднује по садашњој (књиговодственој) вредности или тржишној (фер) вредности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вредност од тих вредности је нижа. Од момента класификације средства као сталног средства намењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намењено продаји. У том случају, стално средство се вреднује по нижој од следеће две вредности:

- Књиговодствене вредности средства пре него што је стално средство класификовано као стално средство намењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намењено продаји и
- Надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.7. Финансијски инструменти

Класификација

Банка класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока

доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Финансијски инструменти (наставак)

Признавање

Куповина или продаја финансијског средства или обавезе се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум салдирања трансакције.

Вредновање

Финансијски инструменти иницијално се вреднују по тржишној вредности која укључује трансакционе трошкове код свих финансијских средстава или обавеза осим оних која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у билансу успеха.

Финансијска средства расположива за продају и финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха се након иницијалног признавања, исказују по фер вредности. Кредити и потраживања, као и финансијска средства које се држе до доспећа, вреднују се по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Након иницијалног признавања, финансијске обавезе се исказују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза по фер вредности кроз биланс успеха.

Престанак признавања

Банка врши искњижење финансијског средства када права на прилив готовине по основу тог средства истекну или када та права пренесе на другога. Свако право по пренетој финансијској активи, креирано или задржано од стране Банке, признаје се као посебно средство или обавеза.

Банка врши искњижење обавезе када је обавеза измирена, укинута или када је пренета на другога.

Вредновање по амортизованим вредностима

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе иницијално вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената је износ за који средство може бити размењено, или обавеза измирена, између обавештених, вољних страна у оквиру независне трансакције.

Фер вредност се одређује применом доступних тржишних информација на дан извештавања и осталих модела вредновања које Банка користи.

Фер вредност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вредности је приближно једнака њиховој књиговодственој вредности. Ови инструменти обухватају готовину, као и потраживања и обавезе које немају уговорено доспеће, ни уговорену фиксну каматну стопу. Остала потраживања и обавезе се свде на садашњу вредност дисконтовањем будућих новчаних токова уз коришћење текућих каматних стопа. Руководство је мишљења да услед природе пословања Банке и њених општих политика, нема значајних разлика између књиговодствене и фер вредности финансијских средстава и обавеза.

Фер вредност неопозивих кредита и ванбилансних ставки је иста као њихова књиговодствена вредност.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)****3.7. Финансијски инструменти (наставак)***Обезвређење*

Финансијска средства Банке се процењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Банка је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство Банке врши процену наплативости потраживања, односно исправке вредности пласмана на основу појединачне процене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Банка процењује наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процењен износ обезвређења Банка врши исправку вредности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство Банке утврди да је дошло до промене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вредности се укида у корист прихода. Укидање исправке вредности не може имати за резултат већу књиговодствену вредност средства од вредности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

3.8. Кредити

Кредити су исказани у билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вредности која је заснована на процени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолију. У процени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на пуној примени МРС 39, а која је обелодањена у напмени 4.

Кредити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од промене вредности имовине и обавеза.

3.9. Финансијска средства**3.9.1. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха**

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као текућа средства. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекат промена у фер вредности исказује у билансу успеха обухватају обвезнице старе девизне штедње емитоване од стране Републике Србије и акције банака и предузећа набављене ради трговине.

3.9.2. Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, које Банка има намеру и могућност да држи до рока доспећа. Ова финансијска средства обухватају обвезнице правних лица.

У случају да Банка одлучи да прода значајан део финансијских средстава која се држе до доспећа, цела категорија се рекласификује као расположива за продају. Финансијска средства која се држе до доспећа класификују се као дугорочна средства, осим ако су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса стања, тада се класификују као краткорочна средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Финансијска средства (наставак)

3.9.2. Финансијска средства која се држе до доспећа (наставак)

Финансијска средства која се држе до доспећа иницијално су евидентирана по набавној вредности, а на дан биланса су исказана по амортизованом вредности, односно садашњој вредности будућих токова готовине утврђених применом ефективне каматне стопе садржане у инструменту.

3.9.3. Учешћа у капиталу и остала финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као кредити и потраживања, финансијска средства која се држе до доспећа или финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена. Уколико за финансијска средства расположива за продају не постоји активно тржиште, уколико су са фиксним роком доспећа, финансијска средства расположива за продају се вреднују по амортизованом вредности применом метода ефективне каматне стопе. Финансијска средства расположива за продају састоје се од записа и обвезница емитованих од стране Републике Србије, акција других банака и акција и удела у другим правним лицима.

Финансијска средства расположива за продају иницијално се процењују по набавној вредности, а на дан биланса процењују се по тржишној вредности, ако је позната. Промена тржишне вредности се исказује у оквиру капитала, у корист или на терет ревалоризационих резерви, све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у приходе или расходе.

У случају када финансијска средства расположива за продају забележе пад фер вредности, уз постојање објективних доказа умањења вредности средстава (дуготрајан и континуиран пад вредности у периоду дужем од дванаест месеци, као и пад вредности изнад 30% набавне вредности средстава), акумулирани губитак који је признат директно у капитал искњижава се из капитала и признаје као расход обезвређења, иако признавање финансијског средства није престало (МРС 39.59, МРС 39.67 и МРС 39.68).

Код учешћа у капиталу постоји намера држања у неодређеном периоду. Ова учешћа могу бити продата у зависности од потреба за ликвидношћу или у случају промене тржишних цена. Учешћа у капиталу за које не постоји активно тржиште вреднована су по набавној вредности.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

У Билансу токова готовине под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају готовина, средства на рачунима код других банака и чекови послати на наплату.

3.11. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима Банка управља уз накнаду нису укључена у биланс стања Банке, већ у ванбилансне позиције.

3.12. Порези и доприноси

3.12.1. Порез на добит

Порез на добит представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе на износ добитка пре опорезивања исказаног у складу са МРС/МСФИ, по одбитку ефеката сталних разлика које прописану пореску стопу свде на ефективну пореску стопу.

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.12. Порези и доприноси (наставак)****3.12.1. Порез на добит (наставак)**

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

3.12.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порез на додатну вредност, доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и дажбине у складу са републичким, локалним и пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих оперативних расхода.

3.13. Депозити

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и Банке. Банка је уговарала каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у динарима према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити.

3.14. Капитал

Капитал Банке обухвата оснивачки удео, акције наредних емисија, резерве из добити, ревалоризационе резерве, акумулирани резултат и резултат текућег периода умањено за нереализоване губитке по основу хартија од вредности расположивих за продају.

Капитал Банке формиран је из уложених средстава оснивача Банке у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Банке.

3.15 . Бенефиције запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Банка је у обавези да плаћа доприносе државним фондovima којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Банка је, такође, обавезна да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондovima. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Банка уговара добровољно здравствено осигурање за све чланове Извршног одбора Банке. Сходно важећим прописима у Републици Србији овакво давање има третман зараде.

Банка је извршила резервисање у 2013. години по основу дугорочних обавеза за отпремнине за одлазак у пензију, сагласно МРС 19. За процену и обрачун резервисања по наведеним основама Банка је ангажовала овлашћеног лиценцираног актуара.

Банка нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема идентификоване обавезе на дан 31. децембра 2013. године.

3.16. Информације по сегментима

Банка прати и обелодањује пословање по сегментима - пословним линијама (напомена 55). Банка највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије и због тога нису обелодањене информације по географским сегментима. Зависна правна лица нису од материјалног значаја за појединачни финансијски извештај Банке. Пословање зависних правних

лица се исказује у консолидованом финансијском извештају.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Руководство врши процене и доноси претпоставке које утичу на вредност средстава и обавеза у наредној финансијској години. Процењене вредности су ретко једнаке оствареним резултатима. Процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствене вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године су приказане у даљем тексту.

Исправка вредности

Банка врши преглед потраживања и других пласмана у циљу процене исправке вредности и резервисања на месечном нивоу. Код утврђивања да ли губитке по основу обезвређења потраживања и других пласмана треба признати у билансу успеха, Банка процењује да ли постоје информације/докази које указују на постојање мерљивог смањења процењених будућих токова готовине на групном нивоу, пре него што је такве губитке могуће идентификовати на нивоу појединачног потраживања, односно пласмана. Информације које могу указати на губитке по основу потраживања и пласмана укључују: нередовност и кашњење у измиривању обавеза, тржишне и економске услове на локалном нивоу који условљавају кашњења у измиривању обавеза и сл. Процене руководства о обезвређењу потраживања и других пласмана путем процене будућих токова готовине се базирају на стварним губицима из прошлости, који су реализовани на финансијским средствима са сличним ризиком и сличним узроцима обезвређења. Методологија и претпоставке од којих се полази при дефинисању износа и периода прилива готовине по основу пласмана су предмет редовне провере у циљу свођења на минимум разлике између процењених губитака и стварних губитака.

Поступак процене обезвређења се врши на појединачном нивоу, за сваки материјално значајан кредит и на групном нивоу, за материјално мање значајне кредите. Износ обезвређења се појединачно процењује као разлика између књиговодствене вредности и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова, утврђене дисконтовањем, применом ефективне каматне стопе конкретног кредита.

Обезвређење за материјално мање значајне кредите се процењује групно за сваку бонитетну групу посебно, имајући у виду њихове сличне карактеристике у погледу кредитног ризика, и то у висини процента миграција одговарајуће бонитетне групе у V бонитетну групу коригованих за проценат наплате кредита који су били сврстани у V бонитетну групу. Уколико се приликом појединачне процене материјално значајних кредита процени да не постоје објективни докази о обезвређењу кредита, тај кредит се обезвређује у висини процента обезвређења бонитетне групе којој припада. Износи очекиваних прилива по кредиту процењују се на основу доказа о планираним приходима дужника, а у случају да су недовољни примењује се процена новчаног тока из реализације колатерала. Процена броја дана кашњења наплате одређеног потраживања од дужника, утврђује се сагледавањем свих релевантних доказа о времену реализације планираних прихода дужника, као и искуствених података о кашњењу у плаћању тог дужника.

Поштена (фер) вредност

Утврђивање поштене вредности финансијских средстава и обавеза за које не постоји тржишна цена захтева коришћење различитих модела и техника. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

Резервисања по основу судских спорова

Банка процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или

добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

а) Приходи по основу камата

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	2012.
Камате у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	1,246,701	396,740
- јавна предузећа	381,365	-
- привредна друштва	8,372,766	8,647,012
- предузетници	255,703	222,550
- јавни сектор	492,279	487,996
- становништво	5,030,139	4,686,282
- други комитенти	983	1,674
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	710,674	476,332
<i>По основу хартија од вредности</i>		
- сектор финансија и осигурања	246,160	116,704
- привредна друштва	7,355	12,214
- јавни сектор	1,868,442	2,000,624
<i>По основу осталих пласмана</i>		
- привредна друштва	156,303	108,804
- предузетници	2	29
- становништво	1,079,667	923,684
	19,848,539	18,080,645
Камате у иностраној валути		
<i>По основу кредита у иностраној валути</i>		
- привредна друштва	718,947	745,177
- предузетници	963	1,213
- страна лица	67,817	426,668
<i>По основу депозита у иностраној валути - страна лица</i>	5,628	13,715
<i>По основу хартија од вредности у иностраној валути</i>		
- јавни сектор	1,381,799	851,334
- страна лица	67	-
<i>По основу осталих пласмана у иностраној валути</i>		
- сектор финансија и осигурања	11,017	11,528
- страна лица	30	600
	2,186,268	2,050,235
	22,034,807	20,130,880

У оквиру прихода од камата у динарима, приходи камата по основу разграничене накнаде по кредитима износе 495,377 хиљада динара. Приходи камата по основу разграничене накнаде у иностраној валути износе 26,438 хиљада динара. Учешће признате накнаде за одобравање кредита у укупним признатим каматама износи 2.37%.

Унапред наплаћене накнаде које чине приход будућег периода износе 808,666 хиљада динара и приказане су у оквиру осталих обавеза у билансу стања (напомена 41) .

Процењени ефекат камате која није обрачуната и исказана у билансу успеха Банке за 2013. годину износи 228,673 хиљада динара, а односи се на камату по кредитима и пласманима по којима су покренути судски спорови и обустављен обрачун камате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА (наставак)

б) Расходи по основу камата

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Камате у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	1,522	69,643
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	814,638	559,846
- јавна предузећа	129,111	173,423
- привредна друштва	1,291,806	497,862
- предузетници	15,010	12,885
- јавни сектор	405,747	871,631
- становништво	149,352	128,794
- страна лица	1,259	1,531
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- привредна друштва	18	119
- становништво	5,173	2,290
	<u>2,813,636</u>	<u>2,318,024</u>
Камате у страниј валути		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	234,362	61,950
- привредна друштва	4,963	-
- предузетници	3	-
- јавни сектор	-	8
- страна лица	647,586	654,288
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	157,191	57,036
- јавна предузећа	25,838	82,204
- привредна друштва	263,685	573,140
- јавни сектор	3,743	494
- становништво	4,940,787	5,468,355
- страна лица	2,697	4,879
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- сектор финансија и осигурања	31	176
- страна лица	14	10
	<u>6,280,900</u>	<u>6,902,540</u>
	<u><u>9,094,536</u></u>	<u><u>9,220,564</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

а) Приходи од накнада и провизија

У хиљадама динара
Година која се завршава
31. децембра

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Накнаде у динарима		
- сектор финансија и осигурања	172,409	196,717
- јавна предузећа	43,727	41,840
- привредна друштва	1,948,304	2,067,445
- предузетници	627,043	561,649
- јавни сектор	146	1,254
- становништво	2,429,480	2,176,768
- страна лица	126,709	124,984
	<u>5,347,818</u>	<u>5,170,657</u>
Накнаде у страниј валути		
- сектор финансија и осигурања	3,098	1,177
- привредна друштва	-	12,265
- становништво	58,295	51,757
- страна лица	84,000	99,058
	<u>145,393</u>	<u>164,257</u>
	<u>5,493,211</u>	<u>5,334,914</u>

б) Расходи од накнада и провизија

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Накнаде и провизије у динарима		
- сектор финансија и осигурања	414,850	324,398
- друга предузећа	250,535	246,617
- страна лица	14,100	13,229
	<u>679,485</u>	<u>584,244</u>
Накнаде и провизије у страниј валути		
- страна лица	248,578	196,204
	<u>248,578</u>	<u>196,204</u>
	<u>928,063</u>	<u>780,448</u>

7. НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Добици од продаје хартија од вредности по фер вредности	16,340	2,656
Губици од продаје хартија од вредности по фер вредности	-	(1,880)
Нето добитак/губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	<u>16,340</u>	<u>776</u>

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

8. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СУ РАСПОЛОЖИВЕ ЗА ПРОДАЈУ

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>

Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	1,738	83,947
---	-------	--------

9. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи по основу курсних разлика	1,440,279	5,682,006
Расходи по основу курсних разлика	(2,397,897)	(13,723,387)
	<u>(957,618)</u>	<u>(8,041,381)</u>

Позитивне и негативне курсне разлике обухватају добитке/ губитке од трансакција обављених у иностраној валути у току године и добитке/губитке од свођења позиција биланса стања исказаних у страним валутама на званичне курсеве на крају сваког месеца у току године.

Обрачун курсних разлика се обавља и исказује по бруто принципу (негативне и позитивне курсне разлике) у току пословне године у складу са прописима Народне Банке Србије.

10. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи од дивиденди и учешћа	391,724	2,251

У току 2013. године Банка је примила дивиденду од зависне банке из Будве у износу од 387,597 хиљада динара (3,400 хиљада EUR). По овом основу обустављен је и плаћен порез по одбитку по стопи 9% у Републици Црној Гори у износу од 34,884 хиљада динара (306 хиљада EUR). Нето износ наплаћене дивиденде износи 352,713 хиљада динара односно 3,094 хиљада EUR.

11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Остали приходи оперативног пословања	186,815	157,217
Приходи наплаћених отписаних потраживања	26	506
Добици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	12,136	38,481
Приходи од смањења обавеза	5,197	3,314
Вишкови	1	2,556
Остало	133,744	38,948
	<u>337,919</u>	<u>241,022</u>

У оквиру Осталих прихода оперативног пословања најзначајнији износ представља приход по основу давања у закуп непокретности у износу од 105,544 хиљаде динара.

По основу судске пресуде Банка је у позицији Остало признала износ од 102,301 хиљада динара који се односи на затезну камату на потраживање по ненаплаћеној закупнини од Политике а.д., Београд. Предметно потраживање по ненаплаћеној закупнини је исправљено у пуном износу.

12. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
а) Расходи		
Расходи индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- дати кредити, депозити и остали пласмани клијентима	7,937,710	6,336,717
- потраживања за камате и накнаде	715,149	298,306
- хартије од вредности које се држе до доспећа	38,144	6,909
- учешћа у капиталу и остале хартије		
од вредности расположиве за продају	-	76,783
- остала средства	87,345	190,055
Расходи резервисања за ванбилансне позиције	602,322	522,524
Расходи резервисања за судске спорове (напомена 37 а)	13,100	218,528
Расходи резервисања за отпремнине запосленима (напомена 37 б)	7,637	49,359
Расходи по основу суспензије камате	26,603	117,483
	<u>9,428,010</u>	<u>7,816,664</u>
б) Приходи		
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- дати кредити, депозити и остали пласмани клијентима	4,903,842	5,458,400
- потраживања за камате и накнаде	254,407	234,856
- хартије од вредности које се држе до доспећа	38,648	7,073
- учешћа у капиталу и остале хартије од вредности		
расположиве за продају	-	-
- остала средства	386,763	54,537
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције	576,908	526,910
Приходи од укидања неискоришћених резервисања за обавезе за судске спорове (напомена 37 а)	381,670	18,249
Приходи од укидања неискоришћених осталих резервисања за примања запослених (напомена 37 б)	3,623	48,929
Приходи од наплаћене суспендоване камате	15,571	23,411
	<u>6,561,432</u>	<u>6,372,365</u>
Нето расходи (а-б)	<u>(2,866,578)</u>	<u>(1,444,299)</u>

На основу категоризације пласмана утврђене сагласно захтевима Народне банке Србије на дан 31. децембра 2013. године Банка је проценила резерву за процењене губитке по основу укупне изложености Банке кредитном ризику.

У складу са Одлуком Народне банке Србије о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, позитивна разлика износа резерве за потенцијалне губитке обрачунате у складу са наведеном одлуком и износа исправке вредности билансне активе и резервисања за губике по ванбилансним ставкама која су обрачуната у складу са интерно усвојеном методологијом, евидентира се на посебном рачуну у оквиру резерви из добити за потенцијалне губитке.

На основу судског решења о првој делимичној деоби за измирење стечајних поверилаца другог исплатног реда у поступку стечаја Југобанке а.д., Београд, током јануара 2014. извршена је наплата потраживања у износу од 49,435 хиљада динара (напомена 27). На извештајни датум, 31. децембар 2013. године, Банка је извршила укидање исправке вредности у укупном наплаћеном износу, а сагласно захтевима МРС 10 "Догађаји након датума биланса стања".

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

12. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА
(наставак)

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ИСПРАВКИ ВРЕДНОСТИ И РЕЗЕРВИСАЊИМА ЗА ВАНБИЛАНС

	Потраживања за камате и накнаде	Дати кредити и депозити	Хартије од вредности	Учешћа	Остали пласмани	Остала средства	У хиљадама динара	
							Ванбилан. ставке (напомена 37 в)	Укупно
Стање 1. јануара 2013. године	1,563,515	11,706,428	4,671	446,954	3,177,855	305,242	497,632	17,702,297
Нова исправка вредности	715,149	7,432,555	38,144	-	505,155	87,345*	602,322	9,380,670
Смањење исправке вредности	(254,407)	(4,340,112)	(38,648)	-	(563,730)	(386,763)	(576,908)	(6,160,568)
Курсне разлике	4,355	47,397	444	-	7,328	734	-	60,258
Отписи	(10,304)	(10,689)	-	-	(736)	(2,055)	-	(23,784)
Остале промене	(15,748)	2,803	-	-	(2,818)	545,105	(49,399)	479,943
Стање 31. децембра 2013. године	<u>2,002,560</u>	<u>14,838,382</u>	<u>4,611</u>	<u>446,954</u>	<u>3,123,054</u>	<u>549,608</u>	<u>473,647</u>	<u>21,438,816</u>

* у оквиру осталих средстава исказан је и негативан ефекат промене вредности материјалних вредности стечених наплатом потраживања

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	2012.
Обрачун резервисања		
а) Обрачуната резерва за процењене губитке		
- билансних пласмана	41,008,734	29,535,247
- ванбилансних ставки	833,809	782,289
Укупно а	<u>41,842,543</u>	<u>30,317,536</u>
б) Исправке вредности и резервисања обрачуната у складу са интерном методологијом (МРС 39)		
- исправка вредности билансне активе	20,965,169	17,204,665
- резервисање за губитке по ванбилансним ставкама	473,647	497,632
Укупно б	<u>21,438,816</u>	<u>17,702,297</u>
ц) Разлика обрачунатих резерви и исправки вредности и резервисања		
- билансна актива	20,043,565	12,330,582
- ванбилансне ставке	360,162	284,657
Укупно ц (а - б)	<u>20,403,727</u>	<u>12,615,239</u>
д) Резерве из добити за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама формиране у претходним годинама		
- билансна актива	15,927,046	14,077,046
- ванбилансне ставке	708,394	708,394
Укупно д	<u>16,635,440</u>	<u>14,785,440</u>
е) Укупна потребна резерва за процењене губитке по методологији Народне банке Србије		
- билансна актива	20,559,411	13,089,033
- ванбилансне ставке	483,108	368,107
Укупно	<u>21,042,519</u>	<u>13,457,140</u>

Кретање на резервама из добити обелодањено у напомени 43.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

12. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Према прописима Народне банке Србије, осим исправки вредности, Банка је обавезна да формира потребне резерве за процењене губитке за билансну активу која се класификује, у укупном износу од 20,559,411 хиљада динара. Из претходних година формиран је износ резерви из добити за процењене губитке по билансној активи, који на дан 31. децембра 2013. године износи 15,927,046 хиљада динара.

Према прописима Народне банке Србије, осим резервисања за губитке, Банка је обавезна да формира потребне резерве за процењене губитке за ванбилансне ставке које се класификују, у укупном износу од 483,108 хиљада динара. Из претходних година формиран је износ резерви из добити за процењене губитке по ван-билансним ставкама, који на дан 31. децембра 2013. године износи 708,394 хиљаде динара.

13. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Трошкови зарада	2,583,349	2,449,198
Трошкови накнада зарада	408,709	471,746
Трошкови пореза на зараде и накнаде зарада	413,507	454,665
Трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада	757,473	683,430
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	54,146	64,628
Остали лични расходи	40,925	62,679
	<u>4,258,109</u>	<u>4,186,346</u>

14. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Трошкови амортизације	<u>792,648</u>	<u>752,356</u>

15. ОПЕРАТИВНИ И ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Трошкови материјала	460,929	520,422
Трошкови производних услуга	2,036,060	1,923,528
Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	1,615,612	1,507,289
Трошкови пореза	142,445	87,372
Трошкови доприноса	816,697	794,748
Остали трошкови	39,296	40,827
Губици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	42	-
Губици по основу расходовања и отписа основних средстава и нематеријалних улагања	3,149	1,672
Мањкови и штете	4,834	7,600
Остали расходи	400,566	49,547
	<u>5,519,630</u>	<u>4,933,005</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. Године

15. ОПЕРАТИВНИ И ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (наставак)

У позицији Остали расходи од укупног износа 400,566 хиљада динара, износ од 339,883 хиљаде динара односи се на расходе изгубљеног судског спора са Инекс Интересспорт а.д., Београд у стечају за део обавезе који није резервисан (напомена 37) .

У оквиру Трошкова производних услуга трошкови закупнине за 2013. годину износе 644,915 хиљада динара. Трошкови закупнине се највећим делом односе на оперативни лизинг пословног простора у износу од 568,131 хиљада динара.

Преузете обавезе по уговорима о оперативном лизингу пословних простора, на дан 31. децембра 2013. године, а које се односе на будуће периоде (без пореза на додату вредност), за 212 пословних простора укупне површине 34,565.19 м² износе (у хиљадама динара):

- до једне године	455,767
- од једне до пет година	1,300,046
- преко пет година	<u>100,511</u>
Укупно	<u><u>1,856,324</u></u>

Обавезе за оперативни лизинг пословног простора Банка признаје као редовне месечне трошкове закупнина.

16. ПРИХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи од промене вредности пласмана и потраживања	6,497,855	17,179,893
Приходи од промене вредности хартија од вредности	14,787	41,892
Приходи од промене вредности обавеза	421,001	767,535
Приходи од промене вредности основних средстава, инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	<u>12,260</u>	<u>173</u>
	<u><u>6,945,903</u></u>	<u><u>17,989,493</u></u>

17. РАСХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2013.	2012.
Расходи од промене вредности пласмана и потраживања	5,549,525	7,792,526
Расходи од промене вредности хартија од вредности	9,004	14,937
Расходи од промене вредности обавеза	460,227	2,040,489
Расходи од промене вредности основних средстава, инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	<u>197,329</u>	<u>4,270</u>
	<u><u>6,216,085</u></u>	<u><u>9,852,222</u></u>
Нето приходи/расходи од промене вредности имовине и обавеза	<u><u>729,818</u></u>	<u><u>8,137,271</u></u>

Приходи/расходи од промене вредности пласмана садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле.

Приходи/расходи од промене вредности хартија од вредности садрже ефекте свођења хартија од вредности на тржишну вредност.

Приходи/расходи од промене вредности обавеза садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле на примљене депозите комитената.

Приходи/расходи од промене вредности основних средстава приказани су у напомени 29.

Ефекте обрачуна промене вредности Банка врши на крају месеца у току пословне године и на дан

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. Године

18. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Порески расход периода	-	(472,448)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	87,950	32,885
Губитак од креирања одложених пореских обавеза и укидања пореских средстава	-	(10,953)
	<u>87,950</u>	<u>(450,516)</u>

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Добитак/губитак пре опорезивања	4,588,375	4,572,662
Обрачун пореза по важећој стопи 15%	688,256	457,266
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	41,352	42,334
Порески ефекти нето капиталних добитака / губитака	(73)	(1,261)
Порески ефекти разлике књиговодствене и пореске вредности основних средстава	32,010	21,364
Порески ефекти трансферних цена	1,311	445
Порески ефекти усклађивања прихода	(46,245)	(1,820)
Порески ефекти прихода од камата по дужничким ХОВ чији је издавалац РС, АП Војводина или НБС	(668,255)	-
Порески кредит искоришћен у текућој години	(48,356)	(45,880)
Корекција пореских ефеката (искоришћене и ефекат нових)	<u>(87,950)</u>	<u>(21,932)</u>
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	<u>87,950</u>	<u>(450,516)</u>
Ц. ЕФЕКТИВНА ПОРЕСКА СТОПА	<u>0.00</u>	<u>9.85</u>

Банка нема обавезе по основу текућег пореза, највећим делом као резултат умањења пореске основице по основу приходоване камате по дужничким ХОВ чији је издавалац Република Србија, Аутономна покрајина Војводина или Народна банка Србије, а у складу са чланом 25. став 2. Закона о порезу на добит.

Уплаћене аконтације пореза на добит за 2013. годину износе 777,491 хиљаду динара, по основу обавезе месечних плаћања предвиђених Законом о порезу на добит.

19. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Добитак од креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза – измена стопе са 10% на 15%	-	14,935

Добитак од креирања одложених пореских средстава
и смањења одложених пореских обавеза

87,950	17,950
<u>87,950</u>	<u>32,885</u>

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

19. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

Укупан ефекат промене пореских средстава/обавеза износи 87,950 хиљада динара и састоји се од ефекта креирања нових пореских средстава у износу од 32,805 хиљада динара и смањења одложених пореских обавеза у износу од 55,145 хиљада динара.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Резервисање за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор	602	13,872
Привремено непризнати расходи по основу обезвређења имовине	32,132	19,002
Привремено непризнати расходи по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	71	(11)
Привремене разлике између књиговодствене и пореске вредности основних средстава	<u>55,145</u>	<u>-</u>
	<u>87,950</u>	<u>32,885</u>

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара		
	Пореска средства	Пореске обавезе	Нето порески ефекат
Почетно стање 1. јануара 2013. године	62,656	(57,760)	4,896
Креирање пореских обавеза на терет ревалоризационих резерви по основу свођења вредности некретнина на фер вредност	-	(103,002)	(103,002)
Добитак од смањења одложених пореских обавеза (привремена разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава)	-	55,145	55,145
Добитак од креирања пореских средстава (дугорочна резервисања за МРС 19)	602	-	602
Добитак од креирања пореских средстава (обрачунате, а неизмирене јавне дажбине)	71	-	71
Добитак од креирања пореских средстава (по основу обезвређења имовине)	<u>32,132</u>	<u>-</u>	<u>32,132</u>
Стање на дан 31. децембра 2013. године	<u>95,461</u>	<u>(105,617)</u>	<u>(10,156)</u>

По основу свођења вредности некретнина на фер вредност и признавање њиховог повећања у оквиру капитала креирана је пореска обавеза на терет ревалоризационих резерви у износу од 103,002 хиљаде динара. Из тих разлога (повећање књиговодствене вредности сталне имовине, услед извршене процене вредности исте) дошло је до смањења одложених пореских обавеза у корист нето резултата у износу од 55,145 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

19. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

- i) Пореска средства - по основу дугорочних резервисања за отпремине запосленима и неискоришћени годишњи одмор, привремено непризнатих расхода по основу обезвређења имовине и привремено непризнатих расхода по основу јавних дажбина

	2013.		2012.		Добитак од креирања пореских средстава
	Износ резервисања	Пореска средства 15%	Износ резервисања	Пореска средства 15%	
Дугорочна резервисања МРС 19	280,585	42,088	276,571	41,486	602
Средства по основу обрачуна јавних дажбина	545	82	73	11	71
Средства по основу обезвређења имовине	355,272	53,291	141,059	21,159	32,132
Укупно		95,461		62,656	32,805

- ii) Пореске обавезе - Разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава

	2013.		2012.		Ефекат 2013.	
	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 15%	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 15%	Добитак од укидања пореских обавеза	Пореска обавеза на терет рев. резерве
Вредност по пореским прописима	8,107,552	-	7,523,460	-	-	-
Књиговодствена вредност	8,811,661	-	7,908,521	-	-	-
Разлика	704,109	105,617	385,061	57,760	(55,145)	103,002
НЕТИРАНЕ ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ (ОБАВЕЗЕ) / СРЕДСТВА У БИЛАНСУ СТАЊА		(10,156)		4,896		

20. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза – измена стопе са 10% на 15%	-	23,453
Умањење губитка по основу смањења одложених пореских обавеза	-	(12,500)
	-	10,953

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

21. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
У динарима		
Жиро рачун	22,926,420	21,884,424
Готовина у благајни	2,524,909	2,612,665
	<u>25,451,329</u>	<u>24,497,089</u>
У иностраној валути		
Девизни рачуни	11,351,000	14,077,140
Готовина у благајни у иностраној валути	1,921,714	1,722,461
Готовински еквиваленти у иностраној валути - чекови послати на наплату	14,836	21,272
Остала новчана средства	2,398,816	196,119
	<u>15,686,366</u>	<u>16,016,992</u>
Злато и остали племенити метали	99	99
	<u>41,137,794</u>	<u>40,514,180</u>

Обавезна резерва код Народне банке Србије представља минималну резерву динарских средстава обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви код Народне банке Србије. Динарску обавезну резерву Банка обрачунава сваког 17. дана у месецу на основу просечног стања динарских депозита у току претходног календарског месеца. Динарску обавезну резерву Банка издваја у динарима на свом жиро рачуну и та средства може користити за ликвидност. Банка је дужна да одржава просечно месечно стање на свом жиро рачуну у висини обрачунате динарске обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на жиро рачуну може бити мање или веће од обрачунате динарске обавезне резерве.

Годишња каматна стопа коју Народна банка Србије плаћа на износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве износи 2.5%. Банка је у току 2013. године одржавала просечно месечно стање у висини динарске обавезне резерве, односно ни у једном обрачунском циклусу није била у коришћењу средстава динарске обавезне резерве.

На позицији остала новчана средства износ од 2,392,726 хиљада динара односи се на средства примљена на рачун Банке код Централног регистра ХОВ по основу наплате доспелих државних хартија од вредности у иностраној валути.

22. ОПОЗИВИ ДЕПОЗИТИ И КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
У динарима		
Кредити по репо трансакцијама	12,246,700	4,000,000
У иностраној валути		
Обавезна резерва код Народне банке Србије	41,148,420	39,053,502
	<u>53,395,120</u>	<u>43,053,502</u>

Девизну обавезну резерву Банка обрачунава сваког 17. дана у месецу на основу просечног стања девизних депозита у току претходног календарског месеца. Девизну обавезну резерву Банка издваја у девизама на посебан рачун код Народне банке Србије и та средства може по потреби повлачити. Банка је дужна да одржава просечно месечно стање издвојене девизне обавезне резерве у висини обрачунате девизне обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на рачуну девизне обавезне резерве

може бити мање или веће од обрачунате девизне обавезне резерве.

На обавезну резерву у иностраној валути Банка не остварује камату. Током 2013. године, у складу са Одлуком о обавезној резерви Народне банке Србије, Банка је одређени део девизне обавезне резерве издвајала у динарима на свом жиро рачуну.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

23. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА, ПРОДАЈЕ, ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
<i>Потраживања за камату и накнаду у динарима</i>		
- камата	3,932,088	2,232,991
- накнада	140,618	142,287
Потраживања по основу продаје у динарима	170	177
Друга потраживања у динарима - закупнина	371,664	363,100
Исправка вредности у динарима	(1,716,933)	(1,284,149)
	<u>2,727,607</u>	<u>1,454,406</u>
<i>Потраживања за камату и накнаду у иностраној валути</i>		
- камата	346,189	372,299
- накнада	7	3
Исправка вредности у иностраној валути	(285,627)	(279,366)
	<u>60,569</u>	<u>92,936</u>
	<u>2,788,176</u>	<u>1,547,342</u>

24. ДАТИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
<i>Кредити дати у динарима</i>		
По трансакционим рачунима	5,479,565	5,615,020
Потрошачки кредити	1,165,521	1,903,601
Кредити за обртна средства	47,729,473	48,392,968
Извозни кредити	2,905,328	3,076,278
Инвестициони кредити	36,897,924	33,486,818
Стамбени кредити	33,800,924	30,109,265
Остали кредити	45,483,860	44,625,186
Исправка вредности кредита у динарима	(11,566,892)	(8,638,581)
	<u>161,895,703</u>	<u>158,570,555</u>
<i>Кредити дати у иностраној валути</i>		
За плаћање увоза робе и услуга из иностранства	4,805,145	5,112,910
Пласмани који се одобравају и доспевају у року 1 дана (overnight)	9,238,017	2,170,276
Остали кредити у иностраној валути	11,113,991	13,933,828
Исправка вредности кредита у иностраној валути	(3,051,579)	(2,839,872)
	<u>22,105,574</u>	<u>18,377,142</u>
<i>Дати остали и наменски депозити у иностраној валути</i>		
Остали дати депозити у иностраној валути	222,755	387,143
Исправка вредности депозита у иностраној валути	(219,911)	(227,975)
	<u>2,844</u>	<u>159,168</u>
	<u>184,004,121</u>	<u>177,106,865</u>

У току 2013. године кредити до једне године у динарима и иностраној валути су одобрани на период од једног месеца до једне године, уз каматне стопе на месечном нивоу у распону од 0.53% до 1.8% месечно.

Кредити преко једне године у динарима и иностраној валути су одобравани на период до максимум тридесет година, уз годишњу каматну стопу у распону од 3.35% (увећану за каматну стопу која се уговара за одговарајући новчани колатерал) до 22.50 %.

Концентрација укупно пласираних кредита комитентима од стране Банке је приказана у напомени 53.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

24. ДАТИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ (наставак)

Ризици и неизвесности

Руководство Банке је извршило резервисање за потенцијалне кредитне губитке на основу свих познатих и предвидљивих ризика на датум састављања финансијских извештаја. Класификација потраживања из кредитног портфолија извршена је на основу последњих расположивих финансијских информација, као и на основу очекиваних ефеката процеса реструктурирања. Уколико ови ефекти не резултирају у могућностима измиривања обавеза према Банци, потраживања Банке су највећим делом обезбеђена хипотекама на непокретностима дужника, као и залогом на покретној имовини. У случају да ове активности предузете од стране руководства Банке не дају очекиване резултате, у наредним извештајним периодима ће бити неопходно да се издвоје додатна резервисања за могуће губитке по основу процене ненаплативости.

25. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
у динарима		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- акције банака у динарима	490	708
- акције привредних друштава	3,832	5,703
<i>Хартије од вредности расположиве за продају</i>		
- акције банака у динарима	75	75
- обвезнице привредних друштава (Тигар а.д., Пирот)	62,812	67,904
- обвезнице банака	1,600,661	1,566,640
- обвезнице и записи Републике Србије	23,476,805	17,221,078
- обвезнице локалне самоуправе	51,281	56,089
<i>Хартије од вредности које се држе до доспећа</i>		
- обвезнице привредних друштава (РДП Б92 а.д., Београд)	20,206	51,167
Исправка вредности хартија од вредности у динарима	(4,611)	(4,671)
	<u>25,211,551</u>	<u>18,964,693</u>
у иностраној валути		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- обвезнице Републике Србије	93,751	206,492
<i>Хартије од вредности расположиве за продају</i>		
- обвезнице и записи Републике Србије	31,646,433	22,176,534
- обвезнице страних банака	49,730	-
	<u>31,789,914</u>	<u>22,383,026</u>
	<u>57,001,465</u>	<u>41,347,719</u>

Хартије од вредности којима се тргује

На дан 31. децембра 2013. године тржишна вредност портфеља хартија од вредности којима се тргује износи 98,073 хиљаде динара (на дан 31. децембра 2012. године 212,903 хиљаде динара) од тога у динарима 4,322 хиљаде динара, а у иностраној валути 93,751 хиљаду динара.

Појединачно највећа улагања су извршена у обвезнице старе девизне штедње Републике Србије у износу од 93,751 хиљаду динара, и акције привредних друштава: ДИН фабрика дувана а.д., Ниш у износу од 314 хиљада динара, Металац а.д., Горњи Милановац у износу од 2,202 хиљаде динара, Messer Техногас а.д., Београд у износу од 978 хиљада динара и Застава промет а.д., Београд у износу од 210 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

25. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА) (наставак)

Хартије од вредности расположиве за продају

На дан 31. децембра 2013. године улагања у хартије од вредности расположиве за продају имају следећу структуру:

У динарима:

записи Републике Србије у износу од 13,871,933 хиљаде динара, обвезнице Републике Србије у износу од 9,604,872 хиљаде динара, обвезнице – буџет града Панчева у износу од 51,281 хиљаду динара, обвезнице компаније Тигар а.д., Пирот у износу од 62,812 хиљада динара и обвезнице банака: Societe generale банка а.д., Београд у износу од 1,075,009 хиљада динара, Ерсте банка а.д., Београд у износу од 525,652 хиљаде динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 75 хиљада динара.

У страниј валути:

записи Републике Србије у износу од 4,867,389 хиљада динара, дугорочне обвезнице Владе Републике Србије у износу од 26,444,359 хиљада динара и обвезнице старе девизне штедње – Република Србија у износу од 334,685 хиљада динара и обвезнице страних банака Raiffeisen Bank International у износу од 49,730 хиљада динара.

Хартије од вредности које се држе до доспећа

Износ од 20,206 хиљада динара у целости се односи на обвезнице РДП Б92 а.д., Београд.

26. УДЕЛИ (УЧЕШЋА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи	140,000	140,000
Учешћа у капиталу зависних банака у иностранству	5,340,888	5,340,888
Учешћа у капиталу банака и финансијских организација	135,667	136,236
Учешћа у капиталу предузећа и других правних лица	457,178	451,430
Учешћа у капиталу страних лица у иностранству	427,331	295,433
Исправка вредности	(446,954)	(446,954)
	<u>6,054,110</u>	<u>5,917,033</u>

На дан 31. децембра 2013. учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи односе се на КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд у износу од 140,000 хиљада динара.

Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству односе се на учешћа у капиталу Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у износу од 2,974,615 хиљада динара и Комерцијалне банке а.д., Будва у износу од 2,366,273 хиљаде динара.

Учешћа у капиталу банака и финансијских организација односе се на: Euroaxis банку а.д., Москва у износу од 78,387 хиљада динара, АИК банку а.д., Ниш у износу од 53,997 хиљада динара, Јубмес банку а.д., Београд у износу од 1,409 хиљада динара и Унион Банку д.д., Сарајево у износу од 1,874 хиљаде динара.

Учешћа у капиталу предузећа највећим делом се односе на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 51,182 хиљаде динара и Политика а.д., Београд у износу од 35,216 хиљада динара.

Учешћа у капиталу страних лица у иностранству односе се на компанију VISA у износу од 343,706 хиљада динара и MASTER card у износу од 83,625 хиљада динара.

Исправка вредности учешћа у капиталу у износу од 446,954 хиљаде динара односи се на обезвређење набавне вредности за она учешћа која немају тржишну вредност, од чега се највећи износ односи на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Политика а.д., Београд у износу од 28,484

хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 28,828 хиљада динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 19,287 хиљада динара.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

27. ОСТАЛИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Остали пласмани у динарима		
Купљени пласмани - факторинг	159,499	103,282
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	1,654,239	1,445,695
Остали пласмани	216,866	380,005
Исправка вредности осталих пласмана у динарима	(983,708)	(968,074)
	<u>1,046,896</u>	<u>960,908</u>
Остали пласмани у иностраној валути		
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	234,344	286,636
Покривени акредитиви и друга јемства	1,220,893	1,662,270
Остали пласмани у иностраној валути	2,566,431	2,527,863
Исправка вредности осталих пласмана у иностраној валути	(2,139,346)	(2,209,781)
	<u>1,882,322</u>	<u>2,266,988</u>
УКУПНО	<u><u>2,929,218</u></u>	<u><u>3,227,896</u></u>

Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама у динарима у износу од 1,654,239 хиљада динара у највећем делу се односе на плаћања по гаранцијама у износу од 1,298,486 хиљаде динара.

Покривени акредитиви и друга јемства у иностраној валути у износу од 1,220,893 хиљаде динара се највећим делом односе на *cash cover* колатерал положен на име обезбеђење по контрагаранцији одобреној по налогу клијента ТЕ Никола Тесла д.о.о., Обреновац у корист Commerzbank AG, Франкфурт за крајњег корисника Alstom Power, Варшава у износу од 573,211 хиљада динара, као и на депозите положене у страним банкама као колатерале за трансакције са VISA и Master картицама. Депозит за покриће трансакција по Master картицама у Deutsche Bank AG, Франкфурт износи 431,435 хиљада динара. Депозит за покриће трансакција по VISA картицама у Barclays Bank PLC, Лондон износи 216,247 хиљада динара.

У оквиру осталих пласмана у динарима највећи део обухвата номиналну вредност есконттованих меница у износу од 285,028 хиљада динара, док у оквиру осталих пласмана у иностраној валути највећи део обухвата потраживања од Југобанке а.д. у стечају, Београд у износу од 1,654,239 хиљада динара, са исправком вредности нижој од пуног износа пласмана за 49,435 хиљада динара (напомена 12) колико износи и наплата дела потраживања од Југобанке а.д. у стечају, Београд, током јануара 2014. године.

28. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Лиценце и софтвер	1,397,741	1,166,177
Нематеријална улагања у припреми	10,420	46,537
Исправка вредности	(870,716)	(612,276)
	<u>537,445</u>	<u>600,438</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

28. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

Промене на нематеријалним улагањима

	У хиљадама динара		
	Лиценце и софтвер	Остала нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност			
Стање на дан 31. децембра 2012. године	1,166,177	46,537	1,212,714
Повећање	-	195,447	195,447
Преноси	231,564	(231,564)	-
Стање на дан 31. децембра 2013. године	<u>1,397,741</u>	<u>10,420</u>	<u>1,408,161</u>
Исправка вредности			
Стање на дан 31. децембра 2012. године	612,276	-	612,276
Амортизација за 2013. годину	258,440	-	258,440
Стање на дан 31. децембра 2013. године	<u>870,716</u>	<u>-</u>	<u>870,716</u>
Неотписана вредност на дан:			
31. децембра 2013. године	<u>527,025</u>	<u>10,420</u>	<u>537,445</u>
31. децембра 2012. године	<u>553,901</u>	<u>46,537</u>	<u>600,438</u>

29. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Промене на основним средствима и инвестиционим некретнинама

	У хиљадама динара				
	Некретнине	Опрема	Инвестиције у току	Инвестиционе некретнине	Укупно
Набавна вредност					
Стање на дан 31. децембра 2012. године	5,765,101	2,795,998	50,434	1,907,716	10,519,249
Повећање	-	-	1,006,523	-	1,006,523
Преноси са основ.сред у припреми	287,195	379,504	(965,894)	299,195	-
Преноси са инвестиционих некретнина	154,350	-	-	(154,350)	-
Обезвређење основних сред. услед више силе	(27,806)	-	-	-	(27,806)
Отуђења и расходање	(3,743)	(112,618)	-	-	(116,361)
Процена (ревалоризација) повећање	972,450	-	-	(52,000)	920,450
Процена (ревалоризација) смањење	(191,808)	-	-	-	(191,808)
Стање на дан 31. децембра 2013. године	<u>6,955,739</u>	<u>3,062,884</u>	<u>91,063</u>	<u>2,000,561</u>	<u>12,110,247</u>
Исправка вредности					
Стање на дан 31. децембра 2012. године	1,031,410	1,889,510	-	181,483	3,102,403
Амортизација за 2013. годину	147,369	353,723	-	33,116	534,208
Преноси са инвестиционих некретнина	20,755	-	-	(20,755)	-
Обезвређење основних сред. услед више силе	(3,649)	-	-	-	(3,649)
Отуђења и расходање	(2,923)	(107,323)	-	-	(110,246)
Процена (ревалоризација) повећање	226,092	-	-	(1,837)	224,255
Процена (ревалоризација) смањење	(23,617)	-	-	-	(23,617)
Остало	-	669	-	-	669
Стање на дан 31. децембра 2013. године	<u>1,395,437</u>	<u>2,136,579</u>	<u>-</u>	<u>192,007</u>	<u>3,724,023</u>
Неотписана вредност на дан:					
31. децембра 2013. године	<u>5,560,302</u>	<u>926,305</u>	<u>91,063</u>	<u>1,808,554</u>	<u>8,386,224</u>
31. децембра 2012. године	<u>4,733,691</u>	<u>906,488</u>	<u>50,434</u>	<u>1,726,233</u>	<u>7,416,846</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

29. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Банка је ангажовањем овалшћеног екстреног процењивача извршила процену:

- непокретности у власништву за пословну намену и
- инвестиционих непокретности.

Позитиван ефекат процене признат је у оквиру капитала док је негативан ефекат процене признат као смањење претходно формираних ревалоризационих резерви и/или расход периода. Међутим, повећање се признаје као приход у билансу успеха до оног износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход у билансу успеха..

Ефекат процене вредности непокретности у власништву Банке:

Опис	Биланс успеха	Биланс стања	Укупан ефекат процене
	(120,773)	(24,439)	(145,212)
	12,260	711,119	723,379
Непокретности за пословну намену	(108,513)	686,680	578,167
Инвестиционе непокретности	(50,163)	-	(50,163)
Укупно	(158,676)	686,680	528,004

а) Инвестиционе некретнине

На дан 31. децембра 2013. године, Банка има исказане инвестиционе некретнине у вредности од 1,808,554 хиљаде динара, које чине објекти дати у закуп.

На основу закључених уговора о дугорочном закупу Банка је у 2013. години извршила пренос на инвестиционе некретнине непокретности (Шабац, Ловћенац и Неготин) у нето вредности од 257,492 хиљаде динара, што уједно чини и највећи део повећања позиције инвестиционих некретнина у 2013. години (299,195 хиљада динара).

Активирањем дела инвестиционе некретнине у Македонској 29, за сопствене потребе, у 2013. години, Банка је извршила пренос на сопствена основна средства (пословни простор) у укупном износу од 133,595 хиљада динара набавне вредности. Смањење вредности по извршеној процени износи 8,747 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2013. године нето резултат по основу инвестиционих некретнина износи 50,041 хиљаду динара:

Назив објекта	Површина у m ₂	Укупни трошкови	У хиљадама динара	
			Остварени приходи од закупа	Нето резултат
Београд, Македонска 29	5,553	(30,299)	72,065	41,766
Ниш, Вртиште нова д- зграда	1,816	(556)	4,081	3,525
Ниш, ТПЦ Калча	85	(799)	1,829	1,030
Београд, Омладинских бригада 19	15,218	(14,172)	15,765	1,593
Шабац, Мајур, Обилазни пут бб	1,263	(751)	1,735	984
Ловћенац, Маршала Тита бб,	46,890	(1,808)	3,432	1,624
Неготин, Саве Драговића 20-22	658	(816)	335	(481)
		(49,201)	99,242	50,041

У току децембра 2013. године овлашћени екстерни проценитељ извршио је процену вредности инвестиционих некретнина.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

29. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

а) Инвестиционе некретнине (наставак)

Књиговодствена вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2013. године износи EUR 15,776 хиљада (у динарској противвредности 1,808,554 хиљада динара).

Процењена вредност инвестиционих некретнина приказана је у табели испод:

Назив објекта	Површина у m ₂	Књигов. вредност у хиљадама динара	Процењена вредност у		Разлика вредности у хиљадама динара
			хиљадама EUR	у хиљадама динара	
Београд, Македонска 29	5,553	863,354	7,531	863,354	-
Ниш, Вртиште нова д-зграда	1,816	25,336	240	27,514	2,178
Ниш, ТПЦ Калча	85	35,605	426	48,837	13,232
Београд, Омлад. бригада 19	15,218	628,687	6,201	710,781	82,094
Шабац, Мајур, Обилазни пут бб	1,263	40,045	357	41,042	997
Ловћенац, Маршала Тита бб,	46,890	173,109	1,510	173,109	-
Неготин, Саве Драговића 20-22	658	42,418	370	42,418	-
		<u>1,808,554</u>	<u>16,635</u>	<u>1,907,055</u>	<u>98,501</u>

Позитиван ефекат процене инвестиционих некретнина износи 98,501 хиљаду динара који није прокњижен имајући у виду метод набавне вредности за који се Банка определила у својим Рачуноводственим политикама.

б) Некретнине

Банка нема грађевинске објекте под хипотеком ради обезбеђења отплате кредита.

Услед непотпуних катастарских књига, на дан 31. децембра 2013. године, Банка за двадесет пет грађевинска објекта садашње вредности 910,607 хиљада динара још увек нема доказе о власништву. Руководство Банке предузима све неопходне мере ради прибављања власничких листова.

Банка је извршила нову процену непокретности ангажовањем независног процењивача, уважавајући захтеве релевантних МРС. Негативан ефекат процене за 2013. године Банка је признала као расход периода док је позитиван ефекат признат у оквиру капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

29. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

б) Некретнине (наставак)

Процењена вредност некретнина приказана је у табели испод:

Назив објекта	Површина у m ²	Књигов. вредност пре процене у хиљадама динара	Процењена вредност		Разлика вредности у хиљадама динара
			у хиљадама EUR	у хиљадама динара	
Београд, Македонска 29	12,532	2,105,531	17,979	2,061,166	(44,365)
Београд, Краља Петра 19	5,358	553,504	6,330	725,684	172,180
Београд, Светог Саве 14	3,715	477,687	4,865	557,734	80,047
Београд, Светогорска 42-44	3,333	385,320	4,796	549,824	164,504
Шабач, Јевремова 2	1,210	136,484	1,100	126,106	(10,378)
Крушевац, Трг фонтана 1	2,959	93,045	1,400	160,499	67,454
Остале непокретности (79 објекта)		<u>1,206,968</u>	<u>10,266</u>	<u>1,176,870</u>	<u>148,725</u>
УКУПНО*		<u>4,958,539</u>	<u>46,736</u>	<u>5,357,883</u>	<u>578,167</u>

* књиговодствена вредност не обухвата улагања у туђе објекте од 202,419 хиљада динара

Процењена фер вредност некретнина на дан 31. децембра 2013. године износи EUR 46,736 хиљада - у динарској противвредности 5,357,883 хиљаде.

На основу извршеног Годишњег пописа расходовано и искњижено је из евиденције трајно неупотребљивих основних средстава садашње вредности у износу од 2,925 хиљада динара.

30. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Стална средства намењена продаји	<u>71,630</u>	<u>78,763</u>
	<u>71,630</u>	<u>78,763</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

30. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА (наставак)

Руководство Банке предузима све неопходне мере ради продаје средстава намењених продаји. У току 2013. године реализована је продаја два објекта пословног простора Браничево и Сврљиг и расходована гаража у Ражњу која је интерном проценом претходно обезвређена у потпуности.

Руководство Банке и даље има намеру да спроведе поступак продаје за сва средства која нису продата у протеклих годину дана.

На основу извршене процене фер вредности сталних средстава намењених продаји од стране стручне службе, у књигама Банке је у 2013. години извршено смањење вредности објеката у Варварину и Ражњу за 2,237 хиљада динара.

Стална средства намењена продаји:

<u>Назив објекта</u>	<u>Површина у m²</u>	<u>Књигово-дствена вредност 31. децембар 2013.</u>	<u>Књигово-дствена вредност 31. децембар 2012.</u>
Браничево, пословни простор	21.08	-	480
Јасика, пословни простор	75.87	611	611
Пожаревац, М.Пијаде 2, пословни простор	790.82	31,839	31,839
Пожаревац, М.Пијаде 2, пословни простор	880.86	26,345	26,345
Ражањ, гаража	15	-	26
Београд, Тоше Јовановића 7, пословни простор	24.05	2,213	2,213
Врбас, М. Тита 49, пословни простор	145.56	4,688	4,688
Варварин, М. Мариновића, пословни простор	207	5,934	8,144
Сврљиг, угао Д. Трифунца и Хаџићеве, пословни простор	128	-	4,417
		<u>71,630</u>	<u>78,763</u>

31. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА

	<u>У хиљадама динара</u>	
	<u>31. децембар 2013.</u>	<u>31. децембар 2012.</u>
Одложена пореска средства	-	62,655
Одложене пореске обавезе	-	(57,759)
Нето одложена пореска средства	<u>-</u>	<u>4,896</u>

Одложена пореска средства се односе на пореске кредите по основу опорезивих привремених разлика од дугорочних резервисања по МРС 19, обезвређење имовине, као и обрачунатих и неплаћених јавних дажбина. Детаљно исказано у напмени 19.

У складу са параграфом 71. МРС 12 „Порез на добитак“, Банка исказује по нето принципу одложена пореска средства и одложене пореске обавезе. Нето одложене пореске обавезе исказане су у напмени 40.

32. ОСТАЛА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Остала потраживања у динарима		
Потраживања по основу датих аванса за обртна средства	52,647	28,762
Потраживања по основу датих аванса за трајна улагања	15,121	51,479
Потраживања од запослених	4,404	1,381
Потраживања по основу претплаћених пореза и доприноса	2,859	3,162
Потраживања за више плаћен порез на добит	712,700	12,784
Остала потраживања из оперативног пословања	264,650	231,900
Пролазни и привремени рачуни	608,508	198,710
Потраживања у обрачуну	2,688,270	547,695
Исправка вредности осталих потраживања	(272,518)	(53,938)
	<u>4,076,641</u>	<u>1,021,935</u>
Остала потраживања у иностраној валути		
Потраживања од запослених	42	18
Остала потраживања из оперативног пословања	336,697	98,190
Пролазни и привремени рачуни	2,256	174
Потраживања у обрачуну	323,250	228,472
Исправка вредности осталих потраживања	(135,733)	(127,697)
	<u>526,512</u>	<u>199,157</u>
Активна временска разграничења у динарима		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	429,369	496,147
Разграничени трошкови за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ЕКС	156,219	90,497
Разграничени остали трошкови	171,129	191,163
Остала активна временска разграничења	33	-
	<u>756,750</u>	<u>777,807</u>
Активна временска разграничења у иностраној валути		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	105,676	135,112
	<u>105,676</u>	<u>135,112</u>
Залихе		
Залихе материјала	54,586	26,147
Залихе алата и инвентара	1,445	1,220
Средства стечена наплатом потраживања	1,968,810	1,334,522
Инвентар у употреби	101,845	130,024
Исправка вредности средстава стечених наплатом потраживања	(141,357)	(123,607)
Исправка вредности залиха и инвентара	(101,845)	(130,024)
	<u>1,883,484</u>	<u>1,238,282</u>
	<u>7,349,063</u>	<u>3,372,293</u>

У оквиру позиције потраживања у обрачуну у укупном износу од 2,688,270 хиљада динара највећи део односи се на потраживања по пословима купопродаје девиза на девизном тржишту у износу од 1,719,750 хиљада динара, потраживања од Компаније Дунав осигурање а.д., Београд по основу колективног осигурања живота запослених у износу од 416,933 хиљаде динара и потраживања по судским пресудама у износу од 545,105 хиљада динара за клијенте Компанија Таково а.д., Горњи Милановац (износ од 336,020 хиљада динара) и KMS Cyprus LTD (износ од 209,085 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

32. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања садашње вредности у износу од 1,827,453 хиљаде динара (садашња вредност) односе се на:

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци

Опис	Површина у m ²	У хиљадама динара	
		Вредност	Датум стицања
Ниш, Чајничка бб, стамбена и помоћне зграде	825.74	11,515	31.03.2013.
Ниш, Сјеничка 1, пословна зграда и магацин	1,452.73	14,178	31.03.2013.
Ђуприја, Алексе Шантића 2/24, стан	72.40	924	16.04.2013.
Ниш, Ивана Горана Ковачића 31, стамбени простор	434.58	9,666	17.04.2013.
Ниш, Ивана Милутиновића 30, пословни простор	438.39	5,049	23.04.2013.
Сомбор, Апатински пут 56, пордична-стамбена зграда	191	1,064	21.05.2013.
Ваљево, Доња Грабовица, стамбено пословни објекат	200	4,618	12.06.2013.
Вранић, Милијане Матић 2, пословна зграда, помоћне зграде и земљиште	10,584.24	27,571	09.07.2013.
Врхпоље, угоститељски објекат и земљиште	1,334	2,483	14.06.2013.
Лесковац, Краља Петра првог, пословна зграда и земљиште	1,157	5,863	10.04.2013.
Ниш, Триглавска 3/1, стан	79.80	3,486	26.07.2013.
Ниш, Булевар 12 фебруара, складиште-помоћна зграда	2,878	83,059	01.08.2013.
Ниш, Горњоматејевачка VIII прилаз бб, 2 стана	113.99	2,328	29.08.2013.
Ниш, Радоја Дакића 84, локал	70.93	6,075	23.10.2013.
Кула, Железничка бб, пословни простор, магацин, траф станица, магацин	7,959	25,071	22.11.2013.
Врање, њива,виноград II класе	2,339	1,858	29.11.2013.
Младеновац, њива-луг III класе	1,142	506	18.12.2013.
Београд, Радничка 22, продајни салон и сервис	7,190.52	638,720	19.12.2013.
Пријепоље, Карошевина, стругара	450	1,126	31.12.2013.
Укупно I		<u>845,160</u>	

32. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима

Опис	Површина у m ²	У хиљадама динара	
		Вредност	Датум стицања
Мур, Нови Пазар, кућа и воћњак III класе	1,190.00	5,535	06.04.2012.
И.Ц.П Крушевац, пословни објекат	12,836.00	49,982	08.06.2012.
Соко Бања, Викенд кућа, производна хала и породично стамбена зграда	1,944.00	34,954	01.08.2012.
Соко Бања, Пољопривредно земљиште (воћњак, њиве)	5,740.83 ара	35,335	01.08.2012.
Београд, Баје Пивљанина 83, пословна зграда	278.52	67,320	23.08.2012.
Нови Пазар, Ејупа Куртагића 13, кућа	139.90	4,010	24.07.2012.
Мајур, Табановачка, њива IV класе	1,445 ха	1,671	10.08.2012.
Младеновац, њива III класе	16,633	274	22.11.2012.
Прокупље, Малопланска 7, две зграде и земљиште	490.00	314	11.06.2012.
Обреновац, Мислођин, њива	10,017	1,051	11.01.2012.
Гњилица, њива седме класе	2,638.00	115	11.06.2008.
Хотел Президент, Чачак, ул. Булевар ослобођења бб	2,278.92	113,882	12.02.2009.
Стамбена зграда, Чачак ул. Ратка Митровића 6	195	3,706	12.05.2009.
Нови Пазар, Кеј скопских жртава 44, локал	82.95	3,435	27.09.2006.
Нови Пазар, Окућница ливада, VI класе	1 ха 24 ара	337	26.11.2010.
Тиват, Мрчевац-стамбена зграда, помоћна зграда, објекат у изградњи и гаража	277	5,512	23.12.2010.
Тутин, Буче шума, ИВ класе	8,292	547	26.11.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.1	87	22,800	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.2	170	44,552	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.3	173	45,338	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан I С2 бр.5	171	44,814	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан II С2 бр.9	175	45,863	24.12.2010.
Тутин, Островица, њиве, ливаде, шуме	110,782	601	30.07.2012.
Мали Пожаревац, Белико поље, њива III и IV класе	21,915	328	27.09.2012.
Мур, Нови Пазар, шума, њива и воћњак	34.96 ара	4,379	12.07.2011.
Будва шума, IV класе	974	13,532	17.06.2011.
Пријевор, шума IV класе	1,995	11,087	17.06.2011.
Стамбена зграда, Галатеа	925	319,214	21.11.2011.
Укупно II		<u>880,488</u>	

За три непокретности у вредности од 125,031 хиљаду динара (два пословна простора на Новом Београду и један пословни простор у Нишу), Банка је у 2013. години извршила пренамену у објекте за обављање пословне делатности.

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци – опрема

Опис	У хиљадама динара	
	Вредност	Датум стицања
Вранић, опрема, линија за производњу	<u>10,843</u>	09.07.2013.
Укупно III	<u>10,843</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

32. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима - опрема

Опис	У хиљадама динара	
	Вредност	Датум стицања
Крушевац, покретна имовина (машене, намештај, опрема)	45,243	11.06.2012.
Ниш и Соко Бања покретна имовина (линија за прераду кафе, транспортни уређаји и уређаји за одржавање хигијене)	34,701	31.07.2012.
Парафин, линија за пржење кафе	<u>11,018</u>	31.12.2012.
Укупно IV	<u>90,962</u>	
УКУПНО (садашња вредност) I + II+ III+ IV	<u>1,827,453</u>	

Материјалне вредности по основу наплате потраживања до годину дана на дан 31. децембра 2013. године износе 856,003 хиљада динара и односе се на грађевинске објекте и земљиште (шуме) и опрему који су били положени као средства обезбеђења по потраживањима Банке од комитената по основу датих кредита.

За наведене објекте Банка поседује књижно власништво. Руководство Банке предузима све неопходне мере ради продаје стечених средстава.

У току 2013. године извршено је умањење материјалних вредности стечених наплатом потраживања (седам објеката: пет станова на Новом Београду, пословни објекат у Вранићу, и кућа у Новом Пазару) на основу процене фер вредности од стране стручне службе Банке у укупном износу од 17,750 хиљада динара.

На основу прописа Народне банке Србије материјалне вредности примљене на основу наплате потраживања до 30. децембра 2013. године Банка је дужна да отуђи или намени за сопствену употребу у року од дванаест месеци од дана стицања.

На основу измењених прописа Народне банке Србије који се примењују од 31. децембра 2013. године, непокретности стечене наплатом потраживања, Банка је дужна да отуђи или намени за сопствену употребу у року од три године од датума доспећа потраживања или од датума стицања непокретности, ако је стицање настало пре датума доспећа потраживања.

У случају прекорачења прописаних рокова Банка је дужна да обрачуна резерву за процењене губитке од 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

33. ТРАНСАКЦИОНИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
<i>У динарима</i>		
- сектор финансија и осигурања	7,971,822	592,959
- јавна предузећа	3,999,425	2,952,311
- привредна друштва	15,203,645	12,567,931
- предузетници	2,156,416	1,818,444
- јавни сектор	17,338	42,979
- становништво	7,056,609	5,535,428
- страна лица	215,136	157,962
- регистровани пољопривредни произвођачи	1,496,911	1,265,464
- други комитенти	1,668,873	1,482,446
	<u>39,786,175</u>	<u>26,415,924</u>
<i>У иностранј валути</i>		
- сектор финансија и осигурања	1,133,046	753,711
- јавна предузећа	173,189	195,144
- привредна друштва	5,408,486	7,029,121
- предузетници	228,643	197,079
- јавни сектор	1,979,117	1,363,062
- становништво	3,388,756	2,658,638
- страна лица	627,488	1,155,728
- регистровани пољопривредни произвођачи	73	68
- други комитенти	492,405	568,301
	<u>13,431,203</u>	<u>13,920,852</u>
	<u>53,217,378</u>	<u>40,336,776</u>

Депозити по виђењу у динарима, највећим делом, представљају стања трансакционих депозита предузећа и других правних лица. Одлуком о каматним стопама за 2013. годину ови депозити су каматносни. У зависности од нивоа просечног месечног стања на трансакционим рачунима комитената каматна стопа износи од 0.25 до 1.5% на годишњем нивоу.

Депозити по виђењу предузећа и нерезидената у иностранј валути су некаматносни, изузев код специфичних пословних аранжмана.

Динарски а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу 0.15% на годишњем нивоу. Девизни а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу од 0.15% на годишњем нивоу за EUR односно 0.10% на годишњем нивоу за остале валуте.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

34. ОСТАЛИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Депозити у динарима		
Штедни депозити	3,343,612	1,828,785
Депозити по основу датих кредита	293,401	344,192
Наменски депозити	3,776,033	3,629,670
Остали депозити:		
- сектор финансија и осигурања	715,513	4,979,525
- јавна предузећа	812,499	811,095
- привредна друштва	4,092,753	10,585,279
- предузетници	191,465	56,650
- јавни сектор	173,898	339,343
- становништво	41,989	22,102
- страна лица	5	7
- други комитенти	6,183,768	5,695,334
	<u>19,624,936</u>	<u>28,291,982</u>
Депозити у иностраној валути		
Штедни депозити	165,597,594	147,512,464
По основу датих кредита	1,727,259	2,394,006
Наменски депозити	1,585,322	1,734,876
Остали депозити:		
- сектор финансија и осигурања	6,055,118	5,235,630
- јавна предузећа	527,353	2,432,538
- привредна друштва	4,870,620	6,331,891
- предузетници	18,875	34,570
- јавни сектор	2,437	2,425
- страна лица	917	910
- други комитенти	2,369,736	1,212,676
	<u>182,755,230</u>	<u>166,891,986</u>
	<u>202,380,166</u>	<u>195,183,968</u>

Депозити предузећа

У току 2013. године краткорочни депозити предузећа у динарима су депоновани уз каматну стопу у распону од: референтне каматне стопе минус 4 процентна поена на депозите до седам дана до референтне каматне стопе на годишњем нивоу минус 1.85 процентна поена на рок до годину дана.

Краткорочни депозити предузећа у иностраној валути су депоновани уз каматну стопу у распону од 0.25% до 3% на годишњем нивоу за EUR односно 1.75% за остале валуте.

Дугорочни депозити предузећа у динарима депоновани су уз каматну стопу одређену износом референтне каматне стопе Народне банке Србије на годишњем нивоу умањене за 1.7 процентних поена, а у иностраној валути од 1.95% за остале валуте до 3.25% за EUR на годишњем нивоу.

Краткорочни депозити предузећа индексирани у EUR депоновани су уз каматну стопу у распону од 0.7% до 1.7% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа индексирани у EUR депоновани су уз каматну стопу од 2% на годишњем нивоу.

Депозити становништва

Краткорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 6.5% до 8.5 % на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 0.25% до 2.75% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 9.75% до 10.25 % на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 1% до 3.65 % на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

35. ПРИМЉЕНИ КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Примљени кредити у динарима		
Overnight кредити	1,239,935	249,476
Остале финансијске обавезе	44,174	21,741
	<u>1,284,109</u>	<u>271,217</u>
Примљени кредити у иностраној валути		
Остале финансијске обавезе у иностраној валути	335,881	366,047
	<u>335,881</u>	<u>366,047</u>
	<u>1,619,990</u>	<u>637,264</u>

Overnight кредити се односе на краткорочне кредите са доспећем до 7 дана и каматном стопом од 4% до 7.5%. Преглед највећих кредитора дат је у наредној табели:

	У хиљадама динара 31. децембар 2013.
Кредитор	
ADOC д.о.о. Београд	823,000
ЈП Стара Планина, Књажевац	172,603
Политика Штампарија д.о.о., Београд	55,600
MALEX-CITY COPY SERVIS д.о.о., Београд	46,500
Сава Осигурање а.д.о. ,Београд	30,000,
Остали	112,232
	<u>1,239,935</u>

Остале финансијске обавезе у иностраној валути највећим делом се односе на неизвршене исплате по примљеним приливима из иностранства у износу од 325,013 хиљада динара.

36. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА И ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Кamate и накнаде у динарима		
Обавезе по основу камата	243,160	171,976
Обавезе по основу накнада и провизија	10,024	11,893
	<u>253,184</u>	<u>183,869</u>
Кamate, накнаде и промене вредности деривата у иностраној валути		
Обавезе по основу камата	2,704	5,041
	<u>2,704</u>	<u>5,041</u>
	<u>255,888</u>	<u>188,910</u>

37. РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима	10,900	1,557,557
Резервисања за примања запослених (МРС 19)	280,585	276,571
Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама (ванбилансна актива)	473,647	497,632
	<u>765,132</u>	<u>2,331,760</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

37. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Промене на резервисањима

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
а) Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима		
Стање на почетку периода	1,557,557	1,357,278
Ново резервисање (напомена 12 а)	13,100	218,528
Коришћење у току године	(1,178,087)	-
Укидање у току године (напомена 12 б)	(381,670)	(18,249)
Стање на крају периода (напомена 48 б)	<u>10,900</u>	<u>1,557,557</u>
б) Резервисања за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор запослених		
Стање на почетку периода	276,571	276,141
Издвајања у току године – годишњи одмор (напомена 12 а)	7,637	49,359
Укидања у току године – отпремнине (напомена 12 б)	(3,623)	(48,929)
Стање на крају периода	<u>280,585</u>	<u>276,571</u>
в) Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама		
Стање на почетку периода	497,632	502,017
Издвајања - укидања у току године (напомена 12)	(23,985)	(4,385)
Стање на крају периода (напомена 48 а)	<u>473,647</u>	<u>497,632</u>

а) Коментар за промене на резервисањима по судским споровима

I Износ резервисања по основу судског спора са Компанијом Таково а.д., Горњи Милановац од 1,124,857 хиљада динара на основу ревизије пресуде Врховног касационог суда, у току 2013. године је:

- укинут у износу 380,770 хиљада динара по основу наплате пласмана (укупно укидање резервисања по овом онсву на дан 31. децембра 2013. године износи 381,670 хиљада динара);
- искоришћен у износу од 744,087 хиљада динара за повраћај средстава клијенту ради враћања овог дела потраживања Банке на поновно суђење због измене метода обрачуна камате;
- признавање потраживања Банке по основу новоутврђене затезне камате у износу од 336,020 хиљада динара из нове пресуде чије се извршење очекује крајем 2014. године.

II По основу правоснажне и извршне пресуде Привредног суда у Београду, Банка је током децембра 2013. године извршила плаћање у укупном износу од 757,070 хиљада динара, а по основу судског спора са клијентом Инекс Интерекспорт а.д., Београд у стечају:

- на терет резервисања искоришћен је износ од 417,187 хиљада динара;
- на терет биланса успеха признато је 339,883 хиљада динара.

б) Главне актуарске претпоставке употребљене у обрачуну резервисања за отпремнине:

	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Дисконтна стопа	11.25%	11.25%
Стопа раста зараде Банке	4%	4%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је прошлогодишњој референтној каматној стопи Народне банке Србије на дан 31. децембра 2013. године (просечна референтна каматна стопа за 2013. годину износи 11%).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

38. ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Обавезе за ПДВ	6,792	7,273
Обавезе за друге порезе и доприносе	14,824	14,526
	<u>21,616</u>	<u>21,799</u>

39. ОБАВЕЗЕ ИЗ ДОБИТКА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Обавезе из добитка	<u>150,124</u>	<u>85,114</u>

40. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Одложена пореска средства	(95,461)	-
Одложене пореске обавезе	<u>105,617</u>	<u>-</u>
	<u>10,156</u>	<u>-</u>

У складу са Параграфом 71. МРС 12 „Порез на добитак“, Банка исказује по нето принципу одложена пореска средства и одложене пореске обавезе. Промене одложених пореских средстава и обавеза у току 2013. године детаљно приказане у напмени број 19.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
<i>Остале обавезе у динарима</i>		
Обавезе према добављачима	253,193	227,126
Обавезе по основу примљених аванса	20,217	190,454
Остале обавезе из пословног односа	44,399	41,902
Обавезе по комисионим пословима (LEDIB 1 и 2)	18,406	-
Обавезе у обрачуну	698,886	235,620
Пролазни привремени рачуни	45,843	(292,991)
	<u>1,080,944</u>	<u>402,111</u>
Обавезе за нето зараде	38,931	88,187
Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада	4,691	12,921
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	3,290	6,562
Обавезе по основу привремених и повремених послова	-	-
Остале обавезе према запосленима	7,427	7,277
	<u>54,339</u>	<u>114,947</u>
Разграничене обавезе за обрачунату камату	76,251	45,711
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	6,598	17,224
Разграничени приходи камата	29,271	49,865
Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе (напомена 5 а)	808,666	824,282
Разграничени остали приходи	91,820	93,237
Остала пасивна временска разграничења	555,668	526,612
	<u>1,568,274</u>	<u>1,556,931</u>
<i>Остале обавезе у иностраној валути</i>		
Обавезе по основу примљених аванса	15,747	10,373
Обавезе по комисионим пословима - кредитне линије	26,688,192	14,212,223
Обавезе у обрачуну	2,056,385	589,716
Остале обавезе	7,291	7,366
Пролазни привремени рачуни	89	54
	<u>28,767,704</u>	<u>14,819,732</u>
Субординиране обавезе у иностраној валути	<u>5,732,105</u>	<u>5,685,915</u>
	5,732,105	5,685,915
Разграничене обавезе за обрачунату камату	2,968,105	2,862,595
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	98,626	91,803
Остала пасивна временска разграничења	1,601	1,588
	<u>3,068,332</u>	<u>2,955,986</u>
	<u>40,271,698</u>	<u>25,535,622</u>

Обавезе по комисионим пословима у иностраној валути у највећем делу се односе на следеће кредитне линије:

- према Републици Србији по основу кредита владе Краљевине Данске за финансирање пројеката локалног економског развоја на Балкану

LEDIB 1 и 2

2013. година		2012. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
18,406	-	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

- према Републици Србији по основу кредита од Европске инвестиционе банке (ЕИБ) за финансирање пројеката малих и средњих предузећа као и финансирање инфраструктурних пројеката општина малог и средњег обима

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
5,781,447	50,430	4,815,056	42,342

- према Републици Србији по основу кредита од Владе Републике Италије за финансирање пројеката малих и средњих предузећа

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
1,062,640	9,269	1,199,385	10,547

- према Републици Србији по основу кредита од Европске агенције за реконструкцију (ЕАР)

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
158,421	1,382	124,413	1,094

- према међународним финансијским организацијама:

а) EFSE 1 и 2

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
5,011,497	43,714	3,574,004	31,429

б) GGF

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
2,636,768	23,000	2,615,521	23,000

в) FMO

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
2,292,842	20,000	-	-

г) KfW

2013. година		2012. година	
<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>	<u>Износ у 000 РСД</u>	<u>Износ у 000 у валути EUR</u>
6,305,314	55,000	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

д) према EBRD-у

2013. година		2012. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
3,439,263	30,000	1,883,844	20,000

Разграничене обавезе за обрачунату камату у страниј валути највећим делом се односе на девизне депозите становништва – штедња и износе 2,870,516 хиљада динара.

Унапред наплаћене накнаде које чине приход будућег периода износе 808,666 хиљада динара и приказане су у оквиру прихода од камата у билансу стања (напомена 5 а).

У складу са прописима Народне Банке Србије везаним за капиталне захтеве и имплементацију Basel II стандарда, Банка је у 2011. години извршила јачање капиталне базе узимањем субординираног кредита од IFC-а. Износ примљеног субординираног кредита износи 5,732,105 хиљада динара односно EUR 50,000 хиљада.

По кредитним линијама Банка је са кредиторима уговарала одржане финансијске показатеље. Методологија обрачуна уговорених финансијских показатеља, по кредитним линијама, разликује се од метода обрачуна показатеља у складу са прописима Народне банке Србије у делу обрачуна капитала и обухвата ставки за утврђивање отворене кредитне изложености.

На основу уговора закључених са Немачком развојном банком (KfW), Банка је у обавези да до коначне отплате обавеза по примљеним кредитима испуњава одређене финансијске показатеље. На дан 31. децембра 2013. године, Банка није била усклађена са показатељем отворене кредитне изложености (остварена вредност од 62.04% у односу на максимално прописану од 25%). Банка је од KfW-а 6. јуна 2013. године добила Писмо одрицања од права која KfW има по Уговору о кредиту од 12. децембра 2012. године по основу неиспуњења финансијских обавеза у периоду до 31. децембра 2013. године. KfW је на захтев Банке одобрио измену методологије утврђивања показатеља отворене кредитне изложености, а добијање сагласности Народне банке Србије, као агента ове кредитне линије, је у процедури. Након усклађивања методолошких претпоставки, Банка ће у потпуности испунити показатеље утврђене уговором.

На основу уговора закључених са Европском банком за обнову и развој (EBRD) и Међународном финансијском корпорацијом (IFC), Банка је у обавези да до коначне отплате обавеза по примљеним кредитима испуњава одређене финансијске показатеље. На дан 31. децембра 2013. године, Банка није била усклађена са показатељем отворене кредитне изложености (остварена вредност од 28.39% у односу на максимално прописану од 25.00% за EBRD, односно остварену вредност од 47.59% на максимално прописану од 25.00% по IFC). Наведено одступање од финансијских показатеља, у складу са закљученим уговором, не даје могућност IFC да захтева измирење обавезе по кредиту. Иницирани су преговори у вези усаглашавања методологије утврђивања финансијских показатеља.

42. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Акцијски капитал	17,191,466	17,191,466
Емисионе премије	22,843,084	22,843,084
	<u>40,034,550</u>	<u>40,034,550</u>

Акцијски капитал Банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Банком, као и право учешћа у расподели добити.

Вредност акцијског капитала Банке се састоји од 17,191,466 акција номиналне вредности хиљаду динара следеће структуре по броју:

- 8,709,310 обичних акција
- 8,108,646 преференцијалних замењивих акција и
- 373,510 приоритетних акција.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

42. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (наставак)

Структура акционара Банке према обичним акцијама на дан 31. децембра 2013. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,709,890	42.60
ЕБРД, Лондон	2,177,330	25.00
Југобанка а.д., Београд у стечају	321,600	3.69
Инвеј д.о.о., Београд	230,000	2.64
Европа осигурање а.д., Београд у стечају	209,420	2.40
East capital (lux)-Balkan fund	202,906	2.33
Компанија Дунав осигурање а.д., Београд	171,380	1.97
Erste bank а.д., Нови Сад	130,308	1.50
Vicamex Consulting Limited	121,907	1.40
Станком со. д.о.о., Београд	117,535	1.35
UniCredit bank, а.д., Србија	101,494	1.17
Остали (1,175 акционара)	1,215,540	13.95
	<u>8,709,310</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Банке према преференцијалним, заменљивим акцијама на дан 31. децембра 2013. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,310,456	40.83
ЕБРД, Лондон	1,932,110	23.83
IFC Capitalization Fund LP	1,706,810	21.05
Deg Deutsche Investitions	772,850	9.53
Swedfund International Aktiebo	386,420	4.76
	<u>8,108,646</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Банке према приоритетним акцијама на дан 31. децембра 2013. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Југобанка у стечају	18,090	4.84
Остали (635 акционара)	355,420	95.16
	<u>373,510</u>	<u>100.00</u>

У току 2013. године исплаћене су дивиденде за приоритетне акције из ранијих година, у износу од 40,342 хиљаде динара.

Основна зарада по акцији за 2013. годину износи 468 динара или 46.75 % на номиналну вредност обичне акције, док за 2012. годину износи 469 динара или 46.9 % на номиналну вредност обичне акције.

Умањена (разводњена) зарада по акцији за 2013. годину износи 242 динара или 24.21% на номиналну вредност обичне акције, док за 2012. годину износи 290 динара или 29.04% на номиналну вредност обичне акције.

	У хиљадама динара	
	2013.	2012.
Добитак умањен за приоритетне дивиденде	4,071,705	4,084,795
Просечан пондерисани број акција у току године	<u>8,709,310</u>	<u>8,709,310</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	<u>468</u>	<u>469</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

42. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (наставак)

	У хиљадама динара	
	2013.	2012.
Добитак умањен за приоритетне дивиденде	4,071,705	4,084,795
Просечан пондерисани број акција у току године	16,817,956	14,068,288
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима)	242	290

43. РЕЗЕРВЕ ИЗ ДОБИТИ ЗА ПРОЦЕЊЕНЕ ГУБИТКЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Резерве из добити за процењене губитке	16,635,440	14,785,440
Промене на резервама из добити		
Стање на почетку периода	14,785,440	11,635,440
Остали капитал		
– Пренос дела добити за 2012. годину у резерве из добити	1,850,000	3,150,000
Стање на крају периода	16,635,440	14,785,440

44. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности основних средстава	1,062,582	488,942
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности хартија од вредности	728,686	378,832
	1,791,268	867,774
Промене на ревалоризационим резервама		
Стање на почетку периода	867,774	689,620
Повећање/смањење у току године	923,494	178,154
Стање на крају периода	1,791,268	867,774

Ревалоризационе резерве се односе на добитке по основу:

- повећања вредности некретнина на основу процене извршене од стране независног проценитеља у нето износу од 686,680 хиљада динара и добитке од промене вредности хартија од вредности расположивих за продају у нето износу од 349,854 хиљаде динара и
- смањења по основу амортизације ревалоризационих резерви основних средстава у износу од 10,038 хиљада динара и смањења ревалоризационих резерви по основу пореских ефеката у износу од 103,002 хиљаде динара.

45. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Нереализовани губици по основу промене вредности хартија од вредности расположивих за продају	(187,011)	(7,016)

У току 2013. године нето повећање нереализованих губитака у износу од 179,995 хиљада динара састоји се од повећања у износу од 406,379 хиљада динара и смањења у износу од 226,384 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

46. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Нераспоређени добитак		
Добитак ранијих година	2,011,646	63,666
Добитак текуће године	4,676,325	4,122,146
	<u>6,687,971</u>	<u>4,185,812</u>
Добитак текуће године		
- добитак из редовног пословања	4,588,375	4,572,662
- добитак / губитак од пореских ефеката	87,950	21,932
- порески расход периода	-	(472,448)
	<u>4,676,325</u>	<u>4,122,146</u>
Промене на добитку ранијих година		
Стање на почетку периода	63,666	38,213
<i>Повећања у току године:</i>		
- пренос са добитка текуће године	4,122,146	3,513,680
- добици од продаје ревалоризованих основних средстава		-
- добици од реализованих ревалоризационих резерви		-
<i>Смањења у току године:</i>		
- дивиденде за приоритетне акције	(37,351)	(40,264)
- учешће запослених у добити	(296,853)	(308,000)
- пренос у резерве банке	(1,850,000)	(3,150,000)
- повећање због ефекта амортизације ревалоризационих резерви по основу промене вредности основних средстава	10,038	10,037
	<u>2,011,646</u>	<u>63,666</u>
Стање на крају периода		

На основу прописа Народне банке Србије добици од реализованих ревалоризационих резерви основних средстава у 2013. години признати су у нераспоређеном добитку ранијих година, у укупном износу од 10,038 хиљада динара.

У току 2013. године Одлуком Скупштине Банке извршена је расподела исказаног кумулираног нераспоређеног добитка из 2012. године за следеће намене:

	У хиљадама динара
Дивиденди за приоритетне акције за 2012. годину	37,351
Пренос дела добити за 2012. годину у резерве из добити	1,850,000
Учешћа запослених у добити	296,853
	<u>2,184,204</u>

47. ПОСЛОВИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН ТРЕЋИХ ЛИЦА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Средства по пословима у име и за рачун трећих лица	5,402,256	5,013,721

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица највећим делом се састоје од средстава комисионих кредита Републике Србије за финансирање стамбених кредита становништву у износу од 3,491,045 хиљада динара, док се остала средства углавном односе на пољопривредне кредите и примљена средства страних донатора за микро кредите.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

48. ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ

а) Дате гаранције и друга јемства, јемства за обавезе, имовина за обезбеђење обавеза, преузете неопозиве и друге обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
У динарима		
Дате гаранције и друга јемства	11,203,900	10,519,984
Имовина за обезбеђење обавезе	-	5,856,170
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	7,118,983	7,896,786
Остале преузете неопозиве обавезе	9,278,956	9,072,881
	<u>27,601,839</u>	<u>33,345,821</u>
У иностраној валути		
Дате гаранције и друга јемства	2,024,730	4,775,632
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	521,333	919,509
Остале преузете неопозиве обавезе по основу уговорене вредности хартија од вредности РС и уговорене вредности обвезница	681,464	3,411,696
	<u>3,227,527</u>	<u>9,106,837</u>
	<u>30,829,366</u>	<u>42,452,658</u>

Остале преузете неопозиве обавезе у динарима највећим делом се односе на: неискоришћени део одобрених прекорачења по текућим рачунима физичких лица у износу од: 5,052,982 хиљаде динара и неискоришћени део одобрених лимита по кредитним картицама 1,983,853 хиљаде динара и charge картицама 2,074,810 хиљада динара.

За наведене гаранције и потенцијалне обавезе процењена је резерва за обезбеђење од потенцијалних губитака у складу са MPC 37 у износу од 473,647 хиљаде динара (напомена 37). Предметно резервисање је исказано у пасиви биланса стања.

Није било обавеза по терминским девизним пословима на дан 31. децембра 2013. године и 31. децембра 2012. године.

б) Судски спорови

На основу стручне процене Сектора правних послова Банке и адвоката који заступају Банку, код свих спорова који се воде против Банке у току 2013. године неће бити одлива, или ако их буде по неком од предмета, ради се о материјално безначајним вредностима. На основу наведене процене, руководство Банке није извршило додатна резервисања за потенцијалне губитке по судским споровима, осим за износ од 10,900 хиљада динара обелодањен у напомени 37 уз финансијске извештаје.

На дан 31. децембра 2013. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе 2,276,270 хиљада динара (за 265 предмета). Руководство Банке не очекује материјално значајне губитке у наредном периоду по основу ових спорова.

Најзначајнију појединачну вредност судског спора против Банке чини судски спор са Компанијом Таково а.д., Горњи Милановац у износу од 1,124,857 хиљада динара. По основу ревизије пресуде Врховног касационог суда, Банка је у 2013. години извршила наплату потраживања у износу 380,770 хиљада динара. Према примљеној извршној пресуди Банка има потраживања по основу настављеног судског спора са Таковом у износу од 336,020 хиљада динара које се односе на затезну камату на предметне пласмане дате Такову.

Поред тога Банка води спорове против трећих лица чији најзначајнији део чини 20,314,063 хиљада динара (за 251 предмет највеће појединачне вредности). Руководство Банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

49. ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Потраживања по суспендованој камати		
- у динарима	1,782,978	1,636,802
- у иностраној валути	321,276	282,058
Друга ванбилансна актива	186,613,150	155,257,041
	<u>188,717,404</u>	<u>157,175,901</u>

Банка је у току 2013. године имала нето повећање суспендоване камате у износу од 185,394 хиљаде динара које се састоји од:

- а) увећања у износу од 211,488 хиљаде динара следеће структуре:
- новосуспендована камата у износу од 49,635 хиљада динара
  - наставак обрачуна суспендоване камате у износу од 160,125 хиљада динара
  - курсних разлика у износу од 1,728 хиљада динара
- б) умањења у износу од 26,094 хиљаде динара следеће структуре:
- трајни отпис 2,577 хиљаде динара
  - наплата у износу од 20,342 хиљада динара и
  - пренос у остали ванбиланс у износу од 3,175 хиљада динара

У оквиру друге ванбилансне активе, између осталог, Банка исказује кастоди послове за клијенте Банке, репо пласмане у хартије од вредности државе и обвезнице старе девизне штедње. Банка сагласно издатом дозволом за обављање кастоди послова чува и финансијске инструменте клијената на рачунима хартија од вредности, о чему се води ванбилансна евиденција. По основу ових позиција Банка не сноси кредитни ризик.

50. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА УСАГЛАШЕНИ СА ЗАКОНОМ О БАНКАМА

Банка је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Народне банке Србије, сагласно Базелској конвенцији важећој за све банке. Коефицијент адекватности капитала Банке, на дан 31. децембра 2013. године, израчунат на основу финансијских извештаја састављених од руководства Банке, износи 19.02% применом познатих одлука Народне банке Србије за 2013. годину.

Банка је дужна да обим свог пословања усклади са параметрима из Закона о банкама, односно да обим и структуру својих ризичних пласмана усклади са параметрима које прописује Народна банка Србије. На дан 31. децембра 2013. године као и 31. децембра 2012. године, сви показатељи су усклађени са прописаним параметрима.

51. ПОТРАЖИВАЊА ОД И ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ЗАВИСНИМ ЛИЦИМА

А. Стање на дан 31. децембра 2013. године

ПОТРАЖИВАЊА

Зависна лица	Пласмани и кредити	Камате и накнаде	Остала средства	Нето билансна изложеност		Укупно
				Ванбиланс	Ванбиланс	
Комерцијална банка а.д., Будва	430,157	825	4,253	435,235	-	435,235
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	232,271	-	2,646	234,917	343,926	578,843
КомБанк ИНВЕСТа.д., Београд	-	1	-	1	200	201
УКУПНО:	<u>662,428</u>	<u>826</u>	<u>6,899</u>	<u>670,153</u>	<u>344,126</u>	<u>1,014,279</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

51. ПОТРАЖИВАЊА ОД И ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ЗАВИСНИМ ЛИЦИМА (наставак)

ОБАВЕЗЕ

Зависна лица	Депозити и кредити	Кamate и накнаде	Остале обавезе	Укупно
Комерцијална банка а.д., Будва	147,914	-	1,601	149,515
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	9,228	-	-	9,228
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	12,940	13	-	12,953
УКУПНО:	170,082	13	1,601	171,696

ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Приходи од дивид.	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи / расходи
Комерцијална банка а.д., Будва	4,414	1,548	387,597	-	(831)	392,728
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	2,639	628	-	(390)	(293)	2,584
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	-	47	-	(948)	-	(901)
	7,053	2,223	387,597	(1,338)	(1,124)	394,411

Комерцијална банка а.д., Београд је по основу трансакција са зависним чланицама остварила нето негативне курсне разлике у износу од 1,189 хиљада динара (2012: 4,662 хиљаде динара).

Б . Стање на дан 31. децембра 2012. године

ПОТРАЖИВАЊА

Зависна лица	Пласм. и кредити	Кamate и накнаде	Исправке вредности	Нето билансна изложеност	Ванбиланс	Укупно
Комерцијална банка а.д., Будва	5,686	892	-	6,578	-	6,578
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	2,963	-	-	2,963	909,746	912,709
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	-	1	-	1	200	201
	8,649	893	-	9,542	909,946	919,488

ОБАВЕЗЕ

Зависна лица	Депозити и кредити	Кamate и накнаде	Остале обавезе	Укупно
Комерцијална банка а.д., Будва	487,804	-	1,588	489,392
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	8,085	-	-	8,085
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	14,906	38	-	14,944
	510,795	38	1,588	512,421

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

51. ПОТРАЖИВАЊА ОД И ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ЗАВИСНИМ ЛИЦИМА (наставак)

ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи/ расходи
Комерцијална банка а.д., Будва	230	1,501	-	(720)	1,011
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	1,570	828	(588)	(509)	1,301
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	-	131	(1,223)	-	(1,092)
УКУПНО:	1,800	2,460	(1,811)	(1,229)	1,220

52. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Бруто и нето примања Извршног одбора Банке и Управног одбора и Одбора за ревизију у 2013. години била су следећа:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Бруто примања		
Извршни одбор	83,788	72,972
Нето примања		
Извршни одбор	71,179	61,199
Бруто примања		
Управни одбор и Одбор за ревизију	26,845	26,141
Нето примања		
Управни одбор и Одбор за ревизију	17,276	17,087

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банка је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефикасан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са склоношћу Банке за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, Банка је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности Банке у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Банка примењује Базел II стандарде и перманентно прати све најаве и измене у законској регулативи, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Банку. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Банка анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Банке.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима је дефинисан следећим актима:

- Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом;
- Политикама управљања ризицима;
- Процедурама управљања ризицима;
- Методологијама за управљање појединачним ризицима;
- Осталим актима.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- Дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом Банке, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- Основна начела преузимања и управљања ризицима;
- Основна начела процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Преглед и дефиниције свих ризика којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- Организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- Функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности Банке;
- Свеобухватност управљања ризицима;
- Ефективност управљања ризицима;
- Цикличност управљања ризицима;
- Развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- Управљање ризицима је део пословне културе.

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- Начин организовања процеса управљања ризицима Банке и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;
- Начин процене ризичног профила Банке и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- Начине праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које Банка користи и њихову структуру;
- Мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- Начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Принципе функционисања система унутрашњих контрола;
- Оквир и учесталост stress тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата stress тестова.

Процедурама управљања ризицима Банка ближе дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова Банке у систему управљања ризицима.

Банка је појединачним методологијама детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за успостављање јединственог система управљања ризицима и надзор над тим системом, усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола, надзор над радом Извршног одбора, као и спровођење процена интерне процене адекватности капитала.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усвајање и анализу ефикасности примене процедура за управљање ризицима, којима се ближе дефинише процес идентификација, мерења, ублажавања, праћења и контроле и извештавања о ризицима којима је Банка изложена. Извештава Управни одбор о ефикасности примене дефинисаних процедура управљања ризицима.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености Банке ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима Банке, анализира изложеност Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио, а такође предлаже мере Извршном одбору Банке.

Одбор за наплату потраживања надлежан и одговоран за управљање ризичним пласманима, доноси одлуке о отпису ризичних пласмана до дефинисаног лимита одлучивања и предлаже отпис пласмана Извршном одбору и Управном одбору преко свог лимита.

Функција управљања ризицима дефинише и предлаже за усвајање стратегију, политике, процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима је Банка изложена у свом пословању. Такође, надлежна је за развијање модела и методологија за управљање ризицима и извештавање надлежних органа Банке.

Сектор управљања средствима је одговоран за управљање средствима и ликвидношћу, као и у управљање активом и пасивом Банке. Такође учествује и у управљању ризиком ликвидности, каматном ризику и девизном ризику.

Сектор унутрашње ревизије је одговоран за континуиран надзор спровођења политика и процедура управљања ризицима, испитује адекватност процедура и усаглашености пословања са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања дужан је да најмање једном годишње идентификује и процени ризике те усклађености и предложи планове управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршном одбору и Одбору за праћење пословања Банке.

Процес управљања ризицима

Банка редовно мери, односно процењује ризике које је идентификовала у свом пословању. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода и модела мерења које омогућују уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике Банка одређује њихову значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Процес управљања ризицима (наставак)

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а Банка га спроводи у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које је Банка успоставила. Они зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је Банка спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака о ризицима Банке.

Врсте ризика

Банка је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишном ризику, оперативном ризику, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању Банке.

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршења обавеза дужника према Банци.

У оквиру кредитног ризика Банка прати следеће ризике:

- **Ризик неизвршења (*default risk*)** – ризик од губитка који може наступити уколико дужник не измири своју обавезу према Банци;
- **Ризик промене кредитног квалитета aktive (*downgrade risk*)** – ризик од губитка који може настати уколико дође до погоршања нивоа ризичности дужника (погоршања кредитног рејтинга дужника);
- **Ризик промене вредности aktive** – ризик од губитка који може настати на позицијама aktive уколико дође до смањења тржишне вредности у односу на вредност по којој је актива купљена;
- **Кредитно девизни ризик** представља вероватноћу да ће Банка претрпети губитак услед неизвршавања обавезе дужника у уговореним роковима, који настаје услед негативног утицаја промене курса динара на финансијско стање дужника;
- **Ризик концентрације** је ризик који директно или индиректно произилази из изложености Банке према истом или сличном фактору ризика или врсти ризика, као што су: изложености према једном лицу или групи повезаних лица, привредним гранама, географским подручјима, врстама производа и активности, инструментима кредитне заштите, финансијским инструментима, роби...
- **Ризик изложености** је ризик који може проистећи по основу изложеност Банке према једном лицу, групи повезаних лица или лицима повезаним са Банком;
- **Ризик земље** је ризик који се односи на земљу порекла дужника и представља ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности наплате потраживања од дужника као последице економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника.

Поред наведених Банка прати и са кредитним ризиком повезане следеће ризике:

- **Резидуални ризик** је ризик да технике ублажавања кредитног ризика буду мање ефикасне него што је очекивано, односно да њихово коришћење недовољно утиче на умањење ризика којима је Банка изложена;
- **Ризик смањења вредности потраживања** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу смањења вредности откупљених потраживања услед готовинских или не-готовинских обавеза претходног повериоца према дужнику;
- **Ризик измирења/испоруке** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу неизмирених трансакција или услед неизвршавања обавезе друге уговорне стране по трансакцијама слободне испоруке на уговорени датум измирења/испоруке;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

- **Ризик друге уговорне стране** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу неизмирења обавезе друге уговорне стране у трансакцији пре коначног поравнања новчаних токова трансакције, односно измирења новчаних обавеза по тој трансакцији.

Управљање кредитним ризиком

У складу са обимом, врстом и сложености послова које обавља, Банка је организовала процес управљања кредитним ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса. Организациони модел система управљања кредитним ризиком Банке обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Банка је успоставила и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком и одговарајуће извештавање руководства Банке.

Циљ управљања кредитним ризиком је минимизирање негативних ефеката кредитног ризика на финансијски резултат и капитал Банке, по основу билансних и ванбилансних пласмана и на основу пословања са другом уговорном страном за позиције које се воде у банкарској књизи.

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Банке у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Банке, на основу које се врши лимитирање могућих утицаја негативних ефеката на финансијски резултат и адекватност капитала. С друге стране Банка не улаже у високо-ризичне пласмане као што су улагања у високопрофитабилне пројекте са значајним нивоом ризика и слично.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- Управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Банке;
- Одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- Рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- Пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- Обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, Банка настоји да послује са клијентима добре кредитне способности и прибавља одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Банка оцењује кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врши мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би била у могућности да предузме одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Идентификација кредитног ризика подразумева анализирање свих индикатора, који доводе до настанка и повећања изложености кредитном ризику. Банка на свеобухватан начин благовремено утврђује узроке текуће изложености кредитном ризику и процењује узроке изложености кредитном ризику по основу насталих и пројектованих промена на тржишту, као и по основу увођења нових пословних производа и активности. Кредитни ризик Банке условљен је кредитном способношћу дужника, његовом уредношћу у извршавању обавеза према Банци, као и квалитетом инструмената обезбеђења.

Банка врши квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика је заснован на мерењу нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга.

Рејтинг систем није само инструмент за обликовање појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана, већ представља основу за анализу портфолија, подршку приликом одобрења пласмана, као и у поступку обезвређења пласмана и процене резервисања за губитке по ванбилансним позицијама у циљу рангирања нивоа ризичности пласмана и исказивања реалне

вредности потраживања Интерни систем рејтинга подлеже редовној ревизији и унапређењу.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Управљање кредитним ризиком (наставак)

У анализи кредитног ризика поред Интерног система рејтинга Банка користи и начела прописана регулативом Народне банке Србије, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаних критеријума и обрачун резерве за процењене губитке. Примена ових критеријума омогућава Банци да покрије неочекиване губитке који могу настати услед немогућности и неспособности клијента да своје обавезе измирује о року доспећа према уговором дефинисаним условима. У том смислу Банка врши класификацију потраживања и обрачун потребног нивоа резерве за процењене губитке, редовном анализом портфолија. Анализа обухвата мерење адекватности резерви за процењене губитке по клијентима, категоријама ризика, деловима портфолија и укупном портфолију. Резерве за процењене губитке, представљају одређени вид заштите од могућих негативних последица уколико се пласирана средства не врате о року доспећа и у пуном износу.

Пре одобрења пласмана Банка процењује кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурност кредитне заштите и других релевантних фактора) и независног мишљења о ризику, надлежни одбори и органи Банке, сагласно дефинисаном систему одлучивања доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Доношење одлука о излагању кредитном ризику, Банка је дефинисала кроз систем одлучивања у зависности од врсте клијената и нивоа изложености: за пласмане у оквиру дефинисаног лимита одлуке доносе кредитни одбори филијала, а у одређеним случајевима неопходна је сагласност организационог дела за управљање ризицима. У надлежности централних кредитних одбора (у зависности од врсте клијената) су пласмани изнад дефинисаних лимита, који одлуке доносе уз претходно мишљење организационог дела за управљање ризицима. Извршни одбор и Управни одбор доносе одлуке у зависности од нивоа изложености.

Приликом доношења одлука у области кредитирања, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

За пласмане уговорене у иностраној валути или у динарима са валутном клаузулом, Банка процењује утицај промене курса динара на финансијско стање и кредитну способност дужника, а нарочито анализира адекватност новчаних токова дужника у односу на промењени ниво кредитних обавеза под претпоставком да ће доћи до одређених промена курса динара на годишњем нивоу.

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Банке.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- Лимити изложености – ризик концентрације,
- Диверсификовање улагања,
- Средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Банка континуирано контролише кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи

повезаних лица и лицима повезаним са Банком), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Управљање кредитним ризиком (наставак)

Диверсификовање улагања усмерено је на ублажавање кредитног ризика кроз смањење концентрације портфолија у појединим сегментима активе.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се пре свега на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, потребних резерви за очекиване и неочекиване губитке, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе. У циљу заштите од изложености кредитном ризику, поред редовног праћења пословања клијената, Банка уговара и инструменте обезбеђења (колатерале), којима се умањује кредитни ризик.

Како би се Банка заштитила од промене тржишних вредности колатерала (хипотека, залога, хартија од вредности и сл.), процењена вредност колатерала се коригује за дефинисани проценат у зависности од врсте колатерала и локације, који се минимум једном годишње, а по потреби и чешће преиспитују и ревидирају. На овај начин Банка са штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из седстава обезбеђења.

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, на дневном и месечном нивоу, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, Банка предузима следеће мере за регулисање потраживања: репрограмирање или реструктурирање, поравнање, преузимање робе или непокретности у циљу наплате потраживања, продаја и /или уступање потраживања, закључење уговора са заинтересованим трећим лицем, покретање судског спора и остале мере.

Клијентима са одређеним проблемима у пословању Банка одобрава репрограмирање и реструктурирање потраживања. Уколико предузете мере регулисања пласмана, односно принудне наплате и судског поступка нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис преосталог потраживања Банке.

Банка осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (разне врсте плативих и чинидбених гаранција, авали, акредитиви) по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Банка користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на месечном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом извештавања.

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Банке се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима интерног система рејтинга. Интерни систем рејтинга разматра квантитативне и квалитативне параметре за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су даље подељене на 17 подкатегија. Рејтинг скала се користи као јединствени метод додељивања рејтинга којим је осигурано да клијенти са истим рејтингом имају исте

кредитне карактеристике и исту вероватноћу да неће испунити своје обавезе. Основни параметри кредитног ризика који опредељују подкатегију рејтинга се обрачунавају и прате на месечном нивоу.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ризик промене квалитета aktive (наставак)

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Банку (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Банка се штити од ризика промене квалитета aktive кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

Ризик промене вредности aktive

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, како би се заштитио капитал Банке у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и резервисања врше се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања кредита, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Банка врши процену обезвређења потраживања као појединачну и групну процену.

Појединачно процењивање

Банка процењује исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман и том приликом се узимају у обзир финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и очекивани новчани токови. Уколико дође до неких нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према Банци, врши се ванредна процена обезвређења пласмана.

Групно процењивање

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Групна процена се врши по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу. Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиревања обавеза по врстама клијената или производа. Добијени проценти миграција коригију се за извршену наплату потраживања.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ризик промене вредности активе (наставак)

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом процене резервисања за потенцијалне губитке по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

53.1.1 Максимална изложеност кредитном ризику

Максимална изложености кредитном ризику на дан 31. децембра 2013. и 2012. године, приказана је у следећем прегледу, без узимања у обзир било каквог колатерала или неке друге кредитне заштите. Исказане вредности су у бруто и нето књиговодственом износу (после ефеката по основу обезвређења).

Максимална изложеност кредитном ризику пре колатерала и других побољшања

	31. децембар 2013.		У хиљадама динара 31. децембар 2012.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
I. Преглед активе	365,452,580	345,075,720	324,556,515	307,922,409
Готовина и готовински еквиваленти	41,137,794	41,137,794	40,514,180	40,514,180
Опозиви депозити и кредити	53,395,120	53,395,120	43,053,502	43,053,502
Потраживања по основу камата, накнада, продаја, промене фер вредности деривата и друга потраживања	4,790,736	2,788,176	3,110,857	1,547,342
Дати кредити и депозити	198,842,503	184,004,121	188,813,293	177,106,865
Остали пласмани	6,052,272	2,929,218	6,405,751	3,227,896
Хартије од вредности	57,006,076	57,001,465	41,352,390	41,347,719
Остала средства	4,228,079	3,819,826	1,306,542	1,124,905
II. Ванбилансне ставке	30,882,511	30,408,862	33,938,607	33,440,975
Плативе гаранције	7,357,476	7,291,000	7,870,828	7,814,377
Чинидбене гаранције	5,787,610	5,661,141	6,771,239	6,663,684
Преузете неопозиве обавезе	16,830,341	16,830,341	17,812,584	17,812,584
Остало	907,084	626,380	1,483,956	1,150,330
Укупно (I+II)	396,335,091	375,484,582	358,495,122	341,363,384

Највећи кредитни ризик за Банку настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Банка изложена и ризику по основу ванбилансних позиција који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Дати кредити и депозити и потраживања од банака

31. децембар 2013. године	У хиљадама динара								
	Стамбени	Готовински	Пољопривред а	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Недоспели неисправљени	-	-	-	-	-	-	9,206,341	9,206,341	8,894,091
Доспели а неисправљени	-	-	-	-	-	-	10,049,711	10,049,711	1,000,231
Групно обезвређени	33,322,704	12,702,248	4,114,157	7,882,304	5,337,991	63,359,404	74,080,872	137,440,276	319,911
Појединачно обезвређени	478,220	-	37,590	-	877,367	1,393,177	30,538,765	31,931,942	-
Укупно	33,800,924	12,702,248	4,151,747	7,882,304	6,215,358	64,752,581	123,875,689	188,628,270	10,214,233
Исправка вредности	460,696	681,094	302,815	626,578	823,152	2,894,335	11,624,136	14,518,471	319,911
Групна исправка вредности	325,894	681,094	290,101	626,578	707,348	2,631,015	6,239,206	8,870,221	319,911
Појединачна исправка вредности	134,802	-	12,714	-	115,804	263,320	5,384,930	5,648,250	-
Нето књиговодствена вредност	33,340,228	12,021,154	3,848,932	7,255,726	5,392,206	61,858,246	112,251,553	174,109,799	9,894,322

Преглед не обухвата припадајуће камате и накнаде, које на дан 31. децембар 2013. године по кредитима и депозитима износе укупно 2,997,956 хиљада динара (31. децембар 2012. године: 2,216,398 хиљада динара). После ефеката извршеног обезвређења, нето књиговодствена вредност камата и накнада, на дан 31. децембар 2013. године износила је укупно 1,792,107 хиљада динара (31. децембар 2012. године: 1,257,309 хиљада динара).

31. децембар 2012. године	У хиљадама динара								
	Стамбени	Готовински	Пољопривред а	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Недоспели неисправљени	-	-	-	-	-	-	12,648,006	12,648,006	2,326,256
Доспели а неисправљени	-	-	-	-	-	-	6,417,514	6,417,514	3,189
Групно обезвређени	29,868,845	10,714,200	3,223,169	8,162,955	5,439,315	57,408,484	84,805,171	142,213,655	327,974
Појединачно обезвређени	240,420	-	44,140	-	867,091	1,151,651	23,725,048	24,876,699	-
Укупно	30,109,265	10,714,200	3,267,309	8,162,955	6,306,406	58,560,135	127,595,739	186,155,874	2,657,419
Исправка вредности	374,463	643,304	296,276	558,786	705,041	2,577,870	8,800,584	11,378,454	327,974
Групна исправка вредности	249,894	643,304	275,775	558,786	609,075	2,336,834	6,091,371	8,428,205	327,974
Појединачна исправка вредности	124,569	-	20,501	-	95,966	241,036	2,709,213	2,950,249	-
Нето	29,734,802	10,070,896	2,971,033	7,604,169	5,601,365	55,982,265	118,795,155	174,777,420	2,329,445

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Обезвређени кредити и депозити

Обезвређени кредити и депозити су они кредити и депозити за које Банка утврди да постоји објективни доказ који указује на обезвређење и за које не очекује наплату укупне доспеле главнице и камате у складу са уговором о кредиту. У интерном систему рејтинга, ови пласмани за клијенте правна и физичка лица носе рејтинг од 2 до 5 и представљају појединачно значајне кредите (већи од 6 милиона динара). За пласмане који нису појединачно значајни, обезвређење је утврђено на групној основи, у зависности од припадности групи потраживања са сличним нивоом ризика, за све категорије рејтинга од 1 до 5.

Исправка вредности

Банка формира исправку вредности за дате кретне аранжмане на основу процене обезвређења. Главне компоненте овако формиране исправке вредности су исправка вредности која се односи на појединачно значајне кредитне изложености и групна исправка вредности пласмана, која се формира за групе сродних пласмана, код којих је настало обезвређење, али није идентификовано (материјално мање значајни пласмани), као и код пласмана који су материјално значајни и били су предмет појединачне процене, али код којих није идентификовано обезвређење на бази појединачне процене.

Пласмани који касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Кредити и депозити представљају оне кредите и депозите код којих се јавља кашњење у измирењу обавеза по основу уговорене камате или главнице и за које Банка верује да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду вероватноћу настанка статуса неизмиревања обавеза код појединих врста клијената (миграције), вредност средстава обезбеђења Банке по основу ових пласмана и / или извесност у наплати дуга од стране Банке.

Пласмани који не касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Недоспели неисправљени дати кредити и депозити приведним клијентима и банкама односе на дате кредите државним предузећима, локалној самоуправи, општинама, као и депозите код других пословних банака, за које је утврђено да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду вероватноћу настанка статуса неизмиревања обавеза (миграције) и извесност у наплати потраживања од стране Банке.

Недоспели неисправљени дати кредити и депозити и потраживања од банака

У хиљадама динара

31. децембар 2013. године	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Низак (ИР 1, 2)	5,179,605	5,179,605	8,894,091
Повишен (ИР 3)	4,026,736	4,026,736	-
Висок (ИР 4, 5)	-	-	-
Укупно	9,206,341	9,206,341	8,894,091
31. децембар 2012. године	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Низак (ИР 1, 2)	12,648,006	12,648,006	2,326,256
Повишен (ИР 3)	-	-	-
Висок (ИР 4, 5)	-	-	-
Укупно	12,648,006	12,648,006	2,326,256

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Доспели неисправљени дати кредити и депозити и потраживања од банака

31. децембар 2012. године	У хиљадама динара		
	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Доцња до 30 дана	9,977,752	9,977,752	1,000,231
Од 31 - 90 дана	71,959	71,959	-
Преко 90 дана	-	-	-
Укупно	10,049,711	10,049,711	1,000,231
31. децембар 2012. године	Привре-дни клијенти	Укупно	Потражива-ња од банака
Доцња до 30 дана	6,395,481	6,395,481	3,189
Од 31 - 90 дана	22,033	22,033	-
Преко 90 дана	-	-	-
Укупно	6,417,514	6,417,514	3,189

Преглед не обухвата камате и накнаде за доспеле дате кредитне и депозите привредним клијентима на дан 31. децембар 2013. године: 92,424 хиљада динара (31. децембар 2012. године: 59,052 хиљада динара) и банкама 31. децембар 2013. године: 830 хиљада динара (31. децембар 2012. године: 892 хиљаде динара).

53.1.2. Кредити са измењеним иницијално уговореним условима

Кредити са измењеним иницијално уговорним условима су они кредити који су репрограмирани и/или реструктурирани услед проблема у сервисирању обавеза о роковима доспећа.

Репрограм потраживања се врши код дужника који имају тренутно неусклађене приливе и одливе, а чији финансијски показатељи нису нарушени и указују да ће дужник бити способан да уредно измирује репрограмиране обавезе према накнадно уговореним условима отплате. Репрограм потраживања се врши код дужника који су у доцњи до 90 дана, најчешће по појединачној партији кредита, односно не обухвата сва потраживања дужника (све партије кредита).

Реструктурирање се врши код дужника који имају значајне проблеме у пословању и где су финансијски показатељи пословања, значајно нарушени. Приликом реструктурирања:

- замењују се сва билансна потраживања од дужника, односно њихов већи део;
- битно се мењају услови под којима је то потраживање одобрено (при чему се нарочито подразумева продужење рока враћања главнице или камате, смањење каматне стопе или висине потраживања, као и друге промене услова којима се олакшава положај дужника);
- обавезно је усвајање адекватног програма финансијске консолидације.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

53.1.2. Кредити са измењеним иницијално уговореним условима

У хиљадама динара

	Репрограмирани				Реструктурирани			
	31. децембар 2013.		31. децембар 2012.		31. децембар 2013.		31. децембар 2012.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Стамбени	570,897	535,365	319,670	317,679	84,371	71,998	245,649	245,524
Готовински	200,670	190,174	134,509	131,521	43,989	32,652	49,866	42,832
Пољопривреда	137,953	123,606	52,959	48,365	41,409	36,687	46,987	43,852
Остало	19,950	19,167	24,016	23,175	122	-	146	146
Микро бизнис	257,056	215,516	523,653	478,558	428,962	389,335	406,973	378,019
Укупно становништво	1,186,526	1,083,828	1,054,807	999,298	598,853	530,672	749,621	710,373
Привредни клијенти	26,600,393	26,169,189	15,594,905	15,377,919	12,007,317	7,415,552	10,209,883	6,496,747
Укупно	27,786,919	27,253,017	16,649,712	16,377,217	12,606,170	7,946,224	10,959,504	7,207,120

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

53.1.3. Ризик концентрације

Банка управља ризиком концентрације преко успостављеног система лимита који обухвата лимите изложености са истим или сличним факторима ризика (према секторима/делатностима, географским подручјима, појединачним дужницима или групама повезаних лица, инструментима кредитне заштите...). Успостављање одговарајућих лимита изложености је основ за контролу ризика концентрације у циљу диверсификације кредитног портфолија.

Секторска структура датих кредита и депозита и потенцијалних обавеза

У хиљадама динара

	Дати кредити и депозити				Ванбилансне ставке			
	31. децембар 2013.		31. децембар 2012.		31. децембар 2013.		31. децембар 2012.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Сектор финансија и осигурања	9,279,535	9,151,266	6,850,722	6,720,598	897,031	897,031	1,735,689	1,733,553
Сектор привредних друштава	114,110,847	103,570,817	116,600,937	108,423,868	20,120,473	19,649,426	22,023,317	21,533,984
Пољопривреда	6,139,611	5,847,062	6,490,636	6,271,752	774,549	513,051	659,411	395,241
Прерађивачка индустрија	44,283,969	38,228,675	36,499,008	31,267,245	4,577,951	4,504,435	5,423,728	5,388,452
Електрична енергија	8,725,351	8,724,930	6,525,994	6,520,104	781,666	781,586	1,128,842	1,128,818
Грађевинарство	4,295,483	4,048,794	6,398,937	6,048,983	4,325,512	4,274,383	5,031,176	4,922,894
Трговина на велико и мало	35,621,296	32,638,461	38,828,052	37,315,083	8,075,830	8,008,356	7,524,396	7,461,597
Услугне делатности	12,610,202	11,747,262	18,399,210	17,637,925	823,166	813,958	1,314,711	1,303,752
Активности у вези са некретнинама	2,434,935	2,335,633	3,459,100	3,362,776	761,799	753,657	941,053	933,230
Сектор предузетника	2,208,708	1,999,903	2,246,191	2,050,388	406,760	404,418	410,404	406,770
Јавни сектор	1,183,883	1,153,488	1,153,852	1,123,631	72,843	72,833	13,339	13,324
Сектор становништва	58,537,223	56,466,040	52,253,727	50,380,901	8,567,239	8,567,239	8,390,034	8,390,034
Сектор страних лица	8,576,985	8,279,634	5,355,762	5,044,639	635,722	635,722	1,175,779	1,175,777
Сектор других комитената	4,945,322	3,382,973	4,352,102	3,362,840	182,443	182,193	190,045	187,533
Укупно	198,842,503	184,004,121	188,813,293	177,106,865	30,882,511	30,408,862	33,938,607	33,440,975

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

53.1.3. Ризик концентрације (наставак)

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Банка врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

Дати кредити и депозити и потенцијалне обавезе по географским подручјима

У хиљадама динара

	Дати кредити и депозити				Ванбилансне ставке			
	31.12.2013		31.12.2012		31.12.2013		31.12.2012	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Србија	190,238,272	175,711,914	183,431,472	172,045,981	30,230,779	29,757,132	32,741,948	32,244,319
Црна Гора	537,978	533,291	199,436	197,506	1,798	1,798	2,308	2,308
БиХ	458,424	458,117	328,460	328,190	344,290	344,290	910,260	910,260
Европска Унија	6,973,785	6,971,290	3,671,771	3,660,460	191,827	191,827	269,769	269,766
САД и Канада	220,265	352	816,929	588,954	108,023	108,023	12,037	12,037
Остало	413,779	329,157	365,225	285,774	5,794	5,792	2,285	2,285
Укупно	198,842,503	184,004,121	188,813,293	177,106,865	30,882,511	30,408,862	33,938,607	33,440,975

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

53.1.4. Хартије од вредности

	У хиљадама динара			
	31. децембар 2013.		31. децембар 2012.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Хартије од вредности:				
расположиве за продају	56,887,797	56,885,285	41,088,320	41,085,776
по фер вредности кроз биланс успеха	98,073	97,816	212,903	212,690
које се држе до доспећа	20,206	18,364	51,167	49,253
Укупно	57,006,076	57,001,465	41,352,390	41,347,719

Хартије од вредности расположиве за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду и који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена. Састоје се, највећим делом, од трезорских записа и обвезница емитованих од стране Републике Србије и обвезница других банака. Хартије од вредности расположиве за продају иницијално се процењују по набавној вредности, а на кварталном нивоу се обрачунава њихова фер вредност и то на основу тржишних цена за хартије од вредности којима се тргује на берзи (*mark to market*). Метод интерно развијених модела за вредновање (*mark to model*) се користи у случају када за одређени финансијски инструмент нису доступни независни извори тржишних информација, а базирају се на року до доспећа хартије од вредности и нивоа без ризичних каматних стопа.

Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха односе се на обвезнице старе девизне штедње Републике Србије и акције привредних друштава и банака, а њихово вредновање се врши методологијом усклађивања са тржиштем (*mark to market*) или методологијом интерно развијених модела (*mark to model*), у зависности да ли постоје доступне цене које се мењају на дневној основи или којима се тргује методом континуираног трговања.

Хартије од вредности које се држе до доспећа у целисти се односи на обвезнице привредног клијента.

53.1.5. Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, поред редовног праћења пословања клијената, Банка прибавља и инструменте обезбеђења (коллатерале), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. У зависности од процене могућности измирења уговорених обавеза, дефинише се степен покрића пласмана, како би се у случају неизвршавања обавеза дужника, активирањем коллатерала реално могла наплатити потраживања. Количина и тип потребног коллатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења Банка од клијената прибавља уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика, и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залоге на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозити, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залоге на хартијама од вредности, уделима, потраживањима, домаћим животињама;
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита.

Приликом процене непокретности или залоге на покретној имовини, Банка ангажује овлашћене проценитеље како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмање могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залоге морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Банку, а полисе винкулиране у

корист Банке.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

53.1.5. Средства заштите од кредитног ризика (колатерал)

Банка прати тржишну вредност колатерала и у случају потребе може захтевати додатни колатерал у складу са закљученим уговором. Политика Банке је да се може наплатити из колатерала и средства искористити на смањење или отплату дуга.

53.1.6. Материјалне вредности стечене наплатом потраживања

Средстава обезбеђења преузета од стране Банке у процесу наплате пласмана преузимањем колатерала, која су служила као обезбеђење пласмана, приказана су у наредном прегледу:

Средства обезбеђења преузета по основу наплате пласмана

	У хиљадама динара	
	2013.	2012.
Стамбени објекти	279,216	245,614
Пословни објекти	1,516,067	939,405
Опрема	101,805	82,195
Земљиште и шуме	71,722	67,308
Укупно	1,968,810	1,334,522
Исправка вредности	141,357	123,606
Нето књиговодствена вредност	1,827,453	1,210,916

У циљу исказивања фер вредности стечене активе, на дан 31. децембра 2013. године извршено је умањење материјалних вредности стечених наплатом потраживања на основу нових процена вредности.

У току 2013. године у процесу наплате пласмана преузимањем колатерала, преузета су средства обезбеђења укупне вредности 1,060,829 хиљада динара (2012.: 442,213 хиљада динара).

Политика Банке је да обезбеди продају преузетих средстава обезбеђења.

53.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ

Ризик ликвидности представља могућност настанка неповољних догађаја који могу негативно утицати на финансијски резултат и капитал Банке. Ризик ликвидности испољава се кроз тешкоће Банке у измирењу доспелих обавеза у случају недовољних резерви ликвидности и немогућности покрића неочекиваних одлива и остале пасиве.

Банка у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималне структуре сопствених и позајмљених извора средстава и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, испољава се у немогућности Банке да испуњава своје доспеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и тржишног ризика ликвидности. Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз потенцијално значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****53.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ**

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за ликвидност и Одбор за управљање активом и пасивом у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Банка:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- лимитира основне изворе кредитног ризика које имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира План за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- GAP анализа;
- рацио анализа;
- stress test.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, кроз дефинисање система лимита који обухвата регулаторне и интерне лимите, као и благовремено предузимање мера за умањење ризика и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са интерно утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Банке која подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и контролу усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности, за које су прописани лимити за један радни дан, три узастопна радна дана, односно просек свих радних дана у месецу. Током 2013. године показатељ ликвидности и ужи показатељ ликвидности су се кретали знатно изнад дефинисаних лимита.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности, и то: 0,8 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0,9 не дужи од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са екстерно дефинисаним лимитом показатеља ликвидности, Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним ужим показатељем ликвидности, и то: 0,5 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0,6 не дужи од три узастопна радна дана, односно минимум 0,7 као просек свих радних дана у месецу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)

Усклађеност са екстерно дефинисаним лимитима ликвидности:

	Показатељ ликвидности		Ужи показатељ ликвидности	
	2013.	2012.	2013.	2012.
На дан 31. децембар	3.45	2.18	3.08	2.04
Просек за период	2.73	2.36	2.43	2.01
Максималан за период	3.89	3.39	3.39	2.77
Минималан за период	1.69	1.04	1.50	0.93

Банка дефинише интерне лимите, на основу интерног извештаја о GAP-у ликвидности.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности последњег дана:

	Лимити	2013.	2012.
GAP до 1 месеца / Укупна актива	Max (10%)	10.42%	10.17%
Кумулативни GAP до 3 месеца / Укупна актива	Max (20%)	6.75%	11.00%

Поред тога Банка лимитира и усклађује пословање са лимитима структуре пасиве и лимитима дефинисаним са аспекта рачности по значанијим валутама.

Рочна структура монетарне активе и монетарне пасиве на дан 31. децембра 2013. године

	У хиљадама динара					Укупно
	До 1 месеца	Од 1 - 3 месеца	Од 3 - 12 месеци	Од 1 - 5 година	Преко 5 година	
Готовина и готовински еквиваленти	41,137,794	-	-	-	-	41,137,794
Опозиви депозити и кредити	53,395,120	-	-	-	-	53,395,120
Потраживања по основу камата и накнада	2,788,176	-	-	-	-	2,788,176
Дати кредити и депозити	24,539,297	10,896,615	44,505,710	72,320,797	31,741,702	184,004,121
Хартије од вредности	2,585,847	3,348,400	20,186,150	25,402,260	5,478,808	57,001,465
Остали пласмани	2,920,858	8,360	-	-	-	2,929,218
Остала средства	2,888,548	-	931,278	-	-	3,819,826
	130,255,640	14,253,375	65,623,138	97,723,057	37,220,510	345,075,720
Трансакциони депозити	53,217,378	-	-	-	-	53,217,378
Остали депозити	54,273,868	28,641,604	88,592,672	30,143,979	728,043	202,380,166
Примљени кредити	1,619,990	-	-	-	-	1,619,990
Обавезе по основу камата и накнада	255,888	-	-	-	-	255,888
Остале обавезе	3,300,870	613,958	6,526,493	24,887,104	3,930,667	39,259,092
	112,667,994	29,255,562	95,119,165	55,031,083	4,658,710	296,732,514

Нето рочна неусклађеност

На дан 31.12.2013. године	17,587,646	(15,002,187)	(29,496,027)	42,691,974	32,561,800	48,343,206
На дан 31.12.2012. године	5,907,439	(10,862,310)	(19,715,351)	38,937,924	38,875,793	53,143,495

Извештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспећа, односно коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Банка прикупља депозите правних лица и становништва, који обично имају краће рокове доспећа и могу бити повучени на захтев. Краткорочна природа ових депозита повећава ризик ликвидности Банке и захтева активно управљање овим ризиком, као и константно праћење тржишних трендова.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)

Банка краткорочно управља ризиком ликвидности праћењем и контролисањем позиција у свим значајнијим валутама, како би се на време сагледале потребе за додатним изворима финансирања у случају доспећа одговарајућих позиција, односно дугорочно планира структуру својих извора и пласмана како би обезбедила довољно стабилних извора и довољно резерви ликвидности.

Руководство Банке верује да одговарајућа диверсификација портфолиа депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Банке пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

Банка редовно тестира План управљања ликвидношћу у кризним ситуацијама, којим се тестира могућа криза, проверава период преживљавања и солвентност Банке, доступност извора за покриће обавезе које би евентуално настале, односно оцењује подршку у претпостављеним условима кризе.

Недисконтовани токови готовине монетарне активе и монетарне пасиве на дан 31. децембар 2013. године

	У хиљадама динара					Укупно
	До 1 месеца	Од 1 - 3 месеца	Од 3 - 12 месеци	Од 1 - 5 година	Преко 5 година	
Готовина и готовински еквиваленти	41,137,794	-	-	-	-	41,137,794
Опозиви депозити и кредити	53,415,946	-	-	-	-	53,415,946
Потраживања по основу камата и накнада	2,788,176	-	-	-	-	2,788,176
Дати кредити и депозити	25,784,389	12,978,322	52,429,519	90,117,879	46,374,389	227,684,498
Хартије од вредности	2,796,827	3,892,051	21,646,773	28,391,388	5,938,337	62,665,376
Остали пласмани	2,920,858	8,360	-	-	-	2,929,218
Остала средства	2,888,548	-	931,278	-	-	3,819,826
	<u>131,732,538</u>	<u>16,878,733</u>	<u>75,007,570</u>	<u>118,509,267</u>	<u>52,312,726</u>	<u>394,440,834</u>
Трансакциони депозити	53,217,378	-	-	-	-	53,217,378
Остали депозити	54,742,668	29,199,564	92,198,424	33,651,339	1,135,412	210,927,407
Примљени кредити	1,620,165	-	-	-	-	1,620,165
Обавезе по основу камата и накнада	255,888	-	-	-	-	255,888
Остале обавезе	3,310,161	698,924	7,444,945	27,680,130	4,101,489	43,235,649
	<u>113,146,260</u>	<u>29,898,488</u>	<u>99,643,369</u>	<u>61,331,469</u>	<u>5,236,901</u>	<u>309,256,487</u>
Нето рочна неусклађеност						
На дан 31.12.2013. године	<u>18,586,278</u>	<u>(13,019,755)</u>	<u>(24,635,799)</u>	<u>57,177,798</u>	<u>47,075,825</u>	<u>85,184,347</u>

Недисконтовани новчани токови који проистичу из позиција монетарне активе и пасиве обухватају будуће новчане токове по основу билансних позиција и будућих камата. У случају трансакционих и депозита по виђењу који су у складу са конзервативним приступом распоређени на рочност до једног месеца недисконтовани новчани токови обухватају само токове по основу главнице дуга.

Банка је током 2013. године континуирано унапређивала процес управљања ризиком ликвидности у оквиру чега је имплементирано софтверско решење у циљу побољшања управљања активом и пасивом. Наведено софтверско решење омогућило је сагледавање поред будућих недисконтованих токова по основу главнице и токове по основу будућих камата. Имплементирана методологија дата је само за податке на дан 31.12.2013. године.

53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик у банкарској књизи, девизни ризик за све пословне активности које обавља и ценовни ризик позиција књиге трговања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК

Банка је изложена ценовном ризику, девизном ризику, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки, које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената које се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима који се воде у књизи трговања.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања тржишних ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања тржишним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом, Инвестициони одбор као и други надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

53.3.1 Каматни ризик

Каматни ризик представља ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу позиција из банкарске књиге услед неповољних промена каматних стопа. Изложеност овој врсти ризика зависи од односа каматно осетљиве активе и каматно осетљиве пасиве.

Банка је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промене каматних стопа.

Банка управља следећим видовима каматног ризика:

- ризик временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (repricing risk);
- ризик криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- базни ризик (basis risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- ризик опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорених опција – кредита с могућношћу превремене отплате, депозита с могућношћу превременог повлачења и друго.

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивања одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Банка управља маргиним интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Банка посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматносног активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификује узроке који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- GАРанализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;

- Stress test.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

53.3.1 Каматни ризик (наставак)

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке и подразумева процес дефинисања система лимита изложености Банке, као и дефинисање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику Банке. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа Банке о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматном GAP-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је следећа:

	<u>Лимити</u>	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Релативни GAP	Мах 15%	(3,66%)	(4,42%)
Коефицијент диспаритета	<u>0.75 – 1.25</u>	<u>0.95</u>	<u>0.94</u>

Током 2013. године показатељи каматног ризика су се кретали у оквиру интерно дефинисаних лимита.

Поред наведеног, Банка је дефинисала интерне лимите изложености каматном ризику по значанијим валутама и лимит максималне економске вредности капитала.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима економске вредности капитала:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
На дан 31. децембар	5.20%	5.37%
Просек за период	5.98%	9.16%
Максималан за период	7.45%	11.00%
Минималан за период	4.78%	5.37%
Лимит	<u>20%</u>	<u>20%</u>

Изложеност каматном ризику може се сагледати и на основу Извештаја о GAP-у каматног ризика монетарне активе и пасиве:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

53.3.1. Каматни ризик (наставак)

Извештај о GAP–у каматног ризика монетарног под-биланса на дан 31. децембар 2013. године

	До 1 месеца	1-3 месеца	3-12 месеци	1-5 година	Преко 5 година	Укупно каматоносно	У хиљадама динара	
							Не- каматонос но	Укупно
Готовина и готовински еквиваленти	23,534,499	-	-	-	-	23,534,499	17,603,295	41,137,794
Опозиви депозити и кредити	12,246,700	-	-	-	-	12,246,700	41,148,420	53,395,120
Потраживања по основу камате, накнаде, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	-	-	-	-	-	-	2,788,176	2,788,176
Дати кредити и депозити	83,397,805	12,954,358	40,450,078	30,322,493	16,879,387	184,004,121	-	184,004,121
Хартије од вредности	3,183,177	12,208,765	19,267,623	14,946,565	5,262,509	54,868,639	2,132,827	57,001,465
Остали пласмани	1,662,749	8,362	-	-	-	1,671,111	1,258,107	2,929,218
Остала средства	-	-	-	-	-	-	3,819,826	3,819,826
Укупно	124,024,930	25,171,485	59,717,701	45,269,058	22,141,896	276,325,070	68,750,651	345,075,720
Трансакциони депозити	53,217,378	-	-	-	-	53,217,378	-	53,217,378
Остали депозити	63,264,204	21,156,934	87,124,607	30,109,379	725,042	202,380,166	-	202,380,166
Примљени кредити	1,619,990	-	-	-	-	1,619,990	-	1,619,990
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	-	-	-	-	-	-	255,888	255,888
Остале обавезе	1,776,542	8,430,589	15,525,768	6,711,122	1,887	32,445,908	6,813,184	39,259,092
Укупно	119,878,114	29,587,523	102,650,375	36,820,501	726,929	289,663,442	7,069,072	296,732,514
Нето рочна неусклађеност на дан:								
На дан 31.12.2013. године	4,146,816	(4,416,038)	(42,932,674)	8,448,556	21,414,967	(13,338,372)	61,681,580	48,343,206
На дан 31.12.2012. године	(22,603,136)	3,951,030	(18,037,955)	17,279,462	10,758,138	(8,652,461)	61,795,956	53,143,495

Извештај о GAP-у каматног ризика монетарног подбиланса садржи монетарне билансне позиције распоређене према периоду поновног формирања каматне стопе или преосталом периоду до доспећа, у зависности од тога који период је краћи. У складу са наведеним, коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство Банке верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

Банка је током 2013. године континуирано унапређивала процес управљања каматним ризиком у оквиру чега је и имплементирано софтверско решење у циљу бољег управљања активом и пасивом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

53.3.2. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала. Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у иностраној валути и злату, као и динарске позиције индексирани валутном клаузулом.

У циљу минимизирања изложености девизном ризику Банка врши диверсификацију валутне структуре портфолија и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања девизним ризиком врше надлежни одбори у оквиру својих надлежности, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Банка на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика што подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- GAP анализа и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- stress test;
- backtesting.

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке кроз постављање система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика у току дана омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводи организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о девизном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања и спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним лимитом девизног ризика, који представља однос збира отворене девизне позиције и позиције у злату и регулаторног капитала.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља девизног ризика на дан 31. децембра:

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Укупна ризична девизна позиција	720,705	333,032
Показатељ девизног ризика	2.12%	0.82%
Регулаторно прописан лимит	<u>20%</u>	<u>20%</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године
53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)****53.3.2. Девизни ризик**
Преглед монетарне aktive и монетарне пасиве по валутама на дан 31. децембра 2013. године

	У хиљадама динара									
	EUR	USD	CHF	Остале валуте	Укупно у валути	Девизна клаузула у EUR	Девизна клаузула у USD	Девизна клаузула у CHF	Динарске позиције	Укупно
Готовина и готовински еквиваленти	12,735,560	715,730	1,266,886	968,190	15,686,366	-	-	-	25,451,428	41,137,794
Опозиви депозити и кредити	36,772,258	4,376,162	-	-	41,148,420	-	-	-	12,246,700	53,395,120
Потраживања по основу камате, накнаде, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	60,569	-	-	127	60,696	1,664,542	65	16,708	1,046,165	2,788,176
Дати кредити и депозити	21,124,633	665,026	-	345,308	22,134,967	114,844,167	-	5,701,438	41,323,549	184,004,121
Хартије од вредности	26,550,988	5,189,196	49,730	-	31,789,914	129,945	-	-	25,081,606	57,001,465
Остали пласмани	1,231,635	650,687	-	-	1,882,322	28,180	-	-	1,018,716	2,929,218
Остала средства	612,936	16,969	-	27	629,932	276,717	-	1,632	2,911,545	3,819,826
Укупно	99,088,579	11,613,770	1,316,616	1,313,652	113,332,617	116,943,551	65	5,719,778	109,079,709	345,075,720
Трансакциони депозити	11,706,777	860,655	720,063	143,708	13,431,203	-	-	-	39,786,175	53,217,378
Остали депозити	165,067,236	10,492,231	6,183,638	1,012,125	182,755,230	2,421,888	56,699	-	17,146,349	202,380,166
Примљени кредити	271,889	54,944	7,791	1,256	335,880	27,461	-	16,717	1,239,932	1,619,990
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	2,619	81	-	4	2,704	2,061	-	-	251,123	255,888
Остале обавезе	37,235,615	141,609	91,420	99,408	37,568,052	14,204	-	-	1,676,836	39,259,092
Укупно	214,284,136	11,549,520	7,002,912	1,256,501	234,093,069	2,465,614	56,699	16,717	60,100,415	296,732,514
Нето девизна позиција 31. децембар 2013. године	(115,195,557)	64,250	(5,686,296)	57,151	(120,760,452)	114,477,937	(56,634)	5,703,061	48,979,294	48,343,206
31. децембар 2012. године	(99,860,577)	(22,742)	(6,126,427)	48,089	(105,961,657)	100,094,831	3,061	6,175,735	52,831,525	53,143,495

53.3.3. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, не одговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат не одговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Банка догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****53.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)****53.3.3. Оперативни ризик (наставак)**

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Банке који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима пре њихове реализације и у континуитету у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Банка на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Банке именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Банке у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору Банке, Извршном одбору Банке и Одбору за ревизију.

Мерење, односно процена оперативног ризика Банке врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Банка спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Банке.

Банка не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Банка предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Банке.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Банка је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Банке у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Банка процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Банке, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса банке, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Банка је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Банка је усвојила План опоравка активности у случају катастрофа.

53.4. РИЗИЦИ УЛАГАЊА БАНКЕ

Ризик улагања Банке представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства. Улагање Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору може бити до 10% капитала Банке, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим Банка стиче удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства Банке могу бити до 60% капитала Банке, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.5. РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТИ

Велика изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Банком јесте изложеност која износи преко 10% капитала Банке.

У свом пословању, Банка води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Банке;
- Изложеност према лицу повезаном са Банком не сме бити већа од 5% капитала Банке, а укупна изложеност према лицима повезаним са Банком не сме прећи 20% капитала Банке;
- Збир свих великих изложености Банке не сме прећи 400% капитала Банке.

Изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Банком кретала се у оквиру прописаних лимита.

53.6. РИЗИК ЗЕМЉЕ

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Банка изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- Политичко-економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности Банке да наплати потраживања услед ограничења утврђених актима државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;
- Ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена актима државних и других органа земље дужника.

Банка управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, Банка врши одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као процентом од капитала Банке у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Банка врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Банка дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

Пласмани Банке који су одобрени дужницима са седиштем изван Републике Србије, за финансирање пословања у Републици Србији, чије се измирење финансијских обавеза према Банци очекује из извора пословања оствареног у Републици Србији, представљају потраживања Банке без изложености ризику земље порекла дужника.

53.7. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ

Банка је успоставила систем управљања ризицима у складу са обимом и структуром својих пословних активности, а циљ управљања капиталом је несметано остварење циљева пословне политике Банке.

Обрачун капитала и показатеља адекватности тог капитала је усклађен са Базел II стандардима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.7. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ (наставак)

Основни циљеви управљања капиталом су:

- очување минималног регулаторног захтева (EUR 10 милиона);
- поштовање минималног регулаторног показатеља адекватности капитала (12%);
- одржавање поверења у сигурност и стабилност пословања;
- остварење пословних и финансијских планова;
- подржавање очекиваног раста пласмана;
- омогућавање оптимума будућих извора средстава и њиховог коришћења;
- остварење политике дивиденди.

Регулаторни капитал Банке представља збир основног капитала и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Показатељ адекватности капитала представља однос капитала банке и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативним ризиком. Актива пондерисана кредитним ризиком се утврђује у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Изложеност оперативном ризику се добија множењем реципрочне вредности прописаног показатеља адекватности капитала и капиталног захтева за оперативни ризик, утврђеног као трогодишњи просек производа индикатора изложености по свим линијама пословања и прописаних стопа капиталног захтева за сваку пословну линију.

Показатељ адекватности капитала	У хиљадама динара	
	2013.	2012.
Основни капитал	45,134,001	50,696,348
Допунски капитал	4,961,842	5,329,728
Одбитне ставке од капитала	(16,076,615)	(15,648,210)
Капитал	34,019,228	40,377,866
Актива пондерисана кредитним ризиком	161,509,806	169,333,007
Изложеност оперативном ризику	16,668,642	15,196,808
Изложеност девизном ризику	720,804	-
Показатељ адекватности капитала (мин. 12%)	19.02%	21.88%

Током 2013. године показатељ адекватности капитала је био изнад прописаног регулаторног лимита од 12%.

Банка Стратегијом и Планом управљања капиталом обезбеђује одржавање нивоа и структуре интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења, политику дивиденди као и промене у регулаторним захтевима.

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

Банка на континуираној основи спроводи процес интерне процене адекватности капитала у складу са природом, обимом и сложености пословних активности, а у складу са Стратегијом управљања ризицима, политикама за управљање појединачним ризицима и Стратегијом управљања капиталом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године**53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****53.7. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ (наставак)**

Процес интерне процене адекватности капитала, као документован и континуиран процес испуњава следеће услове:

- заснован је на идентификацији и мерењу ризика,
- пружа свеобухватну процену и праћење ризика којима је Банка изложена или може бити изложена,
- обезбеђује адекватан ниво расположивог интерног капитала у складу са ризичним профилем Банке,
- укључен је у систем управљања Банком и доношење одлука;
- предмет је редовне анализе, праћења и провере.

Фазе процеса интерне процене адекватности капитала у Банци обухватају:

- утврђивање материјално значајних ризика, у складу са квалитативним и квантитативним критеријумима;
- обрачун износа интерних капиталних захтева;
- одређивање укупног интерног капиталног захтева;
- поређење следећих елемената:
  - капитала и расположивог интерног капитала;
  - минималних капиталних захтева и интерних капиталних захтева за појединачне ризике;
  - збира минималних капиталних захтева и укупних интерних капиталних захтева.

54. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА**Неусаглашени изводи отворених ставки**

На основу анализе извршеног редовног Годишњег пописа на дан 31. децембра 2013. године, Банка има неусаглашене изводе отворених ставки у износу од 1,286 хиљада динара. Неусаглашени изводи за 29 клијента у највећем броју случајева се односе на клијенте који оспоравају износ или начин обрачуна по основу камата и наканда, а који су у блокади или по плану реорганизације оспоравају износе потраживања.

Нереализоване дивиденде

Нереализоване дивиденде за исплату у 2014. години износе:

- из 2013. године 37,015 хиљада динара (9.91 % на номиналну вредност приоритетних акција).
- из 2013. године 567,605 хиљада динара (7% на номиналну вредност преференцијалних замењивих акција).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

55. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

А) Стање на дан 31. децембра 2013. године

	Послови са становни- штвом	Послови са правним лицима	Инвестиционо банкарство и међубанкарско пословање	У хиљадама динара	
				Остало	Укупно
Приходи од камата и накнада	10,034,643	11,336,991	6,156,384	-	27,528,018
Расоди од камата и накнада	(5,687,926)	(1,933,536)	(2,401,137)	-	(10,022,599)
Други приходи (курсне разлике, и укидање исправке вредности и остало)	3,467,570	9,154,812	1,329,356	1,743,598	15,695,336
Други расходи (курсне разлике, исправка редности и остало)	(4,369,246)	(11,605,526)	(1,203,236)	(1,272,578)	(18,450,586)
Резултат пре оперативних расхода	3,445,041	6,952,741	3,881,367	471,020	14,750,169
Оперативни расходи	-	-	-	-	(10,161,794)
Резултат пре пореза*	-	-	-	-	4,588,375

	Послови са становни- штвом	Послови са правним лицима	Инвестиционо банкарство и међубанкарско пословање	У хиљадама динара	
				Остало	Укупно
Актива по сегментима	107,844,330	127,668,764	111,796,911	16,344,361	363,654,366
Пласмани	62,331,827	117,401,889	85,290,075	-	265,023,791
Обавезна резерва	45,512,503	10,266,875	6,506,229	-	62,285,607
Остало	-	-	20,000,607	16,344,361	36,344,968
Обавезе по сегментима	186,766,804	42,131,535	59,155,199	10,648,610	298,702,148
Депозити	186,766,804	42,131,535	26,699,205	-	255,597,544
Други извори (кредитне линије и субординиране обавезе)	-	-	32,455,994	-	32,455,994
Остале обавезе	-	-	-	10,648,610	10,648,610

* Резултати по сегментима не укључују ефекте интерних односа између сегмената

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2013. године

55. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

Б) Стање на дан 31. децембра 2012. године

У хиљадама динара

	Послови са становништвом	Послови са правним лицима	Инвестиционо банкарство и међубанкарско пословање	Остало	укупно
Приходи од камата и накнада	9,059,320	11,636,415	4,770,059	-	25,465,794
Расоди од камата и накнада	(6,080,746)	(1,405,753)	(2,514,513)	-	(10,001,012)
Други приходи (курсне разлике, и укидање исправке вредности и остало)	9,717,064	18,696,613	884,926	1,075,137	30,373,740
Други расходи (курсне разлике, исправка вредности и остало)	(15,404,415)	(13,050,675)	(2,008,770)	(989,113)	(31,452,973)
Резултат пре оперативних расхода	(2,708,777)	15,876,600	1,131,702	86,024	14,385,549
Оперативни расходи	-	-	-	-	(9,812,887)
Резултат пре пореза*	-	-	-	-	4,572,662
Актива по сегментима	97,400,214	138,834,124	76,480,199	11,473,236	324,187,773
Пласмани	56,360,007	123,162,951	53,623,897	-	233,146,855
Обавезна резерва	41,040,207	15,671,173	2,035,667	-	58,747,047
Остало	-	-	20,820,635	11,473,236	32,293,871
Обавезе по сегментима	164,532,866	62,826,756	28,066,627	8,894,964	264,321,213
Депозити	164,532,866	62,826,756	8,161,123	-	235,520,745
Други извори (кредитне Линије и субординиране обавезе)	-	-	19,905,504	-	19,905,504
Остале обавезе	-	-	-	8,894,964	8,894,964

* Резултати по сегментима не укључују ефекте интерних односа између сегмената

Измена структуре расхода по основу камата и накнада и обавеза у билансу стања по сегментима на извештају из 2012. урађена је у складу са изменом структуре за 2013. годину.

56. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре (РСД) на дан 31. децембра 2013. и 2012. године за поједине главне валуте су:

	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
USD	83.1282	86.1763
EUR	114.6421	113.7183
CHF	93.5472	94.1922

2. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2.1. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

OPIS	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.
BILANS STANJA u 000 RSD					
Bilansna aktiva (000 RSD)	363.654.366	324.187.773	275.488.718	255.868.309	205.257.221
procenti rasta	12,2%	17,7%	7,7%	24,7%	20,1%
Vanbilansno poslovanje (000 RSD)	224.949.026	204.642.280	183.524.897	145.180.526	66.248.482
STANOVNIŠTVO u 000 RSD					
Plasmani (000 RSD)	61.848.487	55.917.000	48.555.491	45.372.699	38.831.745
procenti rasta	10,6%	15,2%	7,0%	16,8%	11,5%
Depoziti (000 RSD)	186.766.804	164.532.866	143.061.647	130.964.790	104.438.978
procenti rasta	13,5%	15,0%	9,2%	25,4%	35,8%
PRIVREDA u 000 RSD					
Plasmani (000 RSD)	112.261.312	118.860.421	98.486.288	90.244.925	75.091.060
procenti rasta	-5,6%	20,7%	9,1%	20,2%	8,3%
Depoziti (000 RSD)	42.131.535	40.526.379	31.728.178	36.543.673	35.170.368
procenti rasta	4,0%	27,7%	-13,2%	3,9%	5,5%
RACIO KREDITI / DEPOZITI u procentima					
Bruto krediti/depoziti	77,8%	80,2%	80,7%	80,9%	74,6%
Neto krediti/depoziti	72,0%	75,2%	75,5%	75,6%	68,8%
KAPITAL (000 RSD)					
Adekvatnost kapitala u %	19,02%	21,88%	17,25%	17,14%	14,82%
Broj zaposlenih	2.966	2.989	3.022	3.101	3.155
Aktiva po zaposlenom u (000 EUR)	1.069	954	871	782	678
PARAMETRI PROFITABILNOSTI					
Dobitak pre oporezivanja (000 RSD)	4.588.375	4.572.662	3.952.066	2.791.964	2.055.495
ROA	1,33%	1,51%	1,53%	1,15%	1,06%
ROE – na akcijski kapital	11,46%	15,05%	13,89%	12,27%	12,05%
ROE – na ukupan kapital	7,33%	9,44%	9,21%	6,98%	7,78%
Neto kamatna marža na ukupnu aktivu	3,7%	3,6%	3,8%	3,1%	3,3%
Neto prihodi od kamata (000 RSD)	12.940.271	10.910.317	9.853.368	7.437.483	6.334.099
Neto prihodi od naknada i provizija (000 RSD)	4.565.148	4.554.466	4.423.399	3.892.459	3.531.165
Cost income ratio	58,0%	63,5%	63,0%	74,7%	80,5%
Operativni troškovi (000 RSD)	10.161.794	9.812.888	8.995.578	8.462.471	7.940.766
Neto kursne razlike i promena vrednosti imovine i obaveza (000 RSD)					
Neto kursne razlike i promena vrednosti imovine i obaveza (000 RSD)	-227.799	95.890	-152.498	1.141.520	1.245.486
Neto rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja (000 RSD)					
Neto rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja (000 RSD)	2.866.578	1.444.299	1.335.461	1.416.354	1.365.223
Kvalitet aktive - NPL	17,5%	13,1%	10,7%	11,1%	11,8%

2.2. MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA

2013. godinu karakterišu dalje pogoršanje privrednog ambijenta, eskalacije problema sa likvidnošću/solventnošću značajnog dela privrede, praćenih niskim nivoom SDI, posledično rastom nezaposlenosti, padom kreditne aktivnosti banaka i rastom NPL-a, Započeta su dva ključna procesa: rešavanje pitanja odnosno regulisanje odnosa sa Kosovom i otvaranje pristupnih pregovora sa EU, što je bio i fokus Vlade u prvoj godini od formiranja,

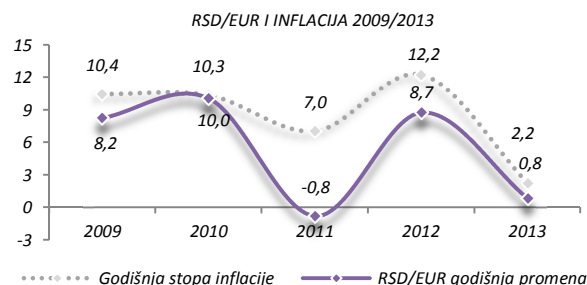
Nakon značajnog probijanja fiskalnog deficita i rasta rizika od krize javnog duga, usledio je rebalans budžeta a zatim i rekonstrukcija Vlade krajem avgusta, čiji je prvi zadatak bio stabilizacija javnog duga i fiskalno prilagođavanje, odnosno mere fiskalne konsolidacije koje se najvećim delom odnose na rashodnu stranu budžeta, Sudeći po preliminarnim podacima Ministarstva finansija ostvareni nekonsolidovani deficit budžeta je ispod RSD 178,3 projektovanih drugom revizijom (procena oko 4,6% BDP), Nastavak pregovora sa MMF-om oko novog aranžmana iz predostrožnosti se očekuje na proleće 2014. Rastuće potrebe za finansiranjem deficita dovele su do povećanja učešća javnog duga, Nakon emisije euro bondova od USD 1,5 mlrd u februaru (7Y, prinos 5,15%), USD 300 miliona ruskog kredita i otplate Londonskog kluba (oko 300 miliona), dodatnih USD 1 mlrd 5Y evroobveznica (prinos 6,125%) emitovanih u novembru, javni dug iznosi EUR 20,2 mlrd (+RSD 2,5 mlrd) odnosno oko 61% BDP, Privreda i banke su nastavile sa razduživanjem prema inostranstvu, pa je spoljni dug porastao za svega EUR 300 miliona i iznosi EUR 26 mlrd (81,3% BDP), Na kraju 2013. premija rizika za Srbiju, merena EMBI indeksom iznosi 374bp, dok je 5Y CDS 399 bp,

Prema prvim procenama, BDP beleži rast od 2% u 2013. (izvor: Min Fin), odnosno 2,4% prema preliminarnoj proceni RZS. Ključni faktori rasta privredne aktivnosti u 2013. su oporavak poljoprivredne proizvodnje (+20%), snažan rast ograničenog broja industrijskih grana, pre svega proizvodnje motornih vozila i derivata nafte, što je nadomestilo odlazak US Steel-a u 2012. uz nastavak pada u građevinarstvu i trgovini. Smanjen je spoljnotrgovinski i tekući deficit, procenjuje se da izvoz u 2013. beleži rast od 26%, a uvoz od 5,5% (MAT), tekući deficit se procenjuje na ispod 5%

BDP. Jedan od ključnih problema, nezaposlenost, beleži iznenađujuće veliki pad prema oktobarskoj Anketi o radnoj snazi (sa 24,1 u aprilu 2013. na 20,1 u oktobru 2013.) i sezonskog je karaktera u delu neformalne zaposlenosti (u javnom sektoru zaposleno oko 780,000). Drugi ključni izazov u 2013. je bio rastuća nelikvidnost najvećeg dela privrede. Broj privrednih klijenata, posebno velikih, koji iz problema sa likvidnošću upadaju u nesolventnost konstantno raste uz rastući trend rešavanja problema kroz UPPR (Unapred pripremljeni plan reorganizacije). Na dan 31.10.2013. od ukupno 110,337 privrednih društava, u blokadi je 22,789, od čega je 8,500 hiljada blokirano u poslednja 4 meseca. Pad domaćih investicija, uz nizak nivo direktnih stranih investicija (EUR 760,5 miliona) kroz Program kreditne podrške plasirano je EUR 320 miliona (u 2012. oko EUR 950 miliona).

Najznačajnije je svakako realizovano strateško partnerstvo Jat-a i Etihad Airways.

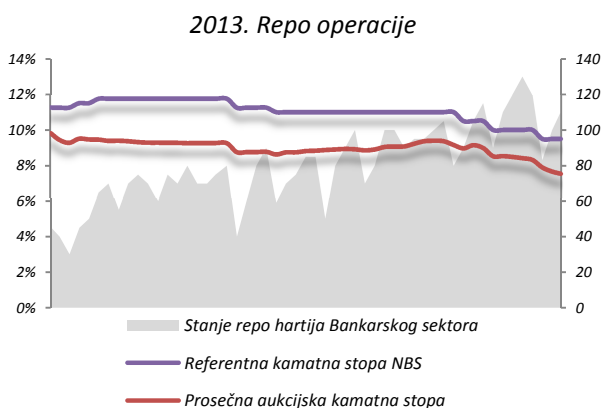
KRETANJE BDP-a u %

Nakon izrazito visokih stopa u prethodnim godinama, međugodišnja inflacija je u septembru ušla u granice dozvoljenog odstupanja od $4 \pm 1,5$, a 2013. završila ispod (2,2%). To je rezultat značajnog pada agregatne tražnje i cena hrane, restriktivne monetarne politike i stabilnog kursa i pored rasta regulisanih cena od 9,5% u prvih devet meseci (doprinos inflaciji 1,9 pp). Bazna inflacija

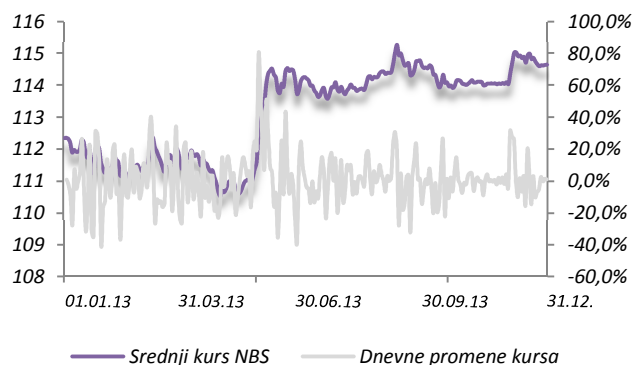
(bez energije, hrane, alkohola i cigareta) usporava na mg nivou i iznosi 4,2% u 2013.

Tokom 2013. NBS je sa smanjenjem inflatornih pritisaka i očekivanja, postepeno smanjivala restriktivnost monetarne politike. Poslednje povećanje referentne stope je bilo u februaru 2013. na 11,75%, nakon čega je usledilo postepeno smanjivanje do nivoa 9,50% na kraju decembra. Prostora daljem ublažavanju monetarne politike u narednom periodu ima ali će svakako zavisiti od ekonomska politika SAD u narednoj godini (kvantitativne olakšice i prevazilaženje problema granice zaduživanja) i interni faktori, pre svega sprovođenje mera fiskalne konsolidacije i imajući u vidu vanredne izbore. Dodatno, nakon ukidanja reverznih i uvođenja direktnih repo operacija sredinom 2012. godine, ponovo je omogućeno plasiranje likvidnih sredstava banaka u blagajničke zapise, ali primenom aukcije i višestrukih kamatnih stopa, što je rezultiralo razdvajanjem repo (niže) i referentne (više) kamatne stope.

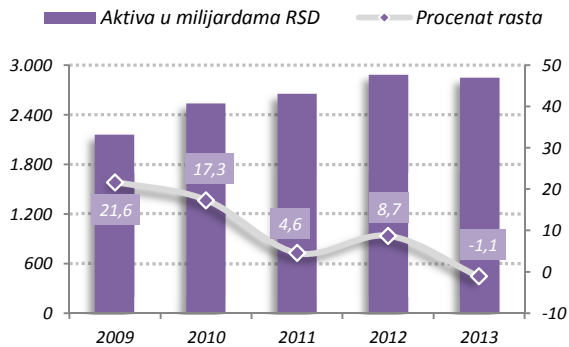

Sa nešto većim oscilacijama krajem drugog kvartala, kao posledice globalnih ali i neizvesnosti u vezi sa pitanjem Kosova i sa rešavanjem fiskalnih problema (jun) nominalni kurs je u 2013. bio relativno stabilan dok je realno za prvih 10 meseci aprecirao za 1,4%. Nižoj volatilnosti su doprinele i intervencije NBS u oba smera (prodaja EUR 435 miliona, kupovina EUR 615 miliona). Značajan faktor u formiranju kursa i dalje ostaju portfolio investitori, sa neto prilivom od EUR 946 miliona ove godine. Ukupno, dinar je u odnosu na evro, u 2013 oslabio 0,8%.

Krajem decembra 2013. devizne rezerve NBS iznose EUR 11,1 milijardi (izvor NBS) što je dovoljno za pokriće 7 meseci uvoza robe i usluga.

2.3. BANKARSKI SEKTOR REPUBLIKE SRBIJE

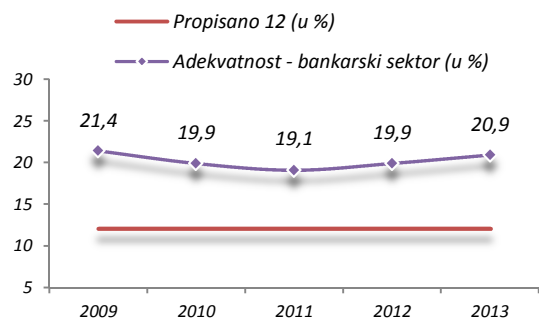
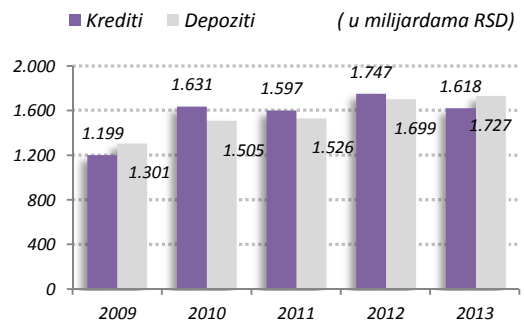
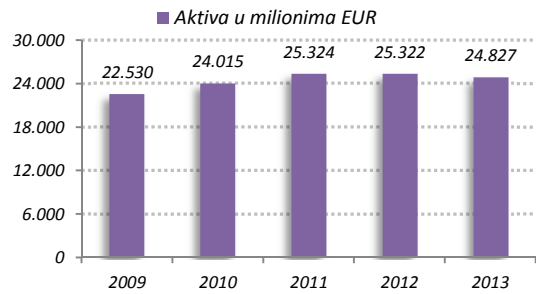

Krajem 2013. godine bankarski sektor Srbije broji 30 banaka sa aktivom od oko EUR 24,8 milijardi. Osim povlačenja KBC banke sa tržišta, tokom godine su oduzete dozvole za rad Razvojnoj banci Vojvodine (ex Metals banka ad i Privrednoj banci Beograd sa prenosom dela njihovih obaveza i imovine, kao u slučaju Agrobanke, na Poštansku štedionicu.

Kreditna aktivnost banaka beleži pad tokom 2013. Zaključno sa decembrom 2013., prema podacima NBS, bruto krediti su smanjeni za RSD 93,1 mlrd (odnosno 5,0% u odnosu na 31.12.2012.), krediti stanovništvu beleže rast (RSD 20,9 mlrd odnosno 3,2%, dok je u privredi pad od RSD 114,1 mlrd odnosno 9,3% (NBS). Na dan 31.12.2013. godine, značajan deo sredstava plasiran je HoV (334,0 mlrd RSD). Nakon 18,6% na kraju 2012. učešće NPL kredita (kreditu sa docnjom preko 90 dana) dostiže nivo od 21,4% na kraju 2013. kod privrede 23,5%, a kod stanovništva 9,3%. Povećanje NPL i pored donošenja zakona koji je ograničio rokove plaćanja između privrednih subjekata do 60 dana, a plaćanje države do 45 dana, posledica je nepovoljne opšte poslovne klime, naročito kod velikih korporativnih klijenata, koji su dugo odolevali uticajima dugogodišnje ekonomske krize. Broj privrednih klijenata, posebno velikih, koji iz problema sa likvidnošću upadaju u nesolventnost konstantno raste uz rastući trend rešavanja problema kroz UPPR (Unapred pripremljeni plan reorganizacije). U cilju rešavanja akumuliranih NPL-ova banke su se tokom 2013. kroz ustupanje dospelih potraživanja oslobodile iznosa od RSD 32,1 mlrd (NBS).

Devizna štednja građana nastavlja da raste i krajem godine dostiže EUR 8,4 milijardi uz i dalje visok nivo osiguranih depozita (EUR 50,000).

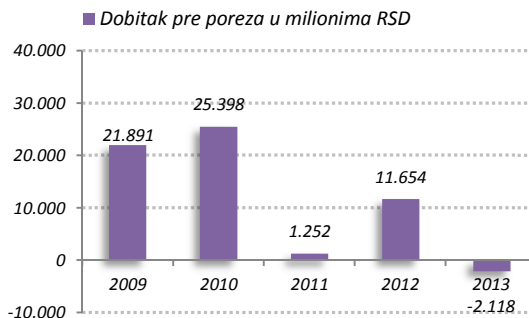
Adekvatnost kapitala, na dan 31.12.2013. godine iznosi 20,9% što je i dalje znatno iznad propisanog minimuma od 12%. Zaključno sa decembrom 2013. godine, ukupan kapital bankarskog sektora iznosi EUR 5,18 mlrd (NBS).

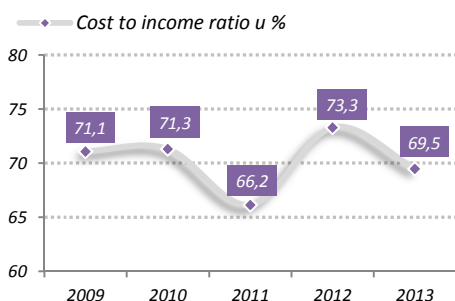
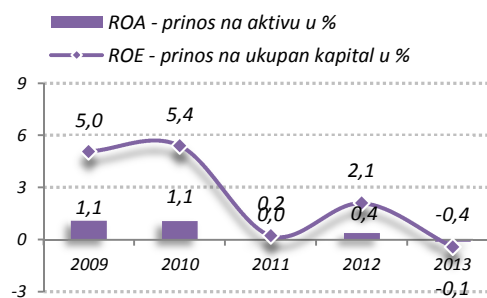
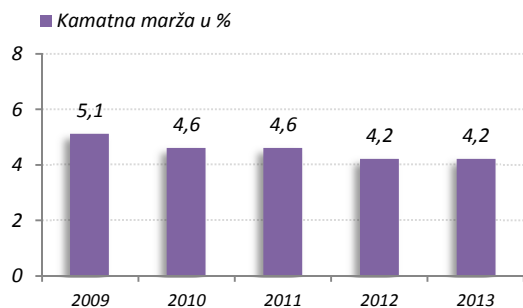
Nastavlja se odliv, odnosno razduživanje banaka prema inostranstvu, što je trend u poslovanju supsidijara evropskih banaka u regionu od polovine 2011. godine, a na kraju 2013. godine zabeležen je neto odliv u iznosu EUR 699,5 miliona. Povlačenje sredstava je ublaženo značajnim kreditnim linijama međunarodnih finansijskih institucija.

Profitabilnost banaka u 2013. opada, pre svega kao posledica pritiska na kamatnu maržu i rastućih troškova rizika. 15 banaka posluje sa gubitkom, a svega 8 banaka ima ROE iznad 5% na kraju godine. U odnosu na kraj 2012. godine, kada je ostvaren dobitak u iznosu RSD 11,6 milijardi, bankarski sektor na kraju 2013. godine je iskazao gubitak od RSD 2,1 milijardu. Dobitak sektora u 2012. godini je pod značajnim uticajem gubitka koje su u prva tri kvartala 2012. godine iskazale Razvojna banka Vojvodine i Nova Agrobanka Beograd. Na kraju 2013. godine čak 15 banaka je iskazalo gubitak. Ako bi se isključio gubitak pomenutih banaka, bankarski sektor bi zabeležio u posmatranom periodu dobitak od RSD 32,5 milijardi.

Napomena: rezultat pre oporezivanja u 2011, uključuje i gubitak Agrobanke od EUR 284 miliona, a rezultat na kraju 2012. godine uključuje i gubitak Razvojne banke Vojvodine od EUR 128 miliona.

Faktori koji su presudno uticali na profitabilnost banaka u Srbiji su visok nivo obavezne rezerve, fokus na lokalne izvore finansiranja, ograničene mogućnosti plasiranja (nedostatak tražnje stanovništva, ograničen broj kvalitetnih privrednih klijenata) i strategija zaduživanja Države.

Cost-to-Income ratio ima tendenciju vraćanja na nivo iz 2011. godine, nakon što je u 2012. godini zabeležena veća vrednost CIR-a kao rezultat povećanja ostalih operativnih rashoda (troškovi direktnih otpisa plasmana) koje su prikazale određene banke.

2.4. POSLOVANJE KOMERCIJALNE BANKE U 2013, GODINI

Orijentisanost ka srednjeročno održivom rastu kao strateško opredeljenje karakteriše poslovanje banke i u 2013. godini, uz sva ograničenja koja proizilaze iz karaktera tržišta na kom poslujemo i rizika koje ono nosi.

Bilansna suma. I pored očigledne stagnacije aktivnosti u bankarskom sektoru, prebacivši EUR 3 mlrd i rastom iznad proseka sektora, KB je povećala tržišno učešće na oko 12%, pre svega kroz povlačenje kreditnih linija (EUR 139 miliona) kao i stabilan rast devizne štednje stanovništva tokom cele godine (EUR 145 miliona). Sa fokusom i dalje na održivom rastu profitabilnosti, nastavljeno je sa aktivnostima na kvalitetnom rastu portfolija i daljoj optimizaciji strukture izvora kroz povlačenja kreditnih linija.

Izvori. Slično tendenciji iz 2012. nastavljen je rast devizne štednje (EUR 145 miliona), ali uz rast transakcionih depozita privrede, i pored snažnog fokusa konkurencije na lokalne izvore i tendencije smanjenja cross border finansiranja. Neto povećanje kreditnih linija od EUR 108 miliona je najvećim delom rezultat povlačenja KfW kreditne linije za poljoprivredu i lokalnu samoupravu u iznosu od EUR 55 miliona, EBRD kreditne linije za mala i srednja preduzeća u iznosu od EUR 30 miliona, EFSE i FMO po EUR 20 miliona. Istovremeno, prevremeno je otplaćena CHF EBRD kreditna linija za mala i srednja preduzeća u iznosu od CHF 20 miliona.

Plasmani. Evidentan je rast plasmana stanovništvu, poljoprivredi i mikrokljelijentima kao rezultat intenzivnih aktivnosti, i blagi pad portfolija privrede u skladu sa tržišnim okolnostima ali i kao rezultat naplate plasmana jednog broja velikih korporativnih kljenata. I pored ponovo aktiviranog i brzo potrošenog programa subvencionisanih kredita i dalje je prisutno slabljenje kvaliteta tražnje uz opšte prisutno potcenjivanje riziko premije. Deo likvidnih sredstava plasiran je u dinarske i devizne HoV, kao i repo HoV.

Kvalitet kreditnog portfolija. Ipak, poslovanje svih banaka pa i KB je u 2013. najvećim delom obeleženo izraženim urušavanjem privrednih kljenata, što je još veći fokus stavilo na stabilizaciju i održanje kvaliteta portfolija. Iako nam je NPL na nivou značajno nižem u odnosu na prosek sektora (17,5 vs 20,7), ne može se dugo „pobeđivati tržište“. Rast NPL na tržištu najvećim delom logična posledica predugog trajanja krize i pad kreditne aktivnosti, i naravno pojedinih neodrživih biznis modela, sada već i neki drugi faktori, ponajmanje kvalitet kreditnih standarda i monitoringa, dodatno utiču na dodatno pogoršanje: plaćanja i pojedine strateške odluke države (pre svega o sudbini pojedinačnih državnih projekata i preduzeća), nervoza pojedinih kreditora pri saznanju da nisu jedini, nezainteresovanost ili odugovlačenje dogovora oko restrukturiranja, dosadašnja atraktivnost UPPR-ova (znatno niže kamatne stope i grejs period). Ukoliko ne bude sistemskog rešavanje na tržištu nagomilane nelikvidnosti koja prelazi u nesolventnost očekujemo dodatnu eskalaciju kreditnog rizika i NPL, što će svakako uticati na kreditnu aktivnost u narednom periodu.

Profitabilnost. Snažni pritisci na kamatnu maržu sa strane plasmana se nastavljaju, nedostatak kvalitetne tražnje, snažan pritisak konkurencije na ograničen broj kvalitetnih kljenata uz izostanak Programa subvencionisanih kredita, utiče na odnos cene i rizika, što uz visok nivo obavezne rezerve čini glavne faktore koji negativno utiču na kamatnu maržu. Manevarski prostor za rast profitabilnosti je ograničen - stabilizacija kamatne marže u 2013. godini je rezultat dalje optimizacije i diversifikacije izvora, dok je za ukupnu profitabilnost ključni faktor kvalitet active.

Adekvatnost kapitala. Kapitalna baza je stabilna i na odgovarajućem nivou, imajući u vidu dužinu trajanja krize i očekujemo da će kapitalizacija dela dobiti biti dovoljna za pokriće svih rizika, pre svega kreditnog.

2.4.1. Upravni odbor Banke

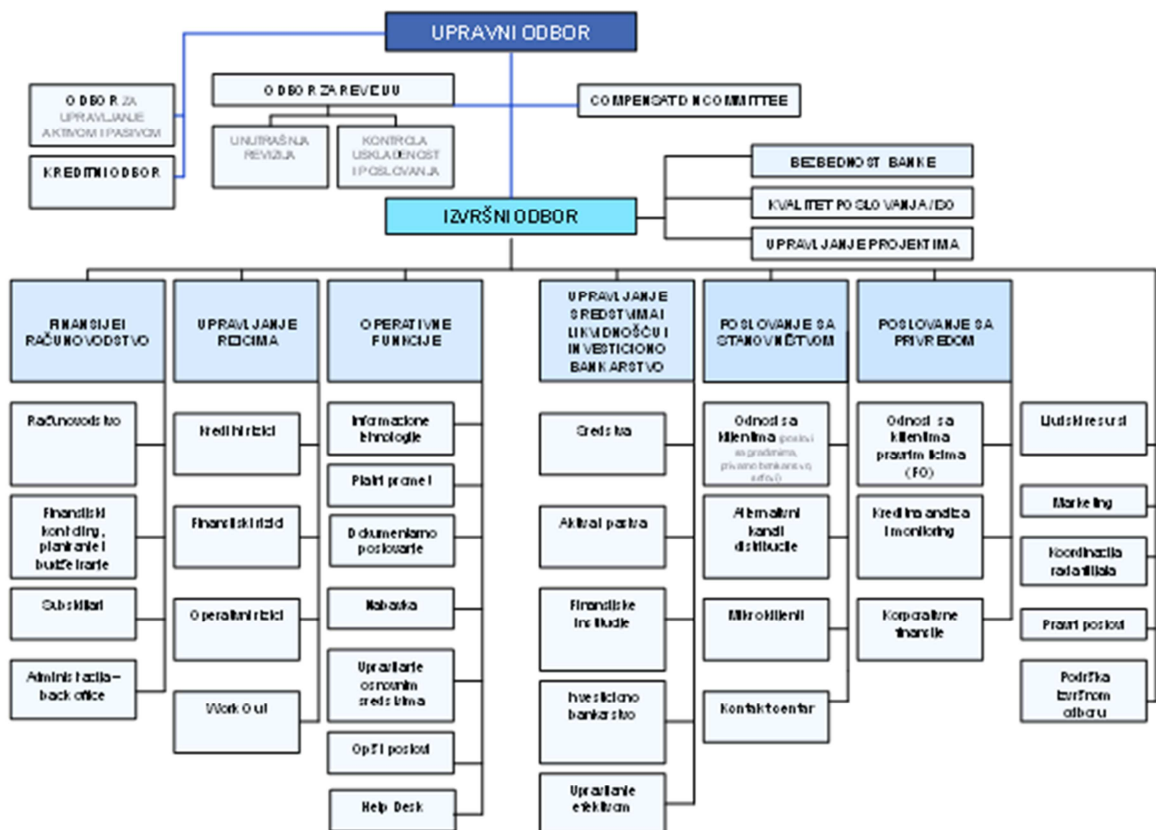
IME I PREZIME	AKCIONAR / ČLAN NEZAVISAN OD BANKE	FUNKCIJA
Dr Siniša Mali	Republika Srbija	Predsednik
Dr Biljana Chroneos Krasavac	Republika Srbija	Član
Vladimir Šarić	Republika Srbija	Član
Dragica Pilipović – Chaffey	EBRD	Član
Philippe Delpal	EBRD	Član
Khosrow Zamani	IFC	Član
Prof, dr Miroslav Todorović	Član nezavisan od Banke	Član
Mr Marija Pantelić	Član nezavisan od Banke	Član
Mats Kjaer	Član nezavisan od Banke	Član

2.4.3. Izvršni odbor Banke

IME I PREZIME	FUNKCIJA
Ivica Smolić	Predsednik
Dragan Santovac	Zamenik predsednika
Slavica Đorđević	Član
Andrijana Milanović	Član
Lidija Sklopić	Član

2.4.2. Odbor za reviziju Banke

IME I PREZIME	ČLAN UPRAVNOG ODBORA BANKE / NEZAVISAN OD BANKE	FUNKCIJA
Prof, dr Miroslav Todorović	Član upravnog odbora	Predsednik
Dragica Pilipović – Chaffey	Član upravnog odbora	Član
Jelka Milošević	Nezavisna od Banke	Član

2.4.4. Sedište Banke u Beogradu

ADRESA	Svetog Save 14	Svetogorska 42-44	Kralja Petra 19	Makedonska 29
TELEFON	+381-11- 30-80-100	+381-11-32-40-911	+381-11-33-08-002	+381-11-33-39-001
TELEKS	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU	12133 COMBANK YU
FAKS	3442-372	32-36-160	32-82-732	33-39-196
S,W,I,F,T, kod	KOBBRSBG	KOBBRSBG	KOBBRSBG	KOBBRSBG
REUTERS kod	KOMB	KOMB	KOMB	KOMB
INTERNET	http://www,kombank.com	http://www,kombank.com	http://www,kombank.com	http://www,kombank.com
E-mail	posta@kombank.com	posta@kombank.com	posta@kombank.com	posta@kombank.com

2.4.5. Regionalni raspored filijala Banke u Republici Srbiji

FILIJALA	ADRESA	FILIJALA	ADRESA
1. Kruševac	Trg fontana 1	13. Kragujevac	Save Kovačevića 1
2. Niš	Episkopska 32	14. Smederevo	Karađorđeva 37
3. Zrenjanin	Trg Slobode 5	15. Požarevac	Moše Pijade 2
4. Čačak	Gradsko šetalište 10-14	16. Jagodina	Knekinje Milice 10
5. Kraljevo	Trg S. Ratnika bb	17. Loznica	Gimnazijska 1
6. Novi Pazar	Njegoševa 1	18. S. Mitrovica	Kralja Petra I 5-7
7. Novi Sad	Novosadskog sajma 2	19. Zaječar	Nikole Pašića 25
8. Užice	Petra Čelovića 4	20. Kikinda	Braće Tatić 7
9. Vranje	Stefana Prvovenčanog 58	21. Sombor	Staparski Put 14
10. Valjevo	Gradski Trg bb	22. Vršac	Trg Svetog Teodora vršačkog 2
11. Subotica	Korzo 10	23. Beograd	Svetogorska 42 - 44
12. Šabac	Gospodar Jevremova 2	24. K. Mitrovica	Kneza Miloša 27

2.4.6. Grupa Komercijalne banke AD Beograd

Članovi Grupe, pored matične Komercijalne banke AD Beograd, su:

1. Komercijalna banka AD Budva u Republici Crnoj Gori,
2. Komercijalna banka AD Banja Luka u Bosni i Hercegovini i
3. KomBank INVEST AD Beograd.

	KOMERCIJALNA BANKA AD BUDVA	KOMERCIJALNA BANKA AD BANJA LUKA	DZUIF KomBank INVEST AD BEOGRAD
ADRESA	Potkošljun bb	Veselina Masleše 6	Kralja Petra 19
TELEFON	00382-33-426-300	00387-51-244-700	011-330-8310

Komercijalna banka AD Budva ima:
 - 119 zaposlenih,
 - 20 organizacionih delova (6 filijala i 14 ekspozitura).

Komercijalna banka AD Banja Luka ima:
 - 143 zaposlenih,
 - 28 organizacionih delova (10 filijala i 18 agencija).

2.4.7. Poslovanje sa privredom

Tržište – osnovne tendencije:

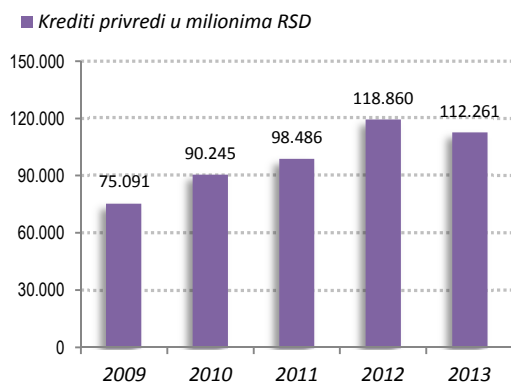
2013. godinu karakteriše značajan pad kreditne aktivnosti banaka. Prema podacima NBS (Statistički bilten) pad angažovanja banka kod privrednih subjekata u 2013. god iznosi 9,46% (pad za RSD 105,9 mlrd). Statistički oporavak privredne aktivnosti bio je ograničen na mali broj delatnosti I firmi (FAS, NIS).

Odsustvo investicionih aktivnosti kao i uzdržanost klijenata u pogledu dodatnog zaduživanja obeležili su 2013. Godinu. Program subvencionisanog kreditiranja privrednih subjekata je pokrenut i završen tokom Q1 2013. Godine. Nakon završetka ovog programa značajno je smanjena tražnja za kreditima.

Kreditni - poslovanje KB

PRIVREDA	31.12.2012.		31.12.2013.		Rast u %, 13/12
	iznos (mil. RSD)	učešće (%)	iznos (mil. RSD)	učešće (%)	
KREDITI	118.860	100,0%	112.261	100,0%	94,4%
Kratkoročni	22.785	19,2%	16.769	14,9%	73,6%
Dugoročni	80.007	67,3%	83.337	74,2%	104,2%
U stranoj valuti	16.069	13,5%	12.156	10,8%	75,7%

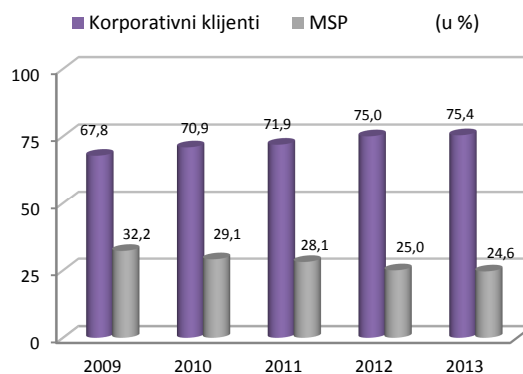
U cilju umanjavanja efekata lošeg tržišnog ambijenta, uloženi su značajni naponi u pogledu proširenja baze korisnika kredita (broj korisnika kredita je u 2013. godini porastao za 117 klijenata). Banka je proširila svoju ponudu kreditima iz ino kreditnih linija (EBRD, KfW, FMO) kao kreditima iz potencijala banke namenjenih izvoznici (KOM EXPORT).

Stabilnost kursa u toku 2013. godine uticala je na smanjenu tražnju za dinarskim kreditima, što je za

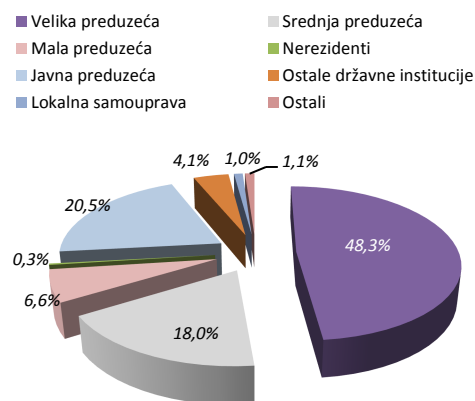
posledicu imalo smanjeno učešće dinarskih kredita (učešće na kraju 2013. godine 17,3%).

U 2013. godini je ostvaren rast učešća dugoročnih kredita, u skladu sa strategijom da se ograničena cenovna konkurentnost nadomesti produžavanjem rokova kreditiranja.

Ogroman pritisak konkurencije na smanjenje kamatnih stopa, kao i pad portfolia uticali su na smanjenje prihoda od kamata za rsd 291 mil u 2013. godini u odnosu na 2012. Godinu. U pogledu konkurencije primetne su pojačane aktivnosti SBERBANK-e i ERSTE banke, uz stalno aktivne Intesa, SocGen i UniCredit.

Struktura klijenata na dan 31.12.2013.

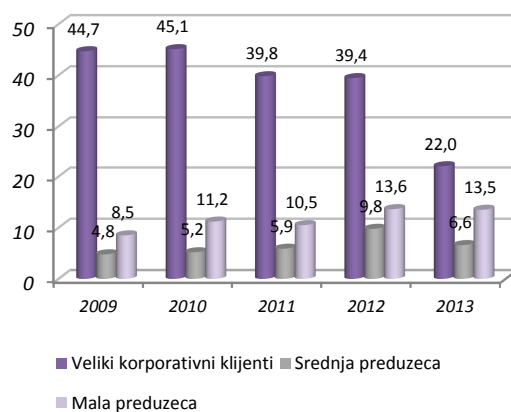

Depoziti

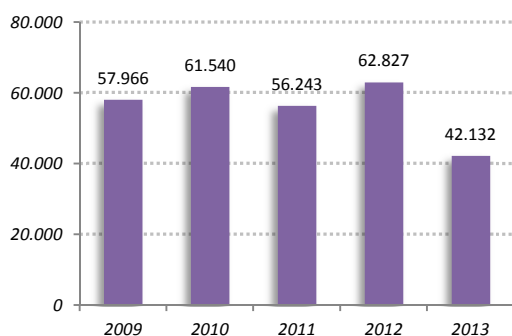
PRIVREDA	31. 12. 2012.		31. 12. 2013.		Rast u %, 13/12
	iznos (mil. RSD)	učešće (%)	iznos (mil. RSD)	učešće (%)	
DEPOZITI	40.526	100,0%	42.132	100,0%	4,0%
Transakcioni					
- RSD	16.521	40,8%	20.539	48,8%	24,3%
Kratkoročni -					
RSD	5.422	13,4%	7.958	18,9%	46,8%
Dugoročni -					
RSD	402	1,0%	510	1,2%	27,1%
Devizni	18.182	44,9%	13.124	31,2%	-27,8%

I pored smanjenja pasivnih kamatnih stopa i značajno lošijih tržišnih okolnosti, odnosno smanjenu likvidnost privrede, zabeležen je rast depozita pravnih lica od 4,0%, kao rezultat izraženijeg poverenja u banku imjući u vidu okolnosti i dešavanja u bankarskom sektoru u 2013.

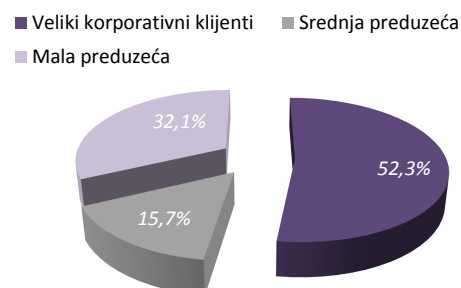
Struktura depozita privrede u milijardama RSD

Depoziti privrede u milionima RSD

Struktura deponenata na dan 31.12.2013.

Posle značajnog rasta depozita pravnih lica u 2012. godini, Banka je nastavila trend prikupljanja depozita, uz nešto izmenjenu valutnu strukturu.

2.4.8. Poslovanje sa stanovništvom

Tržište – osnovne tendencije:

Evidentna je stagnacija tražnje za kreditima uz smanjenje broja korisnika kredita za 41,738, (Izvor: UBS) u odnosu na 2012. godinu. Imajući u vidu visoku stopu nezaposlenosti od preko 20%, s druge strane, usporenija je naplata i postoji rast broja korisnika kredita u kašnjenju (broj korisnika koji kasne u otplati kredita povećan je za 10,511 u odnosu na 2012. godinu).

Prosečna zaduženost je i dalje relativno niska u poređenju sa zemljama u regionu i iznosi EUR 836 odnosno 1,9 prosečnih plata, od čega EUR 742 je po osnovu kredita, EUR 35 minus po tekućem računu, EUR 47 kreditne kartice i EUR 6 dug po lizingu.

Tendencija smanjenja tražnje za stambenim kreditima prisutna je od 2011. godine, a nastavljena je i u 2013. godini. U 2013. iznos realizovanih kredita je za 0,8% manji od 2012., pri čemu su subvencionisani krediti imali pad za 2,9%, a nesubvencionisani blagi rast od 0,4%.

Stambeni krediti osigurani kod NKOSK bez subvencije u EUR					
Godina	Bankarski sektor		Komercijalna banka		Učešće KB u iznosu
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	
2013	4.461	145.216.136	935	28.165.101	19,40%
Subvencionisani stambeni krediti u EUR					
Godina	Bankarski sektor		Komercijalna banka		Učešće KB u iznosu
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	
2013	2.068	77.843.274	538	19.482.651	25,03%
Ukupno osigurani stambeni krediti u EUR					
Godina	Bankarski sektor		Komercijalna banka		Učešće KB u iznosu
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	
2013	6.529	223.059.411	1.473	47.647.752	21,36%

Gotovinski krediti, i to pre svega dinarski, su i dalje najtraženiji. Nastup konkurencije je agresivan sa akcentom na akviziciji novih klijenata.

Radi prevazilaženja problema nelikvidnosti, država je uvela program subvencije za ove namene (I kvartal) što je dovelo do rasta kredita u segmentu mikrokljenata. U segmentu poljoprivrede potpuno je izostala subvencija tokom cele 2013. godine, a prvi put nakon 2004. godine.

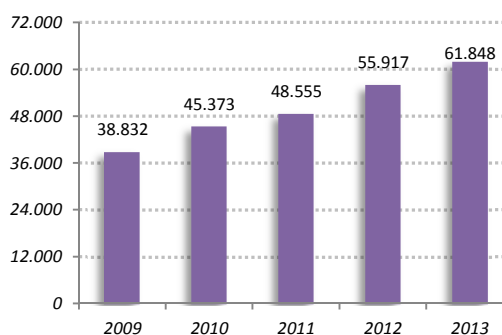
Nastavljen rast broja klijenata fizičkih lica i poljoprivrednika koji kasne - NPL na nivou sektora je 9,7% (podatak dostupan sa 30.09.2013.).

Kreditni - poslovanje KB

U 2013. godini je realizovano RSD 21,1 mlrd kredita, što je 28,05% više u odnosu na 2012. Realizacija je povećana u svim segmentima, i najveći porast realizacije u odnosu na 2012. karakteriše poljoprivredne kredite (78,5%) i stambene kredite (46,3%). I pored izostanka subvencije u segmentu poljoprivrede, kreditiranjem iz potencijala Banke i KFW kreditne linije, uz saradnju sa dilerima mehanizacije, Banka je uspjela da ostvari značajan rast plasmana.

U 2013. najviše je realizovano gotovinskih kredita (38,3%), a zatim slede stambeni krediti (26,8%) i krediti mikro klijentima (21,8%). Ovaj rast kredita stanovništvu ostvaren je zahvaljujući povećanju broja prodajnih mesta, uvođenju novih proizvoda i povećanom angažovanju poslovne mreže Banke ali i konkurentnim kreditnim linijama za segment poljoprivrede i mikrokljenata. Od ukupno realizovanih kredita oko 44% je u dinarskom znaku, dok u ukupnom saldu plasmana stanovništva dinari učestvuju sa 30,9%.

■ Krediti stanovništvu u milionima RSD

Proizvodi	31.12.2012.		31.12.2013.	
Vrsta plasmana	mil RSD	%	mil RSD	%
Gotovinski krediti	10.071	18,01%	12.021	19,44%
Potrošački krediti	492	0,88%	218	0,35%
Auto krediti	1.355	2,42%	892	1,44%
Stambeni krediti	29.735	53,18%	33.340	53,91%
Poljoprivredni krediti	2.971	5,31%	3.849	6,22%
Kreditni mikro klijenata	5.537	9,90%	5.390	8,71%
Kartice	2.101	3,76%	2.098	3,39%
Tekući računi	3.655	6,54%	4.040	6,53%
Ukupno	55.917	100,00%	61.848	100,00%

U skladu sa smanjenom tražnjom i izostankom subvencija Države, auto i potrošački krediti se postepeno smanjuju.

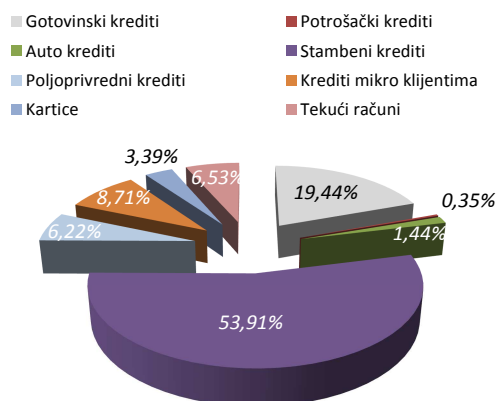
U segmentu fizičkih lica, sa dostupnim podacima od 30.09.2013. ostvaren je rast neto plasmana

Banke za 9% što je značajno iznad rasta neto plasmana bankarskog sektora koji iznosi 2,5%.

Očuvan je kvalitet portfolia Banke - NPL fizičkih lica i poljoprivrednika iznosi 5,2%.

Prihodi od kamata iznose RSD 6,7 mlrd i beleže rast u odnosu na 2012. od 9,6%, dok ukupne neto kamate i naknade beleže značajan rast od 47,1%.

Struktura klijenata na dan 31.12.2013.

Alternativni načini plaćanja

U segmentu poslovanja sa platnim karticama Banka prednost daje kvalitetu ponude uvođenjem novih proizvoda i usluga, povećanju bezbednosti plaćanja i održavanja visokog kvaliteta usluge.

- Stimulisanje korišćenja Pay Pass kartica na terminalima Banke i tehničko – tehnološka unapređenja
- Novi proizvod: Visa My Tag / One&Only kartica
- U odnosu na 2012:
  - Rast prometa na POS-u 16,9%, ATM-u za 25%
  - Rast broja izdatih kartica za 13,9%
  - Prodaja na rate bez kamate: preko 300 trgovaca i blizu 1,000 lokacija

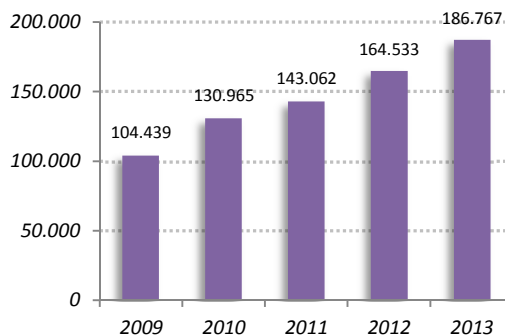

Sve ovo doprinosi da Banka, prema zvaničnim podacima Visa i MasterCard, u glavnim segmentima poslovanja ima brži rast vrednosti transakcija (24,6%) od rasta u Srbiji (12,8%) što dovodi do povećanja tržišnog učešća na 13,2%.

Depoziti - poslovanje KB

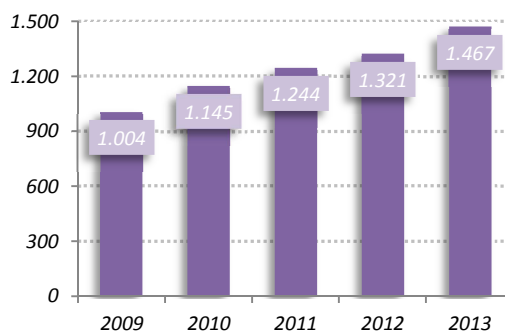
Na nivou bankarskog sektora, u 2013. u odnosu na 2012. ostvaren je rast deviznih depozita od EUR 145 miliona, dok je Banka rastom od EUR 149 miliona u 2013. i pored smanjenja kamatne stope u više navrata, zadržala leadersku poziciju na tržištu sa učešćem od 18,4%.

■ Depoziti stanovništva u milionima RSD

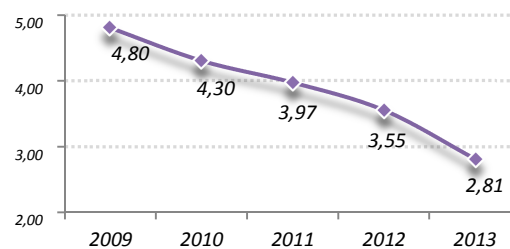
U ovim tržišnim uslovima uspostavljen je pravi odnos između cene, imidža odnosno brenda Banke i željenog i stabilnog rasta depozita.

■ Devizna štednja u milionima EUR

*Prikazana devizna štednja ne uključuje namenske devizne račune (penzionere) i preduzetnike,

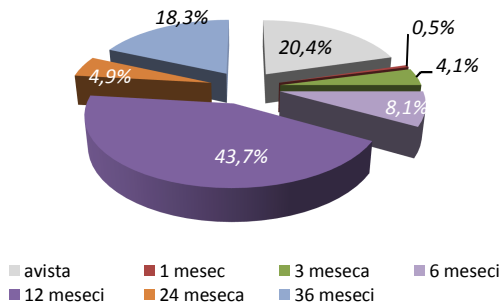
Kretanje ponderisane kamatne stope na devizne štedne uloge

Evidentno je da ponderisana kamatna stopa ima tendenciju pada.

Struktura devizne štednje na dan 31.12.2013.

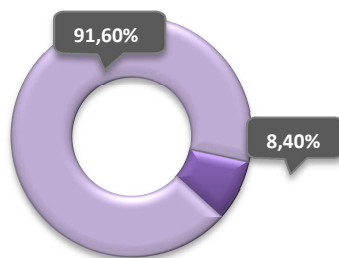
U deviznoj štednji stabilno učešće oročene štednje na rok od i preko 12 meseci i iznosi 66,9%, kao i dominacija malih uloga – do 50,000 € (po broju preko 99%, po iznosu 81%).

Banka će nastaviti i dalje sa aktivnom politikom na polju kamatnih stopa kako bi održala balans između cene i željenog rasta depozita uz puno korišćenje brenda Banke.

2.4.9. Poslovi trezora

Polazeći od strateške orijentacije Banke, osnovni ciljevi i poslovne aktivnosti poslovne funkcije Trezor tokom 2013. godine bile su usmerene na adekvatno upravljanje likvidnošću uz plasiranje slobodnih sredstava na tržištu novca i kapitala, podrška poslovanju sa klijentima (stanovništvo i privreda) i pribavljanje odgovarajućih izvora uz smanjenje koncentracije i poboljšanje ročne i valutne usklađenosti, uspešno prevazilazeći ograničenja koja proizilaze iz nepostojanja inostrane matične banke, odnosno globalnog

Učešće Komercijalne Banke u ukupnim ulaganjima u HOV Republike Srbije na dan 31.12.2013.

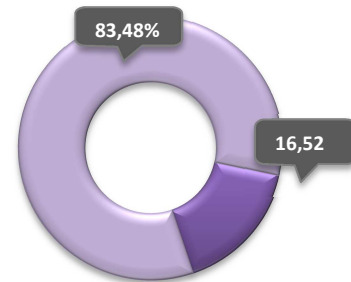

■ Komercijalna banka ad   ■ Ostali učesnici

Treasury-ja, samim tim nemogućnosti korišćenja povoljnih finansijskih instrumenata i veće fleksibilnosti u upravljanju likvidnošću.

Kroz politiku opreznog ulaganja sredstava u prvoklasne finansijske instrumente, Komercijalna banka tokom 2013. godine potvrdila se kao jedan od najaktivnijih učesnika na domaćem finansijskom tržištu.

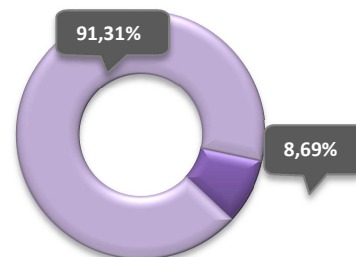
Učešće Komercijalne Banke u reverznim repo operacijama sa NBS u toku 2013.god

■ Komercijalna banka ad   ■ Ostali učesnici

Sa ukupnom prodajom u iznosu od EUR 747 miliona i sa ukupnim otkupom u iznosu od EUR 891 miliona Komercijalna banka je jedna od najaktivnijih učesnika na deviznom tržištu.

Učešće Komercijalne Banke u kupoprodaji deviza između banaka i rezidenata u 2013.godine

■ Komercijalna banka ad   ■ Ostale banke

Realizacijom novih ino-kreditnih linija tokom 2013. i prestrukturiranjem jednog broja većih depozita, Komercijalna banka je izvršila prekompoziciju svojih izvora krećući se ka srednjoročnom cilju njihove potpune optimizacije. Efekti koji su postignuti su istovremeno snižavanje prosečne cene izvora i smanjenje koncentracije depozita.

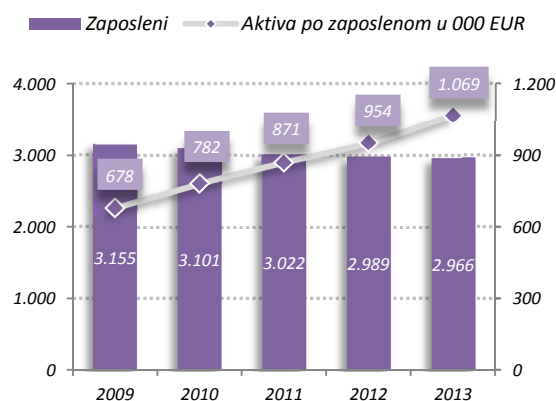
Usled prisustva MFI u vlasničkoj strukturi i stečene međunarodne reputacije prvoklasne i sigurne banke, Komercijalna banka ima olakšan pristup međunarodnim povoljnim izvorima finansiranja. Tu činjenicu Komercijalna banka je u toku 2013. godine iskoristila privlačenjem novih kreditnih linija od međunarodnih organizacija, i ugovaranjem kreditnih linija čija se realizacija očekuje tokom 2014. godine.

Tokom 2013. godine povučeno je od IFI kreditnih linija u ukupnom iznosu od EUR 125 miliona za finansiranje potreba širokog spektra klijenata uz rokove otplate od 5-7 godina. Ovim je omogućeno kako zadržavanje postojećih klijenata tako i privlačenje novih na osnovu ponudjenih tržišno konkurentnih proizvoda. Takođe, postignut je i efekat bolje ročne uskladjenosti izvora/plasmana obzirom na rokove dospeća realizovanih kreditnih linija.

 European Bank for Reconstruction and Development	EUR 30.000.000, februar 2013 (Kreditiranje malih i srednjih preduzeća)
 kfw ENTWICKLUNGSBANK	EUR 55.000.000, mart 2013 (Kreditiranje opštinske infrastrukture / poljoprivrede i proizvodnje prehrambenih proizvoda)
 EISE EUROPEAN FUND FOR SOUTHEAST EUROPE	EUR 20.000.000, sept/dec. 2013 (Kreditiranje mikro i malih preduzeća (uključujući i reg.poljopriv.gazdinstva) u privatnom sektoru)
 FMO Entrepreneurial Development Bank	EUR 20.000.000, novembar 2013 (Kreditiranje preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u privatnom sektoru)

2.4.10. Ljudski resursi Banke

Značajno povećanje obima poslovanja uz kontinuiranu optimizaciju broja i strukture zaposlenih rezultiralo je drastičnim rastom efikasnosti Banke, mereno aktivom po zaposlenom i u RSD i u EUR.

Banka u kontinuitetu investira u obuku i razvoj zaposlenih. Razvojne aktivnosti u 2013. godine ukazuju na nastavak kvalitativnog i proaktivnog pristupa realizaciji obuka, zasnovanog pre svega na identifikaciji trening potreba i prilagođavanju sadržaja treninga, dizajnu i isporučivanju internih treninga, organizaciji internih i eksternih treninga, merenju i unapređenju kvaliteta treninga i trening procesa.

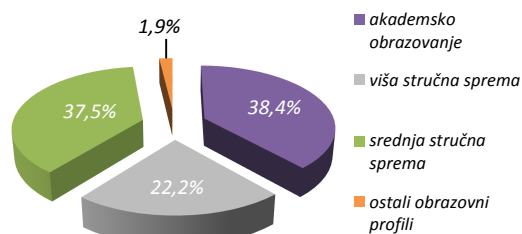
Posmatrano prema predmetu obučavanja, najzastupljenije su profesionalne obuke, koje za cilj imaju sticanje novih i unapređenje postojećih znanja, u oblasti kreditne analize, poznavanja proizvoda i procedura Banke, IT ekspertskih znanja i sl. Uz to, Banka posebno investira u obuke koje imaju za cilj razvoj sposobnosti zaposlenih u cilju efikasnijeg obavljanja posla (veštine prodaje, prezentacije, rukovođenja, komunikacija), kao i tehničkih veština.

Banka od 2008. godine sprovodi ocenu radnog učinka na osnovu postavljenih godišnjih ciljeva, praćenja ostvarenja tih ciljeva, ali i iskazanih sposobnosti zaposlenih prilikom ostvarenja ciljeva. Godišnja ocena radnog učinka je i osnova za nagrađivanje (sistem nagrađivanja je razvijen u saradnji sa nemačkim konsultantom ADG), planiranje karijere zaposlenih i planiranje budžeta i Programa obuke zaposlenih.

Principi nagrađivanja zaposlenih su jasno definisani Politikom zarada i drugih primanja zaposlenih koje je doneo Upravni odbor Banke na predlog Compensation Committee, organa Upravnog odbora. Cilj ove politike je ne samo adekvatno

nagrađivanje zaposlenih, već i njihovo motivisanje za postizanje boljih rezultata rada. Visina nagrade zavisi od poslova koje zaposleni obavlja i godišnje ocene radnog učinka zaposlenog.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih u 2013. godini

2.4.11. Marketing i CSR aktivnosti

Marketing aktivnosti Banke kretale su se u skladu sa bazičnim zadatkom čuvanja visoke pozicije i dalje afirmacije brenda, kao i negovanja standardnih i otvaranja novih kanala prodaje za postojeće i nove ciljne grupe korisnika proizvoda i usluga Banke.

Prema proverenom receptu, marketinške aktivnosti su planirane i sprovedene u stalnoj i kreativnoj saradnji i koordinaciji sa jednom kreativnom i dvema medijskim agencijama, od kojih je prva prevashodno korišćena za media planiranje i zakup, a druga za PR aktivnosti i podršku. Ukupno je organizovano 8 ATL kampanja: Poklon kartica, stambeni krediti, gotovinski krediti, Kombank agrar, Pay Pass kartica (dobila bronzano godišnje priznanje UEPS-a za promotivnu integrisanu kampanju), omladinske kartice (One & only i My Tag), štednja i korporativni - novogodišnji spot.

Pored standardnih kanala komunikacije sa ciljnim i klijentskim grupama, u 2013. godini je sproveden planski, intenzivan i sveobuhvatan nastup na društvenim mrežama (Facebook, Twiter, Youtube, Google+, 4Square, LinkedIn).

Marketing aktivnosti Banke karakterisane su posebno usmeravanjem pažnje ka mlađoj i finansijski potentnijoj populaciji (promovisanjem pre svega usluga elektronskog bankarstva, te novih i unapređenih kartičarskih proizvoda).

Efektii promotivnih kampanja upotpunjavani su i pratećim PR aktivnostima, kao i informisanjem javnosti o realizovanim CSR projektima. One su, pored iskazivanja društvene odgovornosti, imale za cilj i učvršćivanje poverenja eksternih javnosti.

Nastavljena je dobra praksa ulaganja u manji broj dobro odabranih i fokusiranih akcija, koje imaju dugoročno pozitivan efekat na okruženje, ali i na imidž Banke, permanentnim pozitivnim privlačenjem pažnje javnosti. U tom smislu izdvojila su se dva projekta. Prvi je izložbena galerija - Kombank art hol, u kojoj je, u saradnji sa Fakultetom primenjenih umetnosti, za samo par meseci organizovano 8 izuzetno posećenih i medijski pozitivno ispraćenih izložbi. Pomognut je i veći broj humanitarnih, kulturnih, umetničkih i sportskih projekata i programa, uz maksimiranje odnosa ulaganja i dobijenih povratnih efekata. U 2013. godini maksimalno je iskorišćeno naslovno sponzorstvo Kombank arene, najprestižnijeg sportskog i koncertnog objekta u zemlji koja je medijski pozicionirana kao svojevrtni, snažan subbrand Banke. Realizacijom projekta

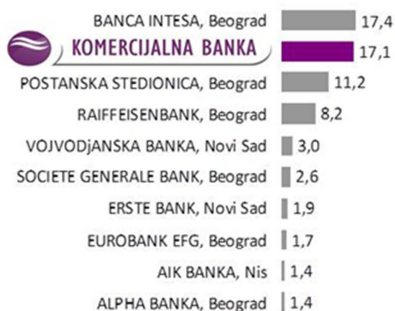
sponzorstva „Kombank Arena“, Banka je u 2013. godini ostvarila pozitivne marketing efekte kroz evaluaciju oglasnog prostora u elektronskim i štampanim medijima.

Napravljen je i željeni napredak u koordinaciji marketing aktivnosti sa bankama supsidijarima u Crnoj Gori i Republici Srpskoj.

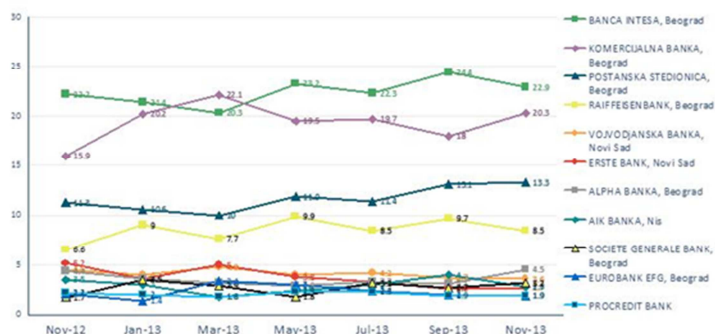
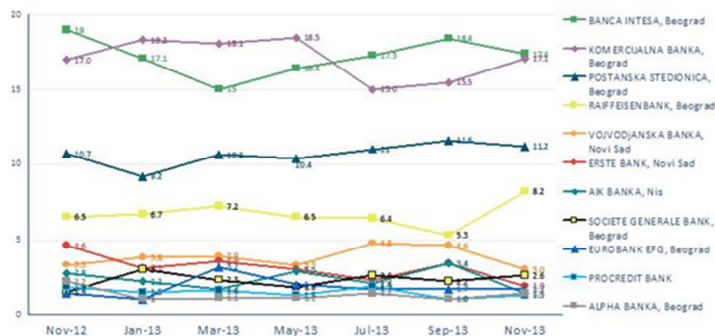
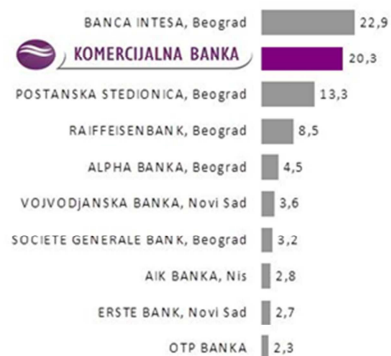
I u 2013. godini je vršeno izuzetno pažljivo praćenje i analiziranje rezultata kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja pozicioniranosti Komercijalne banke na bankarskom tržištu Srbije, u funkciji unapređivanja kvaliteta marketing aktivnosti. Rezultati pokazuju da Banka čvrsto drži jednu od vodećih pozicija u očima javnosti, mereno kriterijumima poznatosti i kvaliteta. U cilju jačanja kompanijske lojalnosti i autoriteta u komunikaciji sa spoljnim javnostima, rezultati istraživanja, redovno se i dalje objavljuju na Portalu Banke.

Percepcije javnosti

The best bank in Serbia – Over the flights

Spontaneous awareness – Top of Mind – Top 10

Izvor: IPSOS Strategic Marketng, Bankarski omnibus, Novembar '13

1

2.4.12. Upravljanje projektima i projektnim portfoliom

Tokom 2009. godine Banka je formirala korporativni PMO (Project Management Office), koji kroz primenu koncepta upravljanja projektnim portfoliom, omogućava realizaciju 2 osnovna cilja:

- materijalizaciju usvojene Strategije Banke odnosno uvođenje promena u Banku kroz odabir pravih projektnih inicijativa, sa najvećim koristima i maksimalnom dodatom vrednošću;
- što bolju realizaciju odabranih projekata uz optimalnu alokaciju resursa, odnosno najveću racionalnost njihove upotrebe, promptno rešavanje nastalih problema i sprečavanje kašnjenja u realizaciji projekata.

Od ukupnog broja projekata u okviru projektnog portfolia Banke koji je iznosio 33 u 2013. godini, realizovano je ukupno 13 sa ukupnim budžetom od EUR 2,62 miliona, dok je ostalo aktivno 20 projekata.

Zatvoreni projekti u 2013. godini

Kategorija	Broj projekata
Strateški	1
Regulatorni	1
Optimizacija i unapređenje	6
IT projekti	2
Ostali	3
Ukupno	13

Najvažniji projekti zatvoreni u 2013:

➤ **Program implementacije Bazel II standardan pristup**

Usklađenost sistema za upravljanje rizicima sa zahtevima Bazel II standard. Realizacijom programa implementacije Bazel II standarda izvršeno je usklađivanje sistema upravljanja rizicima u Banci i bankarskoj grupi sa zahtevima Bazel II standard. Osnovni cilj Projekta je bio izračun kapitalnih Zahteva prema standardnom pristupu.

➤ **Sistem upravljanja dokumentima - Document Management System / DMS2**

U cilju povećanja efikasnosti u poslovanju banke i boljeg korišćenja resursa, efikasnijeg upravljanja zahtevima klijenata/vrsta proizvoda koje klijent koristi, smanjivanja broja grešaka i konzistentnost poslovnih procesa.

➤ **KomBank Mobile KB Beograd**

Proširenje funkcionalnosti postojeće Android aplikacije kao i razvoj novih aplikacija za iOS i Windows Phone 8 platformu i samim tim uvođenje nove usluge koju će KB pružati svojim klijentima, naročito mlađoj populaciji.

➤ **WEB 2.0**

Implementacija nove generacije online banking aplikacije koja omogućava veću dostupnost (sa najvećeg broja browser-a, operativnih sistema – kako PC tako i tablet uređaja), veći stepen parametrizacije izgleda/funkcionalnosti, uz održavanje postojećih i dodavanje novih funkcionalnosti, uz proširenje nivoa autentifikacije.

Aktivni projekti na dan 31.12.2013. godine

Kategorija	Broj projekata
Strateški	2
Regulatorni	1
Optimizacija i unapređenje	10
IT projekti	5
Ostali	2
Ukupno	20

Najvažniji aktivni projekti na dan 31.12.2013. g. su:

- **Program implementacije Bazel II interni pristup** - Programom je obuhvaćeno 5 projekata. Cilj implementacije internog pristupa u Banci je unapređenje upravljanja rizicima, kroz razvoj internih modela prilagođenih datom rizičnom profilu Banke. Povećanje sposobnosti Banke da preciznije meri i proceni rizike kojima je izložena, dovela bi i do smanjenja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, a samim tim i na povećanje pokazatelja adekvatnosti kapitala. Planirani rok završetka projekta je 31.12.2016. godine.
- **Projekat implementacije ALM Software-** Unapređenje procesa upravljanja aktivom i pasivom sa stanovišta tehničke podrške za izradu statičke i dinamičke analize rizika likvidnosti i kamatnog rizika u procesu dalje implementacija Bazel II standard. Planirani rok završetka projekta je 31.03.2014. godine.
- **Upravljanje poslovnim procesima** - Cilj projekta je unapređenje poslovnih procesa Banke kroz metodološki pristup „Six Sigma“. Uspešnom realizacijom "pilot" projekta, Banka će dobiti adekvatan Know-How koji bi kasnije mogla da koristi i na drugim procesima. Planirani rok završetka projekta je 31.03.2014. godine.
- **Unapređenje Sistema upravljanja projektima i projektnim portfoliom-** Efikasnija selekcija i alokacija resursa Banke na projekte i programe koji će doprineti ostvarivanju postavljenih strateških ciljeva Banke; Unapređenje sistema upravljanja troškovima; Unapređenje sistema izveštavanja; Unapređenje sistema upravljanja dokumentima PMO; Povećanje efikasnosti u poslovanju PMO i bolje korišćenje ljudskih resursa. Planirani rok završetka projekta je 31.03.2015. godine.

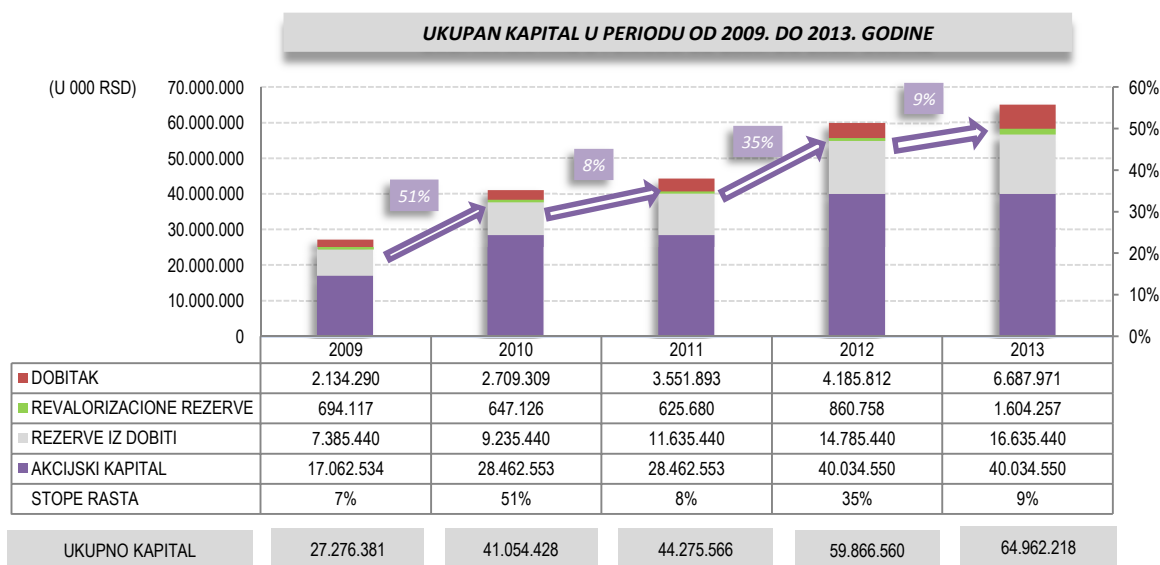
2.5. KAPITAL

Promene na kapitalu u periodu od 2009. do 2013. godine:

OPIS	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.
KAPITAL BANKE (000 RSD)					
Akcijski kapital	40.034.550	40.034.550	28.462.553	28.462.553	17.062.534
Rezerve iz dobiti	16.635.440	14.785.440	11.635.440	9.235.440	7.385.440
Revalorizacione rezerve	1.604.257	860.758	625.680	647.126	694.117
Neraspoređeni dobitak	6.687.971	4.185.812	3.551.893	2.709.309	2.134.290
UKUPAN KAPITAL	64.962.218	59.866.560	44.275.566	41.054.428	27.276.381

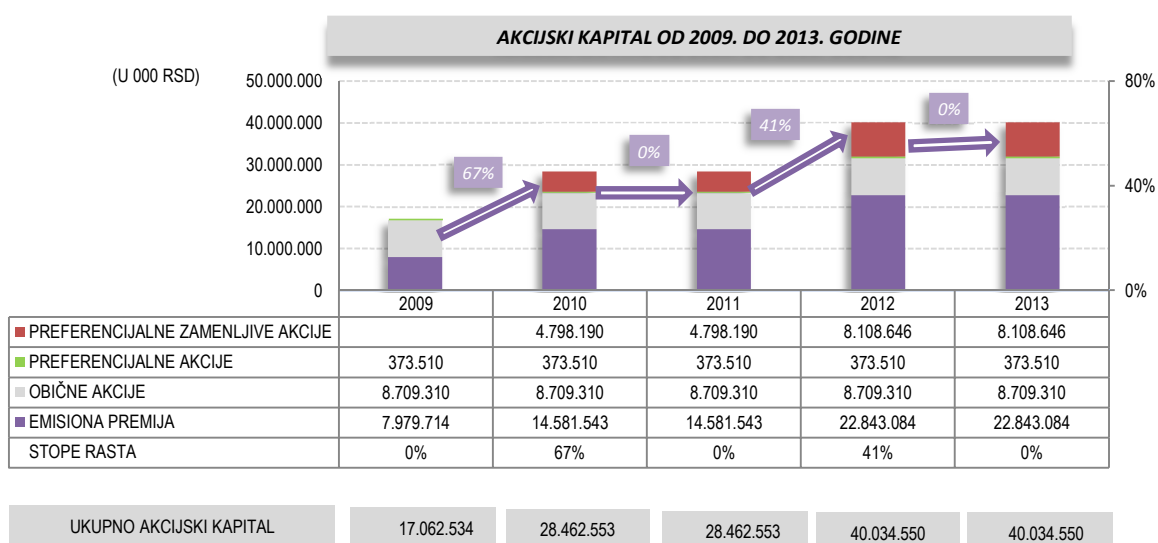
Akcionari Banke na dan 31.12.2013. godine

AKCIONAR	Obične akcije	% UČEŠĆA	Preferencijalne	% UČEŠĆA	Preferencijalne zamenljive akcije	% UČEŠĆA	UKUPNO AKCIJE	% UČEŠĆA
Republika Srbija	3.709.890	42,60	0	0,00	3.310.456	40,83	7.020.346	40,84
EBRD	2.177.330	25,00	0	0,00	1.932.110	23,83	4.109.440	23,90
IFC	0	0,00	0	0,00	1.706.810	21,05	1.706.810	9,93
DEG	0	0,00	0	0,00	772.850	9,53	772.850	4,50
SWEDFUND	0	0,00	0	0,00	386.420	4,77	386.420	2,25
OSTALI	2.822.090	32,40	373.510	100,00	0	0,00	3.195.600	18,58
UKUPNO	8.709.310	100,00	373.510	100,00	8.108.646	100,00	17.191.466	100,00

Ukupan kapital Banke na kraju 2013. godine iznosi 64.962,2 miliona dinara i povećan je preko dva puta u poslednjih pet godina. Akcijski kapital, u posmatranom periodu, je povećan za 22.972,0 miliona dinara po osnovu dve emisije preferencijalnih zamenljivih akcija (2010. godine u iznosu od 11.400,0 miliona dinara i 2012. godine u 11.572,0 miliona dinara). Banka je u toku poslednjih pet godina iz ostvarenog dobitka formirala dodatne rezerve u iznosu od 9.250,0 miliona dinara, a od čega u toku 2013. godine

1.850,0 miliona dinara. Značajno povećanje rezervi iz ostvarenog dobitka, za svaku godinu, je bilo racionalno opredeljenje akcionara i menadžmenta u cilju zaštite poslovanja Banke od rizika, sa jedne strane, i obezbeđenja sigurnog poslovanja Banke u nepovoljnim makroekonomskim uslovima poslovanja, na nestabilnom finansijskom tržištu, u uslovima smanjene tražnje za kreditima, rasta kreditnog rizika i učešća NPL kredita.

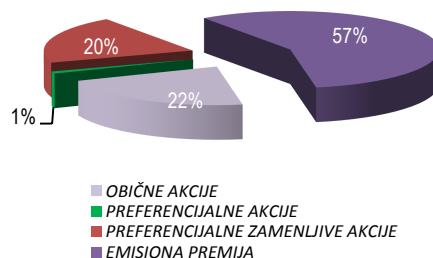

Od 2010. godine običnim akcijama Banke se trguje na Standard market-u Beogradske berze.

U prethodnih pet godina povećan je broj akcionara koji poseduju obične (upravljačke) akcije.

Krajem 2013. godine obične akcije Banke poseduje 1.186 akcionara, preferencijalne akcije 636 akcionara i preferencijalne zamenljive 5 akcionara.

STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA NA DAN 31.12.2013.

2.6. POKAZATELJI POSLOVANJA

R,B,	OPIS	PROPISANO	31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2009.
1,	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (NETO KAPITAL / KREDITNI RIZIK + OPERATIVNI RIZICI + OTVORENA DEVIZNA POZICIJA)	MIN. 12%	19,02%	21,88%	17,25%	17,14%	14,82%
2,	POKAZATELJ ULAGANJA U LICA KOJA NISU U FINANSIJSKOM SEKTORU I OSNOVNA SREDSTVA	MAKS. 60%	24,67%	18,38%	27,98%	21,70%	32,47%
3,	POKAZATELJ VELIKE IZLOZENOSTI BANKE	MAKS. 400%	97,78%	107,37%	109,51%	82,51%	114,30%
4,	POKAZATELJ DEVIZNOG RIZIKA	MAKS. 20%	2,12%	0,82%	1,68%	7,19%	18,12%
5,	POKAZATELJ LIKVIDNOSTI	MIN. 1%	3,45%	2,18%	2,91%	2,45%	2,71%

Banka ispunjava sve propisane parametre poslovanja, uz povećanje pokazatelja adekvatnosti kapitala, što je pouzdan indikator poboljšanja sigurnosti poslovanja.

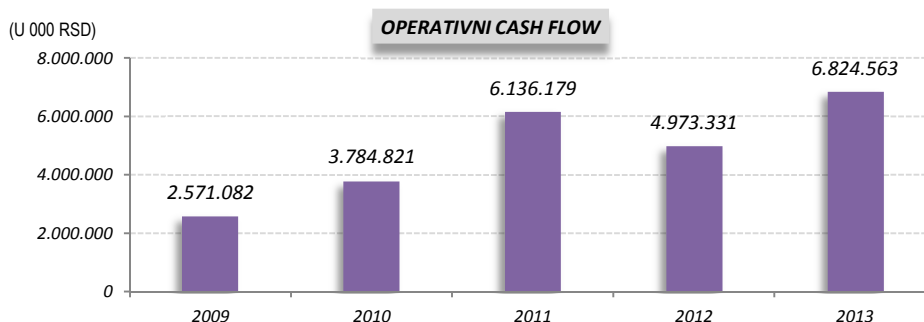
U toku 2013. godine NBS je, u okviru svoje regulatorne nadležnosti u oblasti kontrole poslovanja banaka, izvršila određene izmene i dopune sledećih odluka: Odluka o adekvatnosti kapitala banke, Odluka o upravljanju rizicima banke, Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Saglasno zahtevima regulative, Banka je sprovedla i proces interne procene adekvatnosti kapitala u kojoj je sagledala sve rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i obračunala

interne kapitalne zahteve za materijalno značajne rizike, kao i raspoloživi interni kapital.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je kontinuiran proces, koji je uključen u svakodnevno donošenje odluka i sastavni je deo sistema upravljanja rizicima.

Procenat naplate kamata i nakanda u 2013. godini iznosi 90,8%, a bez subvencionisane kamate ovaj procenat iznosi 94,5%.

2.7. BILANS STANJA ZA 2013. GODINU

2.7.1. Aktiva Banke na dan 31.12.2013. godine

(U 000 RSD)

R. BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	31.12.2013.	31.12.2012.	INDEKSI	% UČEŠĆA NA DAN 31.12.2013.
1	2	3	4	5=(3:4)*100	6
	AKTIVA				
1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	41.137.794	40.514.180	101,5	11,3
2.	Opozivi depoziti i krediti	53.395.120	43.053.502	124,0	14,7
3.	Potraživanja za kamatu, naknadu i prodaju	2.788.176	1.547.342	180,2	0,8
4.	Dati krediti i depoziti	184.004.121	177.106.865	103,9	50,6
4.1.	Privreda	112.261.312	118.860.421	94,4	30,9
4.2.	Stanovništvo	61.848.487	55.917.000	110,6	17,0
4.3.	Banke i finansijske organizacije	9.894.322	2.329.444	424,8	2,7
5.	Hartije od vrednosti (bez sopstvenih)	57.001.465	41.347.719	137,9	15,7
6.	Udeli - učešća	6.054.110	5.917.033	102,3	1,7
7.	Ostali plasmani	2.929.218	3.227.896	90,7	0,8
8.	Nematerijalna ulaganja	537.445	600.438	89,5	0,1
9.	Osnovna sredstva i investicione nekretnine	8.386.224	7.416.846	113,1	2,3
10.	Stalna sredstva namenjena prodaji	71.630	78.763	90,9	0,0
11.	Odložena poreska sredstva	0	4.896	0,0	0,0
12.	Ostala sredstva	7.349.063	3.372.293	217,9	2,0
	UKUPNA AKTIVA (od 1. do 12.)	363.654.366	324.187.773	112,2	100,0

Bilansna aktiva Banke je u 2013. godini porasla za 39.466,6 miliona dinara ili 12,2% u odnosu na prethodnu godinu. Krediti komitentima su povećani za 6.897,3 miliona dinara, odnosno 3,9%. Na dan 31.12.2013. godine ukupni plasmani komitentima iznose 184.004,1 miliona dinara, što čini 50,6% ukupne bilansne aktive.

Tokom 2013. godine, opozivi krediti i depoziti beleže rast od 14,7% prvenstveno zbog povećanja sredstava plasiranih u repo hartije od vrednosti NBS.

Najznačajnije relativno povećanje u 2013. godini beleže plasmani bankama i drugim finansijskim organizacijama. Na kraju godine ukupan iznos plasiranih sredstava bankama, iznosi 9.894,3 miliona dinara. U uslovima smanjene tražnje za kreditima, značajan rast ostvaren je u plasmane u hartije od vrednosti, koji u 2013. godini iznosi 15.653,7 miliona RSD.

2.7.2. Pasiva Banke na dan 31.12.2013. godine

(U 000 RSD)					
R. BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	31.12.2013.	31.12.2012.	INDEKSI	% UČEŠĆA NA DAN 31.12.2013.
1	2	3	4	5=(3:4)*100	6
I	PASIVA				
1.	Transakcioni i ostali depoziti	255.597.544	235.520.744	108,5	70,3
1.1.	Privreda	42.131.535	40.526.379	104,0	11,6
1.2.	Stanovništvo	186.766.804	164.532.866	113,5	51,4
1.3.	Banke i finansijske organizacije	26.699.205	30.461.500	87,6	7,3
2.	Primljeni krediti	1.619.990	637.264	254,2	0,4
3.	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-
4.	Obaveze po osnovu kamata i naknada	255.888	188.910	135,5	0,1
5.	Rezervisanja	765.132	2.331.760	32,8	0,2
6.	Obaveze za poreze	21.616	21.799	99,2	0,0
7.	Obaveze iz dobitka	150.124	85.114	176,4	0,0
8.	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-
9.	Odložene poreske obaveze	10.156	-	-	0,0
10.	Ostale obaveze	40.271.698	25.535.622	157,7	11,1
11.	UKUPNE OBAVEZE (od 1. do 10.)	298.692.148	264.321.213	113,0	82,1
	KAPITAL				
12.	Akojski kapital i emisiona premija	40.034.550	40.034.550	100,0	11,0
13.	Rezerve iz dobiti	16.635.440	14.785.440	112,5	4,6
14.	Revalorizacione rezerve	1.791.268	867.774	206,4	0,5
15.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	187.011	7.016	2.665,5	0,1
16.	Dobitak	6.687.971	4.185.812	159,8	1,8
17.	UKUPNO KAPITAL (od 13. do 16.)	64.962.218	59.866.560	108,5	17,9
18.	UKUPNO PASIVA (11.+17.)	363.654.366	324.187.773	112,2	100,0
II	KOMISIONI POSLOVI I VANBILANSNE STAVKE	224.949.026	204.642.280	109,9	

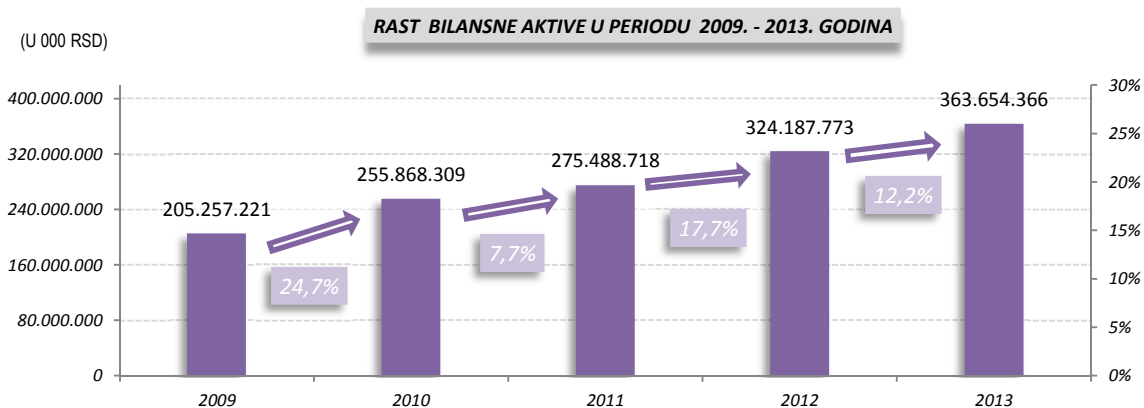
U strukturi bilansne pasive depoziti komitenata (transakcioni i ostali depoziti) iznose 255.597,5 miliona dinara, što čini 70,3% od ukupne bilansne pasive beležeći povećanje od 20.076,8 miliona dinara ili 8,5%.

Transakcioni depoziti na kraju 2013. godine iznose 53.217,4 miliona dinara i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 31,9% odnosno 12.880,6 miliona dinara.

Ostali depoziti povećani su u 2013. godini za 7.196,2 miliona dinara ili 3,7%. Ostali depoziti na kraju 2013. godine iznose 202.380,2 miliona dinara što čini 55,7% ukupne bilansne pasive.

Rast ostalih depozita je pre svega rezultat povećanja devizne štednje stanovništva.

U ostale obaveze uključen je subordinirani kredit, u iznosu od 5.732,1 miliona dinara i kreditne linije u iznosu od 26.713,9 miliona dinara. Sredstva kreditnih linija namenjena su prvenstveno odobravanju kredita malim i srednjim preduzećima za finansiranje izvoza, nabavku trajnih obrtnih sredstava, opreme i mašina i za druge namene.

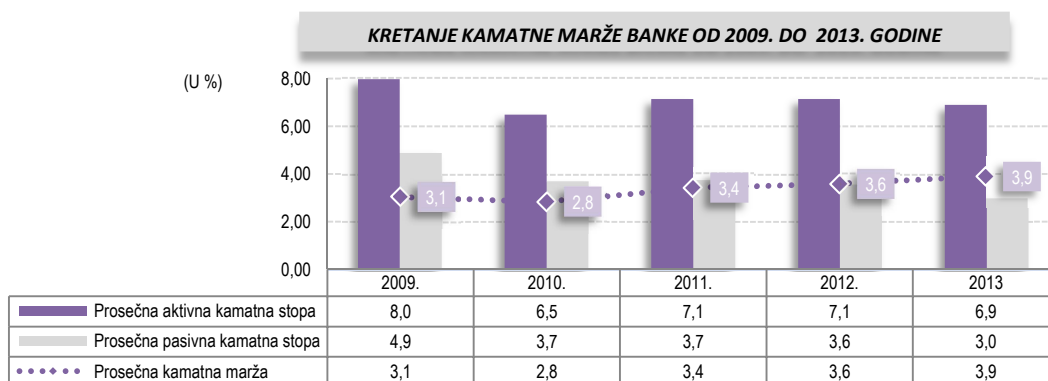
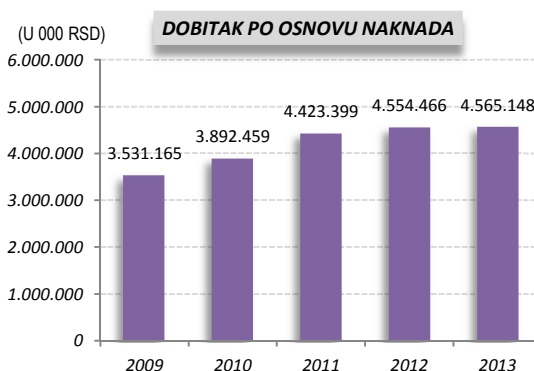
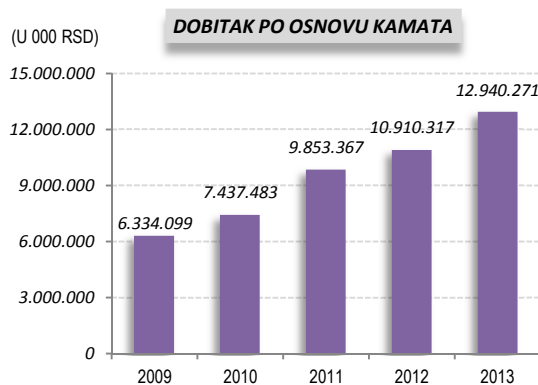
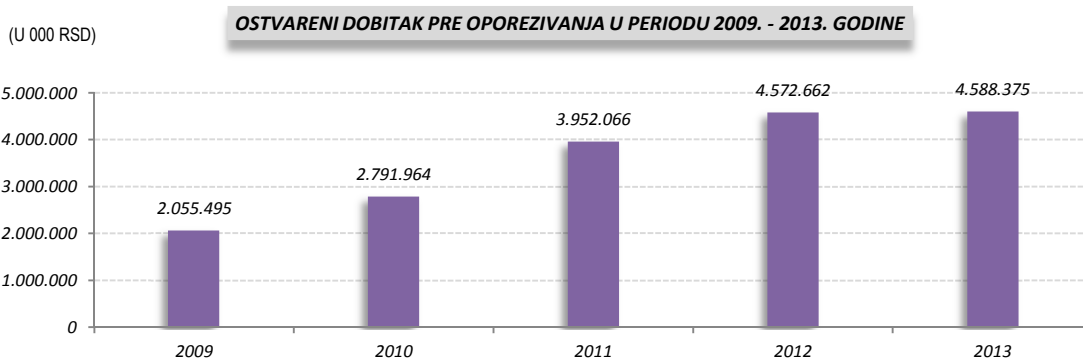

2.8. BILANS USPEHA ZA 2013. GODINU

(U 000 RSD)

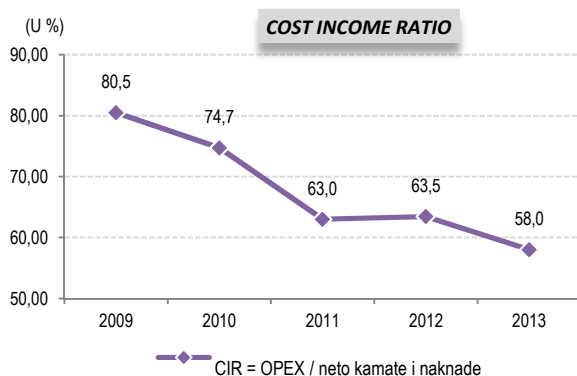
R.BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	31.12.2013.	31.12.2012.	INDEKSI (3:4)*100
1	2	3	4	5
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA				
1.1.	Prihodi od kamata	22.034.807	20.130.880	109,5
1.2.	Rashodi od kamata	-9.094.536	-9.220.564	98,6
1.	Dobitak po osnovu kamata	12.940.271	10.910.316	118,6
2.1.	Prihodi od naknada i provizija	5.493.211	5.334.914	103,0
2.2.	Rashodi naknada i provizija	-928.063	-780.448	118,9
2.	Dobitak po osnovu naknada i provizija	4.565.148	4.554.466	100,2
3.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje hov po fer vrednosti kroz bilans uspeha	16.340	776	2,105,7
4.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje hov koje su raspoložive za prodaju	1.738	83.947	2,1
5.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje hov koje se drže do dospeća	-	-	-
6.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje udela (učešća)	-	-	-
7.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	-	-	-
8.	Neto dobitak / gubitak od kursnih razlika i promene vrednosti imovine i obaveza	-227.800	95.890	-237,6
9.	Prihodi od dividendi i učešća*	391.724	2.251	17,402,2
10.	Ostali poslovni prihodi	337.919	241.022	140,2
11.	Neto prihod / rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-2.866.578	-1.444.299	198,5
12.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-4.258.109	-4.186.346	101,7
13.	Troškovi amortizacije	-792.648	-752.356	105,4
14.	Operativni i ostali poslovni rashodi	-5.519.630	-4.933.005	111,9
15.	REZULTAT PERIODA - DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (od 1. do 14.)	4.588.375	4.572.662	100,3
16.	Porez na dobit	-	-472.448	-
17.	Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	87.950	32.885	267,4
18.	Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	-	-10.953	-
19.	DOBITAK (od 15. do 18.)	4.676.325	4.122.146	113,4

* U okviru ove pozicije prihod po osnovu dividende od supsidijara iznosi 387,6 miliona dinara (posle plaćanja poreza po odbitku u Republici Crnoj Gori neto prihod od dividendi iznosi 352,7 miliona dinara)

Kamatna marža beleži blagi rast i pored tržišnih pritisaka na strani plasmana (velika konkurencija na ograničenoj tražnji) i na strani depozita (izražen fokus banaka na domaće izvore finansiranja).

Aktivnosti na optimizaciji izvora sredstava u smislu cene, strukture, ročnosti daju rezultate i čine kamatnu maržu održivom na srednji rok.

Banka je i u 2013. godini nastavila sa aktivnim upravljanjem i kontrolom operativnih troškova kao i podizanjem efikasnosti poslovanja što je rezultiralo smanjivanjem Cost Income Ratio (CIR).

2.9. REALIZACIJA BIZNIS PLANA BANKE ZA 2013. GODINU

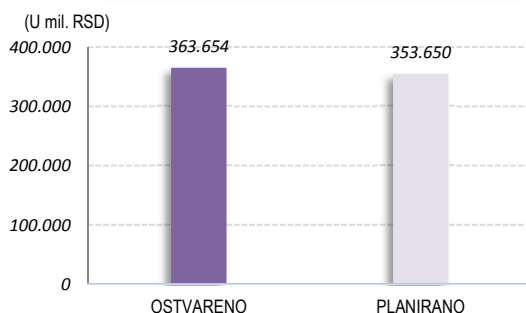
U nepovoljnim uslovima poslovanja u 2013. godini Banka je sprovodila aktivnosti u cilju obezbeđivanja sigurnog poslovanja i održivog rasta Banke u skladu sa Strategijom i Biznis planom Banke. Na poslovanje bankarskog sektora u 2013. godini najviše je uticala stalna tendencija rasta kreditnog rizika, naročito po osnovu kredita odobrenih privredi i smanjena tražnja za kreditima. Ove nepovoljne tendencije naročito su bile izražene u drugom polugodištu 2013. Godine. U tim uslovima poslovanja, Banka je posebnu pažnju posvetila stalnom praćenju i proceni rizičnosti kreditnog portfolia.

Makroekonomski pokazatelji	Ostvareno 2013.	Plan 2013.
Rast BDP	2,0%	2,0%
Stopa tržišta novca	9,50%	10,0%
Stopa inflacije (CPI)	2,20%	10,1%
RSD/EUR (kraj godine)	114,6	125,0

Ciljevi	Ostvareno 2013.	Plan 2013.
Rast aktive	12,2%	12,3%
Dobitak (RSD miliona)	4.588	5.487
Neto kamatna marža (neto prihodi od kamata / ukupna aktiva)	3,7%	3,6%
ROA	1,3%	1,6%
ROE – na akcijski kapital	11,5%	13,7%
ROE – ukupan kapital	7,3%	9,0%
CIR	58,0%	64,0%
NPL	17,5%	13,5%

Rast aktive u skladu sa planom je pre svega rezultat većeg priliva depozita stanovništva od planiranog kao i nepovlačenja dela depozita pravnih lica, i pored izostanka planirane depresijacije RSD sa druge strane. Tržišno učešće je zadržano na nivou od 12%.

BILANSNA SUMA U 2013. GODINI

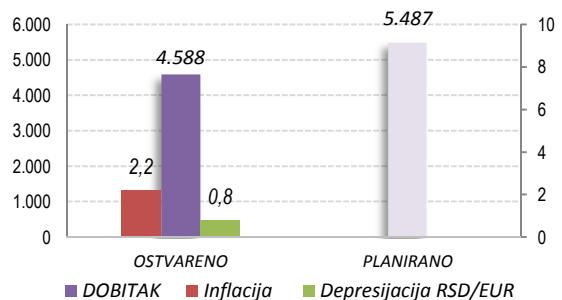

U cilju zaštite od kreditnog rizika Banka je sprovodila politiku obezbeđivanja potrebnog nivoa ispravki vrednosti, saglasno prisutnom povećanom kreditnom riziku, što je rezultiralo rashodima za ispravke vrednosti značajno većim od planiranih rashoda po tom osnovu za 2013. godinu (za 1.499 miliona RSD ili 109,5%).

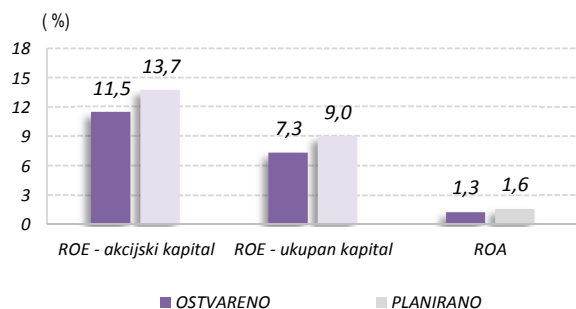
Pored izraženog kreditnog rizika, planiranu profitabilnost Banke u 2013. godini su umanjili neplanirani rashodi: po osnovu sudskog spora (340 miliona dinara) i po osnovu umanjenja vrednosti jednog dela imovine na osnovu izvršene procene (179 miliona dinara), koja se iskazuje u bilansu uspeha kao rashod. Vrednost većeg dela imovine procenjena je iznad knjigovodstvene vrednosti i iskazana je u bilansu stanja okviru revalorizacionih rezervi (687 miliona dinara).

DOBITAK PRE OPOREZIVANJA, INFLACIJA I GODIŠNJA PROMENA KURSA RSD u 2013. GODINI

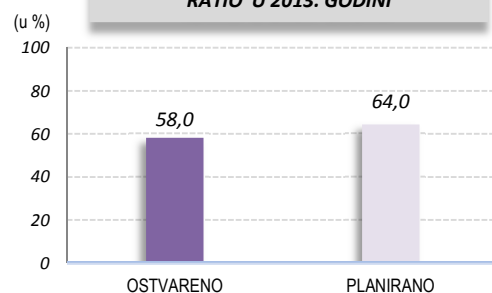
(U mil. RSD i procentima)

PARAMETRI PROFITABILNOSTI U 2013. GODINI

PLANIRANI-OSTVARENI COST INCOME RATIO U 2013. GODINI

2.9.1. Bilans stanja za 2013. godinu

(U mil. RSD)

R.BR.	POZICIJA AKTIVE	OSTVARENO U 2013.	PLAN ZA 2013.	INDEKSI (3:4)*100
1	2	3	4	5
	AKTIVA			
1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	41.138	39.947	103,0
2.	Opozivi depoziti i krediti	53.395	41.121	129,8
3.	Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	2.788	1.506	185,1
4.	Dati krediti i depoziti (4.1.+4.2.+4.3.)	184.004	205.908	89,4
4.1.	Preduzećima	112.261	133.450	84,1
4.2.	Stanovništvu	61.848	67.463	91,7
4.3.	Bankama	9.894	4.995	198,1
5.	Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	57.001	43.000	132,6
6.	Udeli (učešća)	6.054	5.889	102,8
7.	Ostali plasmani	2.929	3.927	74,6
8.	Osnovna sredstva i investicione nekretnine	8.386	7.390	113,5
9.	Ostala aktiva	7.958	4.963	160,3
10.	UKUPNA AKTIVA (od 1. do 9.)	363.654	353.650	102,8

- *Plasmani u repo hartije od vrednosti su doveli do odstupanja od projektovanog na poziciji Opozivih depozita i kredita u uslovima smanjene tražnje za kreditima.*
- *Plan kredita stanovništvu posmatrano u valuti EUR ostvaren u potpunosti, dok je iznos sredstava planiran za pravna lica usmeren u hartije od vrednosti.*

(U mil. RSD)

R.BR.	POZICIJA PASIVE	OSTVARENO U 2013.	PLAN ZA 2013.	INDEKSI (3:4)*100
1	2	3	4	5
	PASIVA			
1.	Depoziti	255.598	241.870	105,7
1.1.	Preduzeća	42.132	37.864	111,3
1.2.	Stanovništva	186.767	188.332	99,2
1.3.	Banaka	26.699	15.675	170,3
2.	Kreditne linije	26.714	33.464	79,8
3.	Rezervisanja	765	2.321	33,0
4.	Ostale obaveze	15.616	13.887	112,4
5.	UKUPNO OBAVEZE (od 1. do 4.)	298.692	291.542	102,5
6.	Aksijski kapital i emisiona premija	40.035	40.035	100,0
7.	Rezerve iz dobiti i neraspoređeni dobitak	24.928	22.072	112,9
8.	UKUPNO KAPITAL (6.+7.)	64.962	62.107	104,6
9.	UKUPNA PASIVA (5.+8.)	363.654	353.650	102,8

- *Rast depozita i pravnih lica i stanovništva i pored konstantnog snižavanja kamatnih stopa, uz izostanak vraćanja dela depozita DFO.*
- *Pored odstupanja od planskog kursa, kreditne linije beleže manje ostvarenje i zbog odlaganja povlačenja kreditne linije od IFC-a u 2013. Godini.*
- *Ukupan kapital veći od planiranog i zbog odložene raspodele dobitka iz ranijih godina u 2013. godini u iznosu od 2,0 milijardi dinara.*

2.9.2. Bilans uspeha za 2013. godinu

(U mil. RSD)

R.BR.	POZICIJA	OSTVARENO U 2013.	PLAN ZA 2013.	INDEKSI (3:4)*100
1	2	3	4	5
1.1.	Prihodi od kamata	22.035	21.716	101,5
1.2.	Rashodi po osnovu kamata	9.095	9.544	95,3
1.	Dobitak po osnovu kamata (1.1.-1.2)	12.940	12.172	106,3
2.1.	Prihodi od naknada i provizija	5.493	5.623	97,7
2.2.	Rashodi naknada i provizija	928	764	121,5
2.	Dobitak po osnovu naknada i provizija (2.1.-2.2.)	4.565	4.859	94,0
3.	Neto kursne razlike i promena vrednosti (devizna klauzula)	-228	450	-50,6
4.	Ostali poslovni prihodi	748	330	226,6
5.	Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	2.867	1.368	209,5
6.	Operativni i ostali poslovni rashodi	10.570	10.956	96,5
7.	DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA	4.588	5.487	83,6

- *Neto prihodi od kamata iznad planiranih su posledica većeg obima plasmana u hartije od vrednosti i snižavanja cene izvora i pored priliva depozita iznad projektovanog.*
- *Neto prihodi od naknada su niži od planiranih veličina pre svega zbog većih rashoda od naknada po osnovu redovnih fiksnih troškova zamene kartica (svake tri godine) i ugovorenih kreditnih linija.*
- *Ostvareni ostali poslovni prihodi su veći od planiranih po osnovu dividende od supsidijara.*
- *Odstupanje troškova indirektnih otpisa plasmana od planiranih, posledica su i izvršenih dodatnih ispravki vrednosti u uslovima povećanja kreditnog rizika u 2013. godini.*
- *Operativni i ostali rashodi su ispod planiranih veličina zbog preduzetih mera u cilju racionalizacije i boljeg upravljanja troškovima (CIR iznosi 58,0% i povoljniji je od planiranog).*
- *Ostvareni dobitak za 2013. godinu predstavlja realizaciju plana profitabilnosti od 83,6%.*

3. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA

3.1. Prikaz razvoja poslovanja društva

Detaljan prikaz razvoja Banke je objašnjen u tačkama 2.4.7., 2.4.8., 2.4.9. Godišnjeg izveštaja o poslovanju, strane 109 do 114.

3.2. Prikaz rezultata poslovanja društva

Detaljan prikaz rezultata poslovanja Banke, za 2013. godinu, je predstavljen tačkama 2.6., 2.7., 2.8. Godišnjeg izveštaja o poslovanju, strane 121 do 126.

3.3. Finansijsko stanje u kome se društvo nalazi

Finansijsko stanje Banke, na dan 31.12.2013. godine, je prikazano bilansom stanja i bilansom uspeha, tačke 2.7. i 2.8. Godišnjeg izveštaja o poslovanju, strane 122 do 126.

3.4. Podaci o relevantnim podacima za procenu stanja imovine društva

Imovina Banke, sa stanjem na dan 31.12.2013. je detaljno prikazana u napomenama broj 29., 30. i 32. u poglavlju Napomene uz finansijske izveštaje, strane od 47 do 55.

4. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA DRUŠTVA U NAREDNOM PERIODU, PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA DRUŠTVA, KAO I GLAVNIH RIZIKA I PRETNJI KOJIMA JE POSLOVANJE DRUŠTVA IZLOŽENO

4.1. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu

Skupština akcionara Banke je na sednici održanoj 23.01.2014. godine usvojila „Strategiju i biznis plan za period 2014-2016. godina“, čime je nastavljena praksa trogodišnjeg planiranja razvoja Banke. Strategija koja je usvojena u januaru ove godine kao polaznu osnovu imala je dokument „Strategija i biznis plan za period 2014–2016. godina“, i bazirala se na vrednostima iz tog dokumenta uz neophodne korekcije i prilagođavanja planskih vrednosti. Prilikom postavljanja osnovnih strategijskih ciljeva za naredni period u fokus posmatranja postavljeno je stabilno i održivo poslovanje, pre svega kroz odbranu kamatne marže i održavanje kvaliteta portfolia.

Za 2014. godinu planiran je blagi rast bilansne **aktive** od 0,2%, rast koji se bazira prvenstveno na rastu depozita (devizne štednje) i delimično na privlačenju određenog iznosa sredstva u formi kreditnih linija i zaduživanja Banke u inostranstvu.

Za poslovnu 2014. godinu planiran je rast **kredita** (pozicija bilansa stanja „dati krediti i depoziti“) u iznosu od 193.656 miliona dinara odnosno 2,1%.

Polazeći od očekivanog privrednog okruženja, potencijala tržišta, ostvarenih rezultata u 2013. godini, u 2014. godini planiran je minimalni rast neto kreditnog portfolia **pravnih lica** od 1,8%. Orijentacija u kreditiranju privrede u 2014. biće pre svega usmerena ka sektorima za koje se pretpostavlja da će biti manje pogođeni nastavkom ekonomske krize, kao što su: prehrambena industrija, industrija hrane za domaće životinje, poljoprivreda, energetika itd. Tokom prethodnog perioda segment malih i srednjih preduzeća pokazao se kao izuzetno otporan na negativne makroekonomske uslove poslovanja. Banka će nastojati da i u narednom periodu pruži kvalitetnu podršku ovom segmentu privrede, kroz obezbeđivanje novih kreditnih sredstava. Planirano je da na kraju 2014. godine, mala i srednja preduzeća zadrže učešće od 24% u kreditnom portfoliu.

Permanentni cilj Banke je povećanje broja platežno sposobnijih klijenata, **fizičkih lica**, sa većim potencijalom za kreditno zaduživanje. Plan za 2014.g. je nastavak proširenja klijentske baze uz projektovani rast od cca. 10.000 novih klijenata, i to pre svega sa područja Vojvodine i Beograda. I pored negativnog uticaja privrednog okruženja u 2014. godini planiran

je rast kreditnih aktivnosti od 5,6%. U narednom periodu očekuje se rast stambenih kredita, dinarskih gotovinskih i poljoprivrednih kredita fizičkim licima. Planiran je rast stambenih kredita za 5,1% (15 miliona EUR). U segmentu nestambenih kredita u 2014. godini generator rasta biće gotovinski krediti. Planiran je rast istih od cca. 12%. U segmentu poslova sa stanovništvom, pored kreditnih i depozitnih poslova, posebna pažnja se posvećuje i razvoju poslova sa karticama i elektronskog bankarstva. U prethodnom periodu Banka je fizičkim licima predstavila paket savremenih servisa koji omogućavaju obavljanje većeg broja operacija putem elektronskog bankarstva, upotrebom interneta i mobilnog telefona što će raditi i ubuduće. Uz očekivani rast štednje od 3,2% u 2014. Godini, cilj je zadržavanje leaderske pozicije u delu devizne štednje fizičkih lica.

U svakodnevnom poslovanju, a i prilikom sastavljanja plana poslovanja za naredni trogodišnji period, maksimalna pažnja posvećena je očuvanju kvaliteta kreditnog portfolia. I pored nepovoljnih makroekonomskih uslova poslovanja na kraju 2013. godine koeficijent **nepperformansnih plasmana** iznosio je 14,2% (30.09.13.), što je znatno ispod proseka koji je ostvaren na nivou bankarskog sektora (21,1%). Za kraj 2014. godine planiran je koeficijent nepperformansnih zajmova od 18,2%.

Takođe, za poslovnu 2014. godinu nisu planirana značajnija nova ulaganja u **stalna sredstva** (osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine). Plan za poslovnu 2014. godinu je da se nova ulaganja u stalna sredstva usklađuju sa iznosom amortizacije postojećih sredstava.

Na kraju 2013. godine Banka je u **kapital** drugih pravnih lica, prvenstveno u kapital pravnih lica u kojima je Banka jedini ili najveći osnivač, (Komercijalna banka Budva, Komercijalna banka Banja Luka i KomBank invest Beograd), plasirala ukupno 6.054,1 miliona dinara. U planu poslovanja za 2014. godinu nije predviđeno značajnije ulaganje dodatnih sredstava u kapital ovih pravnih lica.

Za poslovnu 2014. godinu planira se **dobitak** iz redovnog poslovanja od 4.713 miliona dinara, što predstavlja povećanje od 2,2% u odnosu na ostvareni dobitak na kraju 2013. godine. Uz navedeni iznos neto dobitka planirana je stopa prinosa na aktivu od 1,3%, dok će stopa prinosa na kapital iznositi 7,3% sa uključenim rezervama za kreditne gubitke u kapital, odnosno 11,8% bez uključenih rezervi za kreditne gubitke u kapital.

Realizaciju navedenih planskih ciljeva u 2014. godini Banka će i dalje ostvarivati na principima univerzalne banke, sa podjednakom otvorenosti za plasiranje sredstava u privredu i stanovništvo. Sektorsku distribuciju plasmana Banka ni u narednom periodu neće vršiti prema sektoru, već prvenstveno prema stepenu rizika sadržanog u zahtevu za odobrenje kredita. Komercijalna banka poslovanje u Beogradu obavlja, ne računajući ekspoziture Banke, na četiri lokacije i to: Svetog Save 14, Svetogorska 42, Makedonska 24 i Kralja Petra 19. Poslovanje na većem broju lokacija identifikovano je kao otežavajuća okolnost u redovnom radu, pa je u cilju prevazilaženja ovog problema od strane Upravnog odbora Banke usvojen Plan lociranja centrale Banke. Negativni efekti ekonomske krize i otežani uslovi poslovanja unekoliko su usporili realizaciju ovog plana.

4.2. Opis promena u poslovnim politikama društva

U toku 2013. godine Banka nije vršila promene u dokumentu Poslovna politika. Poslovna politika Banke usvojena je na Skupštini akcionara Banke dana 26.01.2012. godine.

Poslovnim politikom utvrđuju se osnovna načela poslovanja i definišu poslovi koje Banka obavlja u cilju ispunjenja poslovnih rezultata i prioriteta definisanih važećom Strategijom i biznis planom Banke, a koja je zasnovana na:

- položaju Banke na finansijskom tržištu i stečenom poverenju klijenata u Banku
- projekcijama osnovnih parametara makroekonomske politike
- razvojnim ciljevima Banke.

Poslovna politika Banke je usaglašena i sa Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, kao i sa politikama upravljanja pojedinačnim rizicima.

Banka posluje samostalno, po tržišnim principima, uz primenu načela likvidnosti, profitabilnosti i sigurnosti, uz poštovanje zakona, drugih propisa i opštih principa bankarskog poslovanja u ostvarivanja svojih ciljeva na društveno odgovoran način, u skladu sa temeljnim vrednostima i poslovnim etikom.

4.3. Opis glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Banka je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizilazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan sistem upravljanja svim rizicima kojima je izložena, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacijski sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala.

Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, Banka je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala, razvoj aktivnosti Banke u skladu sa poslovnim mogućnostima i razvojem tržišta u cilju ostvarivanja konkurentskih prednosti.

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenta obezbeđenja.

Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Banke u skladu je sa definisanom Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Banke, na osnovu koje se omogućuje limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i minimiziranje kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane u cilju održavanja adekvatnosti kapitala na prihvatljivom nivou. Banka odobrava plasmane klijentima (pravnim i fizičkim licima) za koje procenjuje da su kreditno sposobni. S druge strane, Banka ne ulaže u visoko-rizične plasmane kao što su ulaganja u visokoprotabilne projekte s visokim rizikom, u investicione fondove visokorizičnog projekta i slično.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Banke. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz teškoće Banke u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrivanja neočekivanih odliva i ostale pasive.

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti formiranjem optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog povrata na kapital.

Rizik likvidnosti, ispoljava se u nemogućnosti Banke da ispunjava svoje dospеле obaveze. Rizik likvidnosti može se javiti u vidu rizika izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti. Problem likvidnosti sa aspekta izvora sredstava odnosi se na strukturu pasive, odnosno obaveza i izražava se kroz potencijalno značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Sa druge strane rizik likvidnosti ispoljava se i kroz deficit rezervi likvidnosti i otežanog ili nemogućeg pribavljanja likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama.

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa. Izloženost ovoj vrsti rizika zavisi od odnosa kamatno osetljive aktive i pasive.

Upravljanje kamatnim rizikom ima za cilj održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatnih stopa i usklađivanja izvora sa plasmanima prema vrsti kamatne stope i ročnosti.

Banka je izložena deviznom riziku koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene međuvalutnih odnosa, promene vrednosti domaće valute u odnosu na strane valute ili promene vrednosti zlata i drugih plemenitih metala.

U cilju minimiziranja izloženosti deviznom riziku Banka vrši diversifikaciju valutne strukture portfolija i valutne strukture obaveza, usklađivanje otvorenih pozicija po pojedinim valutama, poštujući principe ročne transformacije sredstava.

5. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA

Od 31.12.2013. godine do 30.04.2014. godine održane su dve sednice Skupštine akcionara Banke.

- Redovna Skupština akcionara Banke održana 23.01.2014. godine.
Na sednici je doneta Odluka o usvajanju strategije i biznis plana Banke za period 2014-2016.
- Redovna sednica Skupštine akcionara Banke održana 17.04.2014. godine.
Na sednici je doneta Odluka o usvajanju **Izveštaja o poslovanju Banke za 2013. godinu:**
  - a. ODLUKA O USVAJANJU IZVEŠTAJA O POSLOVANJU ZA 2013. GODINU
  - b. ODLUKA O USVAJANJU REDOVNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA BANKE ZA 2013. GODINU SA MIŠLJENJEM SPOLJNOG REVIZORA
  - c. ODLUKA O RASPODELI DELA DOBITKA IZ 2013. GODINE.

6. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

Na dan 31.12.2013. godine lica poveza s Bankom su :

1. Komercijalna banka a.d. Budva, Crna Gora,
2. Komercijalna banka a.d. Banja Luka, Bosna i Hercegovina,
3. KomBank Invest a.d. Beograd,
4. četiri pravna lica (Lasta doo, Viš trade doo, Desk doo, Menta doo) i veći broj fizičkih lica, prema odredbama člana 2. Zakona o bankama u delu kojim se reguliše pojam „lica povezanih s bankom“.

Ukupna izloženost prema licima povezanim s Bankom, na dan 31.12.2013. iznosila je 662.128 hiljada dinara, što je u odnosu na kapital od 34.019.228 hiljada dinara predstavljalo 1,95% (maksimalna vrednost ukupnih plasmana svim licima povezanim s Bankom po Zakonu o bankama iznosi maksimalno 20% kapitala).

Najveći deo izloženosti prema licima povezanim s Bankom na dan 31.12.2013. godine, iznos od 634.565 hiljada RSD odnosno 1,86% kapitala Banke, odnosi se na plasmane fizičkim licima koja su lica povezana s Bankom.

U skladu sa članom 37. Zakona o bankama, licima povezanim s bankom, Banka nije odobravalala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu povezana s Bankom, odnosno nisu lica zaposlena u Banci.

7. AKTIVNOSTI DRUŠTVA NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Banke su specifične institucije i u svom redovnom poslovanju aktivnosti istraživanja i razvoja imaju u znatno drugačijem obliku nego što to imaju privredna društva.

Banka sprovodi redovna istraživanja finansijskih tržišta, analizira finansijske potrebe klijenata i sprovodi istraživanje stepena zadovoljstva korisnika finansijskih usluga.

Navedna istraživanja Banka najčešće ne obavlja samostalno, već za potrebe sprovođenja ovih istraživanja angažuje specijalizovane agencije za istraživanje javnog mnjenja.

Posebno nas raduje činjenica da je Banka u dužem vremenskom periodu u vrhu bankarskog sistema po prepoznatljivosti brenda i kvaliteta ponuđenih usluga.

U segmentu razvoja novih proizvoda i usluga Banka nastoji da, na bazi informacija i zaključaka koje dobije kroz aktivnosti istraživanja tržišta i potreba klijenata, razvije i tržištu ponudi modifikovane postojeće proizvode, odnosno potpuno nove proizvode i usluge.

Upravo kao rezultat sprovedenih aktivnosti na polju istraživanja i razvoja Banka je u prethodnom periodu ponudila nove vrste depozita i kredita, odnosno razvila čitav spektar usluga u segmentu elektronskog bankarstva.

8. SOPSTVENE AKCIJE DRUŠTVA

Razlog sticanja sopstvenih akcija	-
Broj stečenih sopstvenih akcija	-
Procenat stečenih sopstvenih akcija	-
Nominalna vrednost sopstvenih akcija	-
Imena lica od kojih su akcije stečene	-
Iznos koji je isplaćen po osnovu sticanja sopstvenih akcija, odnosno naznaka da su stečene bez naknade	-
Ukupan broj sopstvenih akcija	-

9. IZJAVA ODGOVORNIH LICA

Svetog Save 14, 11000 Beograd
Tel: +381 11 30 80 100
Fax: +381 11 344 13 35
Matični broj: 07737068
PIB: SR 100001931
PDV broj: 134968641
Šifra delatnosti: 6419
Agencija za privredne registre: 10156/2005
Broj računa: 908-20501-70
SWIFT: KOBBSBG
E-mail: posta@kombank.com
www.kombank.com

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Svetog Save 14
11000 Beograd
Broj: 7485/14
14.04.2014.

Na osnovu člana 368. Zakona o privrednim društvima („Sl. Glasnik RS“ br. 36/2011 i 99/2011) Komercijalna banka AD Beograd daje sledeću

IZJAVU

Komercijalna banka AD Beograd, Svetog Save 14. (u daljem tekstu: Banka), u svom poslovanju, primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Privredne komore Srbije, koji je usvojila Skupština Privredne komore Srbije i koji je objavljen u „Sl. Glasniku RS“ broj 99/2012. Tekst Kodeksa korporativnog upravljanja je javno objavljen na internet prezentaciji Privredne komore Srbije www.pks.rs –komorske usluge, korporativno upravljanje.

Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su principi korporativne prakse prema kojoj se, u poslovanju, ponašaju i pridržavaju nosioci korporativnog upravljanja Banke. Cilj Kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u oblasti korporativnog upravljanja, ravnopravan uticaj svih zainteresovanih strana („stejkholdera“–postojećih i potencijalnih akcionara, zaposlenih, klijenata, organa Banke, Države i dr.). Konačan cilj je obezbeđenje dugoročnog i održivog razvoja Banke.

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su kroz interna akta Banke i u samoj primeni istih ne postoje odstupanja.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Zamenik predsednika Izvršnog odbora	Predsednik Izvršnog odbora
<i>Dragan Santovac</i>	<i>Ivica Smolić</i>

UPISAN KAPITAL: 13.881.010.000,00 RSD, 3.310.456.000,00 RSD; UPLAĆEN KAPITAL: 13.881.010.000,00 RSD na dan 20.1.2010., 3.310.456.000,00 RSD na dan 30.10.2012.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
Svetog Save 14
Br. 2044/14
22.04.2014.
11000 Beograd

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011) Komercijalna banka AD Beograd donosi sledeću

IZJAVU

Izjavljujem da je, prema sopstvenom najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Direktor Sektora računovodstva   Izvršni direktor za finansije i računovodstvo

Snežana Pejić

Savo Petrović

UPIŠAN KAPITAL: 13.881.010.000,00 RSD, 3.310.456.000,00 RSD; UPLAĆEN KAPITAL: 13.881.010.000,00 RSD na dan 20.1.2010., 3.310.456.000,00 RSD na dan 30.10.2012.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

SKUPŠTINA

Broj: 5060/1

Beograd 17.04.2014. godine

Na osnovu člana 14. Statuta Komercijalne banke AD Beograd (prečišćen tekst) Skupština Komercijalne banke AD Beograd na redovnoj sednici održanoj 17.04.2014. godine donosi

ODLUKU

O USVAJANJU IZVEŠTAJA O POSLOVANJU KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD
ZA 2013. GODINU

I

Usvaja se Izveštaj o poslovanju Komercijalne banke AD Beograd za **2013. godinu**, u tekstu koji je sastavni deo ove odluke.

PREDSEDNIK SKUPŠTINE
Sanja Jevtović

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

SKUPŠTINA

Broj: 5060/2

Beograd 17.04.2014. godine

Na osnovu člana 14. Statuta Komercijalne banke AD Beograd (prečišćen tekst), Skupština Komercijalne banke AD Beograd na redovnoj sednici održanoj 17.04.2014. godine donosi

ODLUKU

O USVAJANJU REDOVNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD
ZA 2013. GODINU

I

Usvaju se Finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd za **2013. godinu**, sa izveštajem i mišljenjem spoljnog revizora Banke (DELOITTE doo Beograd):

1. Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2013. godine,
  2. Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine,
  3. Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine,
  4. Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine,
  5. Statistički aneks za 2013. godinu i
  6. Napomene uz finansijske izveštaje za 2013. godinu
- u tekstu koji je sastavni deo ove odluke.

PRESEDNIK SKUPŠTINE

Sanja Jevtović

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

SKUPŠTINA

Broj: 5060/3

Beograd 17.04.2014. godine

Na osnovu člana 14. Statuta Komercijalne banke AD (prečišćen tekst) Beograd, Skupština Komercijalne banke AD Beograd na redovnoj sednici održanoj 17.04.2014. godine donosi

ODLUKU O RASPODELI DELA DOBITKA IZ 2013. GODINE

I

Ostvareni dobitak u 2013. godini i neraspoređeni kumulirani dobitak iz ranijih godina raspoređuju se na sledeći način:

R.BR	OPIS (u dinarima)	Tekući dobitak iz 2013.	Neraspoređeni kumulirani dobitak iz ranijih god	UKUPNO DOBITAK
1	2	3	4	5(3+4)
1.	DOBITAK ZA RASPODELU:	4.676.324.930,98	2.011.645.801,69	6.687.970.732,67
RASPOREĐUJE SE ZA SLEDEĆE NAMENE:				
2.1.	Dividende za preferencijalne zamenjive akcije (ISIN: RSKOBBE48352, CFI: EFNXFR) za 2013. godinu po stopi od 7,00% godišnje:	567.605.220,00	-	567.605.220,00
2.2.	Dividende za preferencijalne akcije (ISIN: RSKOBBE19692, CFI: EPNXAR) za 2013. godinu po prosečnoj stopi na štedne uloge preko 12 meseci od 9,91% godišnje: Dan dividendi za koji se sačinjava lista akcionara je 31.12.2013. godine u skladu sa članom 13b. Ugovora o osnivanju Banke	37.014.841,00	-	37.014.841,00
2.3.	Nagrade iz dobitka članovima menadžmenta Banke i zaposlenima, u skladu sa odlukom Compensation Committee.	7.774.895,14		7.774.895,14
2.	UKUPNO RASPOREĐENI DOBITAK (2.1. + 2.2. +2.3. +2.4.)	612.394.956,14	0,00	612.394.956,14
3.	NERASPOREĐENI DOBITAK (1-2)	4.063.929.974,84	2.011.645.801,69	6.075.575.776,53

Ovlašćuje se Izvršni odbor da, u okviru iznosa utvrđenog u poziciji 2.3. u skladu sa odlukom Compensation Committee i internim aktima Banke donese odluku o visini nagrade iz dobitka (primanja iz dobitka) zaposlenima u Banci utvrđenim odlukom Compensation Committee.

Ovlašćuje se Izvršni odbor da, u slučaju promene poreskih propisa kojima se utvrđuje obaveza po osnovu poreza na dobitak za 2013. godinu u Republici Srbiji, iz dela neraspoređenog dobitka (pozicija 3.) izvrši izmirivanje eventualne obaveze Banke po osnovu poreza na ostvareni dobitak u 2013. godini.

II

O izvršenju ove odluke staraće se Izvršni odbor Banke.

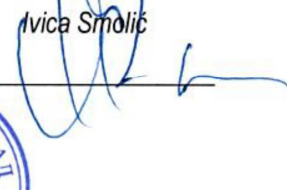
PREDSEDNİK SKUPŠTINE
BEOGRAD

Sanja Jevtović

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Zamenik predsednika Izvršnog odbora   Predsednik Izvršnog odbora

Dragan Santovac

Ivica Smolić

Beograd, April 2014.

NAPOMENA:

Odluka o usvajanju izveštaja o reviziji, Odluka o usvajanju izveštaja o poslovanju, Odluka o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja, Odluka o raspodeli dobiti usvojene su dana 17.04.2014. od strane Skupštine akcionara Banke. Odluka o usvajanju konsolidovanih finansijskih izveštaja i Odluka o usvajanju izveštaja o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja biće usvojene na Skupštini akcionara Banke koja se očekuje do kraja maja tekuće godine.

